

Årsredovisning

2019 | Mönsterås kommun

Antagen av Kommunfullmäktige den 30 mars 2020 | § 20

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	1
KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE	2
VÄLKOMMEN TILL MÖNSTERÅS KOMMUN	3
ÖVERSIKT AV VERKSAMHETENS UTVECKLING	5
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	
OMVÄRLDSANALYS	6
MÅLUPPFYLLELSE	12
VIKTIGA HÄNDELSER	15
FINANSIELL ANALYS	16
PERSONALREDOVISNING	24
TILLVÄXT MÖNSTERÅS	27
HÅLLBAR JÄMSTÄLLDHET	30
FOLKHÄLSA	32
MILJÖ	34
DRIFTSREDOVISNING	37
INVESTERINGSREDOVISNING	38
MÖNSTERÅS KOMMUN OCH DESS BOLAG	
MÖNSTERÅS HOLDING AB KONCERN	41
MÖNSTERÅS UTVECKLINGS AB KONCERN	42
VATTENPALATSET I MÖNSTERÅS AB	43
ÅLEM ENERGI AB KONCERN	44
MÖNSTERÅS BOSTÄDER AB	45
EMÅBYGDENS VIND AB	46
MÖNSTERÅS KOMMUNKONCERN	
RESULTATRÄKNING	47
BALANSRÄKNING	48
NOTER	50
MÖNSTERÅS KOMMUNS VA-VERKSAMHET	
VA-VERKSAMHET	58
VERKSAMHETSBERÄTTELSE	
MÖNSTERÅS KOMMUNS NÄMNSORGANISATION	62
KOMMUNSTYRELSEN/KOMMUNLEDNING - KOMMUNLEDNINGSKONTOR	63
KOMMUNSTYRELSEN/TEKNISK FÖRVALTNING	66
MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND	70
SOCIALNÄMND	72
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	77
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	80
ÖVRIGA NÄMNDER OCH VERKSAMHETER	82
LEDAMÖTER I KOMMUNFULLMÄKTIGE, KOMMUNSTYRELSE OCH NÄMNSORDFÖRANDE	84
REVISIONSBERÄTTELSE	85
REDOVISNINGSPRINCIPER	86

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

Investeringar i välfärden

Mönsterås är en kommun som befinner sig i en investeringsfas. Vi har under flera år haft en stark befolkningsökning även om befolkningen 2019 minskade. Befolkningsökningen, som framförallt gäller antalet barn och äldre, ställer krav på utbyggnad av den kommunala servicen. Vi har därför under 2019 fortsatt att investera i utökad barnomsorg, skolor och äldreboenden. Även arbetet med nya detaljplaner, färdigställande av tomtmark och arbetet med olika bostadsprojekt har varit viktigt under året. Det utökade behovet av kommunal service kostar också pengar. Tyvärr gör kommunen därför ett underskott 2019 på 2,4 miljoner.

Mönsterås – Ostkustens gröna turbin

Omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle är en av vår tids stora utmaningar. Det är ett arbete som, under lång tid, pågått intensivt i vår kommun. Fjärrvärme i form av restvärme från Södra Cell, förnyelsebar elproduktion i våra bolag Ålems Energi och Emåbyggdendens vind samt ett aktivt arbete med vindbruksplaner och träbyggnadsstrategi är några historiska exempel.

Under 2019 intensifierades utvecklingen i kommunen. Södra byggde världens första fabrik för kommersiell tillverkning av Biometanol från träåvara. Stena Renewables planer för södra Sveriges största vindkraftspark tog form och investeringsbeslutet kom precis efter nyår. Arbetet med att möjliggöra en etablering av en större anläggning för produktion av flytande biogas av lokal gödsel har stundtals varit intensivt. Nu hoppas vi att dessa investeringar blir lyckosamma och producerar stora mängder förnyelsebar energi under många år framåt.

Hela kommunen skall utvecklas

Mönsterås kommun består av flera tätorter och en omfattande landsbygd. Det är viktigt att hela kommunen ges möjlighet att utvecklas. Vi har fortsatt arbetet med ortsanalyser där det under året varit Ålem som genomlysts med hjälp av medborgardialoger och analysarbete. Nu ser vi fram emot att förverkliga en del av de idéer som kommit fram i arbetet. Bredbandsutbyggnaden fortsätter i hela kommunen, nu är det framförallt delar av landsbygden som återstår och det arbetet pågår för fullt.

Kommunstyrelsens ordförande: Anders Johansson

Ett blomstrande näringsliv

Näringslivet är motorn i samhället. Livskraftiga företag ger säkra jobb och innebär för kommunen en stabil skattekraft som i sin tur ger resurser till skola, vård och omsorg. Därför är det viktigt att vi fortsätter att vara en företagsvänlig kommun. Årets resultat i Svenskt näringslivs ranking blev en 40:e plats i landet och vi befäster vår ställning som regionens företagsvänligaste kommun. Servicevänlighet, snabb handläggning och en god dialog är egenskaper som skall utmärka Mönsterås kommun i våra kontakter med näringsliv, medborgare och föreningar. Det tjänar vi alla på.

Slutligen vill jag tacka alla som arbetar för kommunen och i våra bolag, politiker, företagare, organisationer, föreningar och enskilda för ett gott och givande arbete och samarbete under året. Tillsammans skapar vi framtiden i Mönsterås kommun!

Mönsterås februari 2020

Anders Johansson
Kommunstyrelsens ordförande

INLEDNING

De största kostnaderna finns inom skola och barnomsorg samt de sociala verksamheterna. Resterande fördelas på räddningstjänst, bibliotek, plan- och byggverksamhet, teknisk service, kultur- och fritidsverksamhet, politisk verksamhet samt administration, se bild 1.

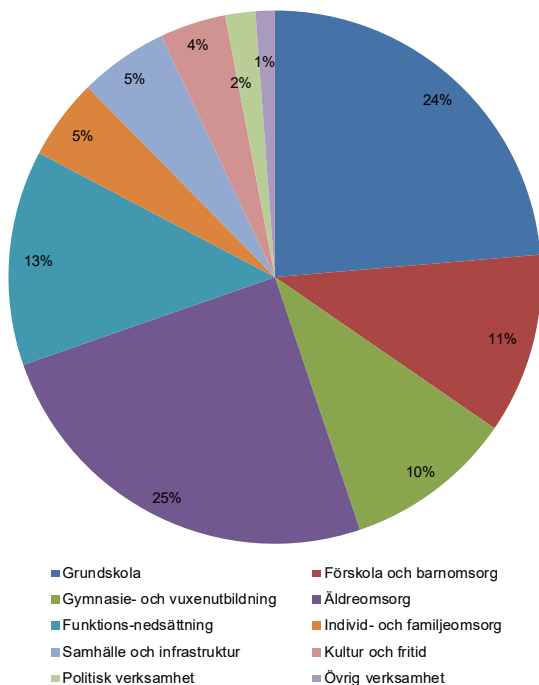

Bild 1: Fördelning av kommunens nettokostnader.

Organisation

Mönsterås kommun är en politiskt styrd organisation med kommunfullmäktige som högsta beslutande organ. Under mandatperioden 2019-2022 är Centerpartiet det största partiet med 19 av 49 mandat i Kommunfullmäktige. Centerpartiet bildar tillsammans med Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna ett majoritetsstyre.

Under kommunfullmäktige finns kommunstyrelsen som leder och samordnar verksamheterna. Mönsterås kommun har en organisation med både förvaltningar och kommunala bolag. Kommunfullmäktige beslutar vilka förvaltningar och bolag som ska finnas och väljer ledamöter till nämnder respektive styrelser, vilka i sin tur ansvarar för det dagliga arbetet.

Den kommunala revisionen granskar och utvärderar kommunstyrelsens, nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamheter och tillser att de uppdrag som kommunfullmäktige beslutat om genomförs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Styrning

Styrningen av den kommunala verksamheten med dess omfattning och bredd är en stor utmaning. Det grundläggande syftet med styrningen är samordning och inriktning av verksamhetens delar mot gemensamma mål. Kommunen måste leva upp till en god ekonomisk hushållning, vilket förutsätter en bra balans mellan löpande intäkter

och löpande kostnader. Verksamheternas nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än kommunens skatteintäkter och statsbidrag. Om förbrukningen under ett år uppgår till mer än intäkterna innebär det att kommande generationer, måste betala för denna överkonsumtion.

I syfte att ge verksamheterna förutsättningar att uppnå god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige beslutat om fyra finansiella mål samt sju övergripande verksamhetsmål. Därutöver finns även riktade verksamhetsmål till enskilda nämnder samt uppdrag.

Anställda

Mönsterås kommun är den största arbetsgivaren i kommunen med 1 293 årsarbetare. Antalet anställda har under året ökat med 20 årsarbetare. Det gemensamma uppdraget är att skapa en bra vardag för invånare och besökare i Mönsterås kommun.

Mönsterås kommuns verksamheter är personalintensiva och de anställda är kommunens absolut viktigaste resurs. Detta innebär också att personalkostnaderna är kommunens i särklass största kostnader.

Som bild 2 visar arbetar den största delen av kommunens anställda inom skola, förskola och barnomsorg samt inom de sociala verksamheterna; äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade samt individ- och familjeomsorg. Varje "figur" motsvarar 1 % av årsarbetarna.

Bild 2: Fördelning i % av årsarbetare mellan verksamheterna.

ÖVERSIKT AV VERKSAMHETENS UTVECKLING

Översikt av verksamhetens utveckling ger en snabb och översiktlig bild av Mönsterås kommun och dess koncerns ekonomiska ställning för verksamhetsåret 2019 samt i jämförelse med fyra närmast föregående åren. Siffrorna och nyckeltalen förklaras och analyseras längre fram i årsredovisningen. För de nyckeltal som redovisas per kommuninvånare har folkmängden i kommunen per 31:e december respektive år använts.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Folkmängd, 31:e december	13 430	13 565	13 498	13 395	13 144	13 057
Folkmängd, 1:e november året innan (skatteunderlagsbas)	13 565	13 487	13 107	13 063	12 907	12 802
Antal tillsvidareanställda	1 249	1 224	1 196	1 138	1 099	1 054
Personalkostnader (mnkr)	731,4	699,8	671,5	632,1	564,4	539,3
Kommunalskatt (exkl. kyrkoavgift)	21,41%	21,41%	21,41%	21,41%	21,41%	21,41%
Skatteintäkter & statsbidrag (mnkr)	827,6	789,7	765,2	724,5	670,4	640,4
Skatteintäkter & statsbidrag per kommuninvånare (kr)	61 013	58 216	56 690	54 087	51 004	49 046
Nettokostnader per kommuninvånare (kr)	64 133	59 926	56 527	50 452	49 726	48 725
Årets resultat - kommunen (mnkr)	-2,4	-9,5	18,3	61,2	30,8	15,9
Årets resultat - koncernen (mnkr)	1,0	-10,2	17,2	61,0	30,8	17,0
Årets resultat per kommuninvånare (kr)	-180	-702	1 356	4 569	2 343	1 218
Nettoinvesteringar - kommunen (mnkr)	115,5	130,6	97,1	55,0	79,4	58,1
Nettoinvesteringar - koncernen (mnkr)	154,4	154,0	177,5	101,9	128,3	89,7
Nettoinvesteringar per kommuninvånare (kr)	8 600	9 629	7 191	4 107	6 041	4 450
Låneskuld - kommunen (mnkr)	200,0	90,0	30,0	15,0	30,0	30,0
Låneskuld - koncernen (mnkr)	686,6	573,1	502,3	458,4	428,6	427,8
Låneskuld per kommuninvånare (kr)	14 892	6 635	2 223	1 120	2 282	2 298
Borgensåtagande & ansvarsförbindelser (mnkr)	775,6	763,6	773,2	740,4	711,8	662,4
inom koncernen	503,1	484,1	482,7	432,7	398,7	399,3
pensionsskuld inklusive löneskatt	218,0	224,5	226,8	236,8	247,1	262,9
övrigt	54,5	55,0	63,7	70,9	66,0	0,2
Borgensåtagande/ansvarsförbindelse per kommuninvånare (kr)	57 751	56 292	57 283	55 271	54 154	50 731
Finansnetto (mnkr)	30,6	11,2	16,1	12,5	14,0	11,7
Totala tillgångar (mnkr)	1 245,2	1 149,8	1 080,3	1 018,4	965,4	885,8
Eget kapital - kommunen (mnkr)	775,5	775,4	784,9	766,6	705,3	674,6
Eget kapital - koncernen (mnkr)	872,0	864,8	870,2	844,1	777,9	741,5
Soliditet - kommunen	62%	67%	73%	75%	73%	76%
Soliditet - koncernen	47%	49%	52%	54%	52%	54%
Likviditet - kommunen	169%	134%	153%	163%	148%	178%
Likviditet - koncernen	155%	131%	142%	154%	131%	164%

OMVÄRLDSANALYS

Omvärldsanalysen syftar till att spegla yttre omständigheter som påverkar eller kan komma att påverka Mönsterås kommun. Kommunens ekonomi är till stor del beroende av omvärldsfaktorer som global och nationell ekonomi, statliga beslut, regionen i stort, arbetsmarknad samt utvecklingen i grannkommunerna.

GLOBALT

Handelskonflikten mellan framförallt USA och Kina samt brexit fortsätter att skapa osäkerhet som präglar den globala ekonomin. Denna osäkerhet har hämmat den globala varuhandeln samt industriproduktionen, vilket medfört att dessa har utvecklats svagt under de senaste åren. Osäkerheten förväntas gradvis att ebba ut framöver men trots detta kommer den globala BNP-tillväxten vara låg även de kommande åren. Detta skriver Konjunkturinstitutet (KI) i Konjunkturläget från december 2019.

I USA består högkonjunkturen med en stark arbetsmarknad och en hög konsumtionstillväxt. Handelskonflikten med Kina påverkar dock näringslivet negativt, vilket gjort att investeringstakten har sjunkit de senaste kvartalen. I takt med att osäkerheten kring handelspolitiken klingar av under 2020 förväntas investeringstakten att gradvis återhämtas. Den låga arbetslösheten har bidragit till snabbare löneökningar, vilket i sin tur skapat konsumtionstillväxt. Under 2020 förväntas dock högkonjunkturen i USA att toppa och arbetslösheten förväntas öka något under året.

KI menar att Handelskonflikten mellan USA och Kina har skyndat på den kinesiska ekonomins omstrukturering till en mer konsumtionsledd tillväxt. Förtroendet för tillverkningsindustrin i Kina har sjunkit och statistik visar att industrin i Kina går allt sämre. Det senaste året har den ekonomiska politiken i Kina syftat till att stimulera ekonomin. Detta har gjorts genom sänkta räntor för företag och hushåll samt sänkta kassakrav för bankerna. Skuldsättningen, som sedan tidigare var hög, har ökat ytterligare vilket också ökat riskerna för hela det finansiella systemet i Kina.

EUROPA

Tillväxten i euroområdet har bromsat in. Inbromsningen har varit särskilt tydlig i Tyskland, som i egenskap av exportorienterat land drabbats av vikande industrikonjunktur och minskad global handel. Detta skriver KI i Konjunkturläget från december 2019. I länder med stark inhemsk efterfrågan, såsom Frankrike och Spanien, har BNP-tillväxten inte försvagats i samma omfattning. Liksom i USA har investeringstakten i euro-området fallit det senaste året, vilket indikerar att industrikonjunkturen kommer att fortsätta att försämrast. Hushållen inom euroområdet är dock mer optimistiska än normalt, vilket kan bero på den relativt starka arbetsmarknaden samt aktie- och marknadens positiva utveckling.

I Storbritannien präglar osäkerheten kring brexit den ekonomiska utvecklingen. Under andra halvåret 2019 har BNP-tillväxten i det närmaste stagnerat samtidigt som investeringarna har minskat. Arbetsmarknaden är fortsatt stark men hushållen i Storbritannien är mindre positiva än normalt, vilket gör att hushållens konsumtion förväntas växa relativt långsamt framöver vilket i sin tur gör att BNP-tillväxten faller tillbaka något. Efter Storbritanniens utträde ur EU förväntas dock osäkerheten minska i takt med att nya avtal sluts och BNP-tillväxten stiger något under 2021.

SVERIGE

Den svenska ekonomin har gått in i en tydlig avmattningsfas vilket är normalt efter flera år med högkonjunktur. Avmattningen förstärks av osäkerheten kring brexit och handelskonflikter. Produktionen i den svenska ekonomin blir något lägre och arbetslösheten något högre än normalt under 2020 och 2021. Samtidigt faller inflationen tillbaka och blir påtagligt lägre än 2 % de närmaste åren. Detta skriver KI i Konjunkturläget från december 2019.

Den svenska exportmarknaden har vuxit relativt långsamt sedan finanskrisen för 10 år sedan. När förutsättningarna för den internationella handeln successivt förbättras framöver förväntas tillväxten i den svenska exportmarknaden också återhämtas sig. Trots detta bedöms den svenska exportmarknaden växa relativt långsamt, sett ur ett historiskt perspektiv.

Även sysselsättningstillväxten bedöms bromsa in ytterligare något 2020 och förblir dämpad även året därpå. Detta med anledning av den relativt svaga efterfrågetillväxten i näringslivet 2020 och 2021 som bedöms innebära att det inte kommer att finnas något större behov för företagen att öka personalstyrkan, i synnerhet inte inom industrin. Kommunernas negativa finansiella sparande håller samtidigt tillbaka sysselsättningen i den offentliga sektorn som bara ökar svagt under perioden. Samtidigt fortsätter tillväxten i arbetskraften de närmaste åren. Tillsammans med den relativt svaga ökningen av sysselsättningen innebär det att arbetslösheten stiger 2020–2021.

Det strukturella sparandet bedöms ligga på 0,3 % av potentiell BNP 2020, vilket är i linje med överskottsmålet. I händelse av en lågkonjunktur finns det utrymme för regeringen att föra en expansiv finanspolitik men det förutsätter en åtstramande finanspolitik längre fram. Samtidigt som den offentliga sektorns finansiella ställning är stark ökar kommunernas skulder. För att motverka kommunala skattehöjningar framöver krävs betydligt ökade statsbidrag. Sammantaget hålls ökningen av den offentliga konsumtionen 2020 tillbaka av det ansträngda läge som många kommuner och regioner befinner sig i.

Konjunkturinstitutets prognos baseras på antagandet att brexit sker under ordnade former och att den internat-

ionella handelskonflikten inte eskalerar ytterligare. Skulle dessa antaganden visa sig vara felaktiga är risken betydande att den svenska ekonomin går in i en tydlig lågkonjunktur.

Prognosindikatorer	2019	2020	2021	2022	2023
BNP	1,2%	0,7%	1,4%	1,9%	2,0%
Arbetslöshet	6,8%	7,2%	7,4%	7,2%	6,8%
KPI	1,8%	1,7%	1,4%	1,7%	2,1%
Reporänta	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,25%

Tabell 1: Prognosindikatorer. Källa: Konjunkturinstitutet

INFLATION OCH RÄNTA

Lägre inflationstryck och en svagare efterfrågan från omvärlden har fått flera centralbanker att lätta på penningpolitiken under 2019. Inflationen förväntas under de kommande åren stabilisera sig nära inflationsmålet i bland annat euro-området och USA. Detta bidrar sannolikt till att ECB och Federal Reserve höjer sina respektive styrräntor under 2022.

I Sverige ansvarar Riksbanken för penningpolitiken med målet att hålla inflationen låg och stabil. För att understödja konjunkturen och få en inflation i linje med målet på 2,0 % behöver räntenivåerna vara fortsatt låga. Efter en lång period med en styrränta på -0,50 % höjde Riksbanken i december 2018 reporäntan till -0,25 % och i december 2019 fattade direktionen beslut om att höja ytterligare till 0,0 %, vilket effektueras i januari 2020.

Det senaste beslutet förklaras med att svensk ekonomi har gått in i en fas med lägre tillväxttakt samt att osäkerheten kring den internationella utvecklingen är fortsatt stor. På längre sikt är det troligt att räntan kommer att vara högre än noll, men det låga ränteläget i omvärlden samt den osäkerhet som finns kring konjunktur- och inflationsutvecklingen gör det svårt att avgöra när det kommer vara lämpligt att höja räntan nästa gång.

Ett stigande resursutnyttjande, svagare krona och stigande energipriser har bidragit till att inflationen successivt har stigit de senaste åren. Även fortsättningsvis kommer resursutnyttjandet i svensk ekonomi vara en viktig faktor för fortsatt uppgång av inflationen. Ett ökat resursutnyttjande medför vanligtvis en stigande löneökningstakt samt ökade möjligheter för företagen att höja priserna och föra över kostnadsökningarna på konsumenterna. Ett exempel är högre livsmedelspriser orsakade av högre kostnader för djuruppfödning. Stigande bolåneräntor kommer också att medverka till stigande inflation.

KOMMUNERNAS EKONOMI

Sverige är på väg mot lågkonjunktur. Kommuner och regioner effektiviserar för att hålla budget och klara sina uppdrag. Men staten måste också ta ett större ansvar för en fortsatt god välfärd, det menar Sveriges kommuner och regioner (SKR). De ekonomiska utmaningarna blir alltmer påtagliga för kommuner och regioner. Orsaken är

framförallt att Sverige får allt fler yngre och äldre de kommande 15 åren, medan personer i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Skillnaderna i demografins utveckling är stora i landet - i flera län minskar till och med antalet invånare i yrkesför ålder.

Under 2020 bedöms Sverige gå in i en mild lågkonjunktur, som dröjer sig kvar under 2021. Mot slutet av 2020 beräknas arbetslösheten stiga till drygt 7 %. Detta kommer att innebära ytterligare utmaningar för kommunsektorn. Skatteintäkterna kommer att öka väsentligt långsammare än de har gjort de senaste åren samtidigt som trycket från ökande andel barn och äldre är stort. Detta kommer att kräva att kommuner och regioner förändrar arbetssätt och utvecklar sina organisationer.

SKR bedömer att ett 90-tal kommuner och sju regioner kan komma att gå med underskott redan under 2019. Skattehöjningar förväntas ske i ett tjugotal kommuner och i fyra regioner inför 2020. Trots det räknar SKR med att kommuner och regioner kommer att sakna 43 miljarder kronor år 2023 om kostnaderna ökar i takt med befolkningen och staten inte tillför mer resurser än det som hittills har aviserats.

Det pågår ett omfattande förändrings- och effektiviseringsarbete i kommuner och regioner för att få ihop budget och plan för perioden 2020 till 2022. Samtidigt som sektorn behöver göra rekordstora investeringar i bland annat skolor, äldreboenden, sjukhus och välfärdsteknologi. Främst handlar effektiviseringen om att hitta förändrade och nya arbetssätt genom att till exempel digitalisera och nyttja befintliga resurser på ett smartare sätt. Sektorn ökar dessutom sin samverkan med andra kommuner och regioner samt ser över bemanningen.

Tabell 2 visar SKR, Ekonomistyrningsverket (ESV) samt regeringens prognoser för utveckling av skatteunderlaget de kommande åren.

Procentuell förändring	2019	2020	2021	2022	2023
SKR, dec 2019	3,3	2,6	3,1	3,8	3,8
ESV, nov 2019	2,9	2,5	3,2	3,4	3,2
SKR, okt 2019	3,2	2,5	3,2	3,9	3,7
Regeringen, sep 2019	3,4	2,6	3,2	3,4	-

Tabell 2: Prognoser skatteunderlagets utveckling. Källa: SKR:s cirkulär 19:59

För att underlätta för kommuner och regioner anser SKR att staten måste ta ett större ansvar för välfärden genom att bland annat gå från ord till handling kring att minska detaljstyrningen och de riktade statsbidragen. Dessutom måste riksdag och regering börja respektera finansieringsprincipen så att den nivå som beslutar om en reform också betalar för den. Staten bör också kunna ta ansvar för den långsiktiga finansieringen av digital infrastruktur genom att upprätta en strategisk plan för utbyggnad samt digitala standarder för hela landet.

Kommuner och regioner behöver parallellt med statens föreslagna arbete lägga fokus på att effektivisera i sina verksamheter genom nya och förändrade arbetssätt samt samverka med andra kommuner och regioner. De behöver också arbeta med förebyggande hälsoarbete samt ökad sysselsättningsgrad och förlängt arbetsliv för att möta de ökade behoven inom verksamheterna.

VÄLFÄRDSMILJARDERNA

Från budgetåret 2017 och framåt har kommunsektorn tillförts 10 miljarder kronor i form av "Välfärdsmiljarderna". Pengarna fördelades delvis på samma sätt som det kommunalekonomiska utjämningsystemet och delvis med en fördelningsnyckel där hänsyn tas till antal asylsökande och antal nyanlända i respektive kommun.

Inledningsvis var andelen av pengarna som fördelas utifrån antalet asylsökande och antalet nyanlända större för Mönsterås kommun än den andel som fördelas utifrån utjämningsystemet. Tabell 3 visar den successiva förändring av fördelningsmodellen som sker för att från och med år 2021 helt utgå från det kommunalekonomiska utjämningsystemet, vilket missgynnar Mönsterås kommun och andra kommuner som har tagit emot många asylsökande och nyanlända.

Fördelning av välfärdsmiljarderna, Mönsterås kommun (mnkr)	2017	2018	2019	2020	2021
Fördelning, utjämningsystem	2,8	2,8	4,7	6,5	9,3
Fördelning, asylmottagande	18,3	18,1	12,0	7,0	0,0
Totalt	21,1	20,9	16,6	13,5	9,3

Tabell 3: Fördelning av välfärdsmiljarderna 2017-2021.

ARBETSMARKNAD

Den totala arbetslösheten, det vill säga den öppna arbetslösheten inklusive arbetsmarknadsåtgärderna i Mönsterås kommun, uppgår till 8,1 %, vilket kan jämföras med föregående år då arbetslösheten uppgick till 6,5 %. Enligt statistik från Arbetsförmedlingen uppgår den totala arbetslösheten i Kalmar län till 7,8 % och till 7,4 % för riket som helhet.

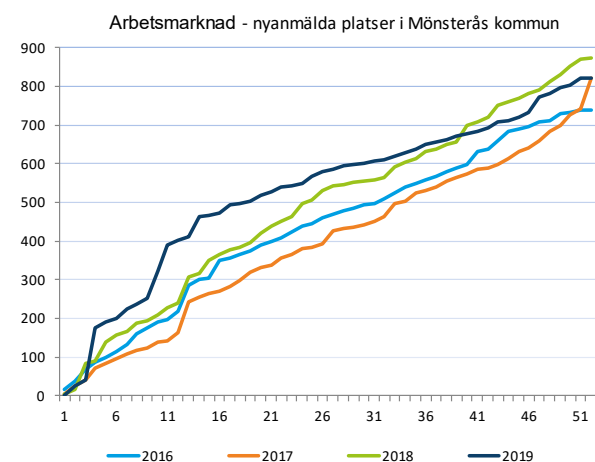

Diagram 1: Nyanmälda platser i Mönsterås kommun 2016-2019. Källa: Arbetsförmedlingen

Trots att arbetslösheten i Mönsterås kommun har ökat under 2019 har antalet lediganmälda arbeten fortsatt att strömma in till arbetsförmedlingen i ungefär samma takt som under föregående år, se diagram 1.

Under 2019 har 457 personer inskrivna på Arbetsförmedlingen i Mönsterås fått ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Antalet arbetssökande som fått arbete under 2019 är på samma nivå som under 2018.

Ungdomsarbetslösheten är betydligt högre än den totala arbetslösheten, både i Mönsterås kommun (11,1 %) och totalt i Kalmar län (10,7 %). Mönsterås kommun har arbetat aktivt för att minska ungdomsarbetslösheten och det märks i statistiken att arbetet har gett effekt. Ungdomsarbetslösheten har minskat under flera år även om en viss ökning skett under 2019. Per 2019-12-31 hade Mönsterås kommun 76 personer i åldern 18-24 år som var arbetslösa. Detta kan jämföras med 70 vid föregående årsskifte men med 180 arbetslösa ungdomar 2013.

Som en följd av Mönsterås och många andra kommuners ökade integrationsåtagande, har andel utrikesfödda i arbetslöshet varit stort. Per 2019-12-31 var 293 utrikesfödda personer i Mönsterås kommun arbetslösa, vilket kan jämföras med föregående år då antalet utrikesfödda i arbetslöshet uppgick till 317 personer. Antalet arbetslösa i gruppen har alltså minskat med 24 personer under året, men uppgår till höga 24,5 %.

I diagram 2 kan utläsas att Mönsterås kommuns arbetsmarknad kännetecknas av många tillverkande företag, vilket gör att den mest dominerande näringsgrenen i Mönsterås kommun är *Tillverkning & utvinning*. I denna näringsgren tillsammans med *Vård & omsorg* samt *Utbildning* är närmare 60 % av de förvärvsarbetande i kommunen verksamma. Andra förhållandevis stora näringar är *Byggverksamhet*, *Handel* samt *Jordbruk, skog & fiske*.

De arbetstillfällena i Mönsterås kommun som innehas av män finns främst inom tillverkningsindustrin och inom byggverksamheten. De arbetstillfällena som innehas av kvinnor finns främst inom vård och omsorg samt utbildning.

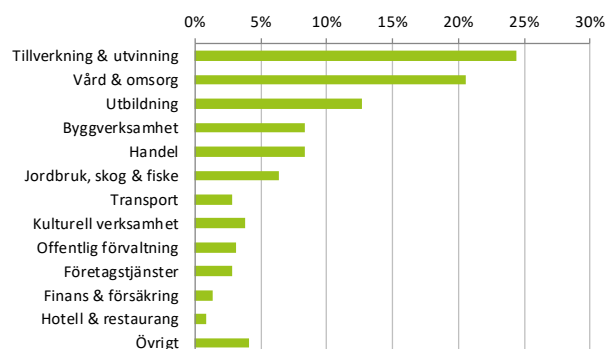

Diagram 2: Förvärvsarbetande inom olika näringsgrenar. Källa: SCB.

IN- OCH UTPENDLING

Under 2018 hade 4 935 personer sin arbetsplats i Mönsterås kommun. Av dessa bodde 3 722 personer i Mönsterås kommun medan resterande 1 213 personer pendlade från andra kommuner. Diagram 3 visar att de flesta som pendlade till Mönsterås kommun kom från Kalmar, Oskarshamn och Högsby kommuner.

Från Mönsterås kommun pendlade 2 454 personer till arbetsplatser utanför kommunen. De flesta av dessa pendlade till Oskarshamn och Kalmar kommuner. Utpendlingen till kommuner utanför Kalmar län skedde i störst utsträckning till Växjö, Göteborg samt Stockholm.

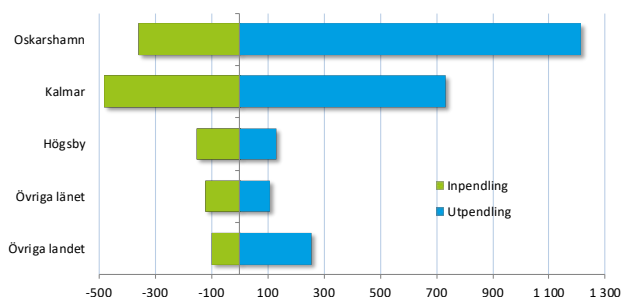

Diagram 3: In- och utpendling, Mönsterås kommun. Källa: SCB.

BEFOLKNING

Folkmängden i Mönsterås kommun minskade med 5 % under perioden 1995 till 2012. Mellan 2012 och 2018 var befolkningsutvecklingen positiv till följd av ökad invandring. Under 2019 har utvecklingen varit negativ, vilket visas i diagram 4.

Befolkningsutveckling 1995-2019

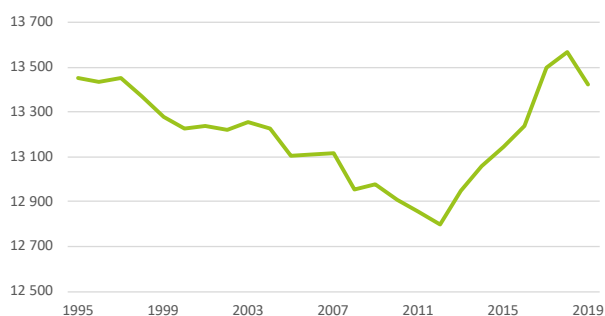

Diagram 4: Befolkningsutveckling 1995-2019. Källa: SCB

I tabell 4 visas en sammanställning över befolkningsförändringarna i Mönsterås kommun under 2019 och 2018. Per den 31 december 2019 hade Mönsterås kommun en folkmängd på 13 430 invånare, vilket innebär en minskning med 135 personer under 2019. Detta kan jämföras med 2018 då befolkningen ökade med 67 personer.

Under 2019 föddes 119 barn i Mönsterås kommun medan 159 personer avled. Födelsenettet under 2019 är därmed negativt med 40 personer. Jämfört med 2018 föddes det betydligt färre barn. Utrikes flyttningsnetto under 2019 var positivt medan inrikes flyttningsnetto var negativt.

Befolkningsförändringar	2019-12-31	2018-12-31
Folkmängd	13 430	13 565
Förändring under året	-135	67
Födda	119	141
Döda	159	153
Födelsenetto	-40	-12
Invandringar	130	188
Utvandringar	26	28
Utrikes flyttningsnetto	104	160
Inflyttningar, inrikes	550	637
Utflyttningar, inrikes	749	720
Inrikes flyttningsnetto	-199	-83

Tabell 4: Befolkningsförändringar 2018 och 2019. Källa: SCB.

ÅLDERSFÖRDELNING

En av de viktigaste planeringsförutsättningarna för kommunens ekonomi är befolkningsutvecklingen samt hur fördelningen mellan olika åldersgrupper ser ut, det vill säga kommunens demografi.

Diagram 5 visar åldersfördelningen i 5-årsklasser för män respektive kvinnor i Mönsterås kommun. De största åldersgrupperna i kommunen är de mellan 50-74 år. Även åldersgrupperna mellan 75-84 år är stora i jämförelse med andra kommuner. Åldersgrupperna mellan 20 och 39 år är små i jämförelse med riket, vilket kan vara en bidragande orsak till det negativa födelsenettet i kommunen.

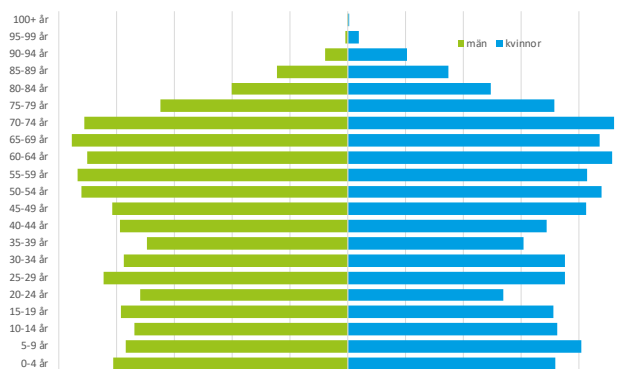

Diagram 5: Åldersfördelning i Mönsterås kommun. Källa: SCB.

Av Mönsterås kommuns befolkning är 6 785 män (50,5 %) och 6 645 kvinnor (49,5 %). Medelåldern hos kommunens invånare är 44,3 år. Motsvarande siffra för hela Kalmar län är 43,9 år och för riket 41,2 år. Kvinnors medelålder i Mönsterås kommun är två år högre än för män.

NÄRINGSLIV

Svenskt näringsliv gör årligen en undersökning som rankar företagsklimatet i Sveriges kommuner. I 2019-års undersökning hamnar Mönsterås kommun på plats 40 av Sveriges 290 kommuner. Mönsterås kommun är högst rankad av kommunerna i Kalmar län.

Mönsterås ligger i topp av landets kommuner när det gäller kommunal service till företag, tillämpning av lagar och regler samt tjänstemäns och politikernas attityder till företagande. På ett område där Mönsterås kommun klättrat jämfört med föregående års undersökning är inom infrastrukturområdet tele- och IT-nät. När det gäller det sammanfattande omdömet om företagsklimatet ligger Mönsterås kommun kvar på en topplacering med plats nio. Detta omdöme viktas så högt som en tredjedel i den totala rankingen.

Mönsterås kommun arbetar kontinuerligt med att stärka sin position som en bra kommun att driva företag i. Mönsterås kommun har tillsammans med Mönsterås Utvecklings AB ett stort antal nätverk, med syfte att främja det lokala näringslivet. Under 2019 har det hållits minikurser med information om hur man går till väga när man skall starta en egen verksamhet. Uppföljning har skett genom enskilda konsultinsatser. För att öka intresset bland gymnasieungdomar att i framtiden driva eget företag erbjöds möjligheten att under sommaren bli en egen sommarföretagare.

Mönsterås kommun har varit samordnare av Mönsteråsmontern, en samlingsmonter, på Elmia Subcontractor som är norra Europas största mässa för underleverantörer. I Mönsteråsmontern ställde tio företag ut förutom kommunen, MUAB och IOC AB. Ytterligare tre företag från Mönsterås kommun ställde ut på mässan i egna montrar.

I samarbete med Oskarshamn, Kalmar, Torsås och Nybro kommuner drivs en marknadsföringskanal som benämns Kalmarsundsregionen. Målet är att nå personer utanför regionen för att om möjligt förmå dem att flytta hit. Marknadsföringen sker främst genom sociala medier och vid större arrangemang i regionen.

Under 2019 arrangerades för andra gången en hälsomässa. Mässan hade 25 utställare och 700 besökare. Föreläsare var Mårten Nylén. Mässan arrangerades av Mönsterås kommun och Cerise.nu och hölls i Blomstermåla Folkets hus.

I samarbete med Högsby kommun arrangerades ett seminarium inom de gröna näringarna. Framtidens jordbrukspolitik Thomas Magnusson, ordförande i Copa Cogeca, talade om framtidens jordbrukspolitik inom EU. Thomas Isaksson, Region Kalmar län, talade över ämnet trender inom livsmedelsområdet.

För att få perspektiv på konjunkturläget arrangerade kommunen i samarbetet med Häradsparbanken och Ålems Sparbank ett seminarium med Johannes Bjerner, strateg på Swedbank och Sparbankerna.

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) har funnits i Mönsterås kommun sedan 2013. Under 2019 fattade kommunfullmäktige beslut om att revidera riktlinjerna.

RUR kan användas för att utjämna intäkter och kostnader över en konjunkturcykel, vilket innebär en möjlighet att täcka underskott i samband med framtida lågkonjunkturer med överskott från tidigare år. Disponering av RUR kan göras för att täcka ett negativt resultat, även om lågkonjunktur inte råder enligt definition ovan. Detta om det negativa resultatet beror på lokala faktorer. En disponering utifrån denna parameter kräver dock att det finns en åtgärdsplan för att komma tillrätta med den ekonomiska situationen under det kommande året.

Enligt Mönsterås kommuns riktlinjer får den del av årets resultat som överstiger 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag reserveras till RUR (till och med 2018 gällde 2,5 %). Det finns dock begränsningar i riktlinjerna gällande storleken på den totala avsättningen. Den får maximalt uppgå till 10 % av de senaste tre årens genomsnittliga nivå på skatteintäkter och generella statsbidrag (till och med 2018 gällde 5 %).

BALANSKRÄV

Enligt kommunallagen har varje kommun i Sverige ett balanskrav att förhålla sig till. Motivet till att riksdagen beslutat om ett balanskrav är för att förhindra en fortlöpande urgröpning av kommunens ekonomi. Balanskravet innebär att intäkterna varje år ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat ska återställas senast tre år efter bokslutsåret.

Mönsterås kommun redovisade ett negativt resultat för 2018 och åberopade då synnerliga skäl i enlighet med 4 kap. 4§ KRL för att inte reglera det negativa resultatet. Mönsterås kommun hänvisade till de många föregående år av goda resultat som kommunen redovisat och som gör att kommunen har en stabil och solid ekonomisk ställning samt det faktum att kommande års antagna budget visar på positiva siffror. Med anledning av detta fanns det inget balanskravsresultat att hantera vid ingången av 2019.

Resultatet för 2019 är negativt med -2,4 mnkr och efter justering för orealiserade vinster i värdepapper (KLP) uppgår resultatet efter balanskravsjusteringar till -19,8 mnkr, vilket visas i tabell 5.

Vid ingången av 2019 fanns 33,9 mnkr avsatta till RUR, vilka redovisas som en delpost under kommunens egna kapital i balansräkningen.

Kommunfullmäktige i Mönsterås kommun beslutar att disponera maximalt tillåtna del, vilket innebär 50 %, av den resultatutjämningsreserv (RUR) som finns avsatt. Detta för att minimera det negativa balanskravsresultatet för 2019.

Efter disponering av RUR enligt ovan återstår 17,0 mnkr i RUR, som en delpost under kommunens egna kapital i balansräkningen.

HANDLINGSPLAN FÖR ÅTERSTÄLLANDE

Balanskravsresultatet för 2019 uppgår enligt balanskravsutredningen till -19,8 mnkr. Maximal disponering av RUR enligt antagna riktlinjer är 50 %, vilket innebär 17,0 mnkr. Efter disponering av RUR har kommunen -2,8 mnkr att återställa under de kommande tre åren.

I antagen budgeten för 2020 med plan för 2021-2022 uppgår budgeterat resultat för 2020 inte till belopp som innebär att det negativa balanskravsresultatet kommer att kunna återställas. Sett till hela planperioden finns det marginal i budgeterade belopp motsvarande 2,8 mnkr för att nå målet om att resultatet ska uppgå till minst 1,0 % av skatteintäkter och statsbidrag.

Riksdagen har fattat beslut om att tillskott av generella statsbidrag till kommuner och regioner på 2,5 miljarder för 2020. Detta innebär ett tillskott för Mönsterås kommun på 2,2 mnkr. Dessutom har ett förslag om ytterligare ett tillskott presenterats av regeringen och samarbetspartierna. Förslaget innebär ett tillskott till Mönsterås kommun på 4,5 mnkr för 2020. Inget av dessa tillskott är budgeterade för 2020, och innebär att dessa kan användas för att återställa det negativa balanskravsresultatet redan under 2020.

Balanskravsutredning (mnkr)	2019	2018	2017
Årets resultat enl. resultaträkning	-2,4	-9,5	18,3
- Samtliga realisationsvinster	0,0	-0,2	-7,4
+ Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	0,0	0,0	5,6
+ Realisationsförluster enl undantagsmöjlighet	0,0	0,0	-1,8
-/+ Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	-17,4	0,0	0,0
+/- Återföring av orealiserade vinster/förluster	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-19,8	-9,7	14,8
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
+ Disponering av medel från resultatutjämningsreserv	17,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	-2,8	-9,7	14,8
Reglering enl synnerliga skäl, beslut i KF 26§, 2019	0,0	9,7	0,0
Resultat att återställa	-2,8	0,0	0,0

Tabell 5: Balanskravsutredning 2017-2019.

MÅLUPPFYLLELSE

Sveriges kommuner lyder under det så kallade balanskravet. Om kommunen inte har en ekonomi i balans när verksamhetsåret är slut, ska kommunen fatta sådana beslut om åtgärder att förlusten återställs inom tre år. Kommunen kan, om det finns synnerliga skäl, besluta att hela eller delar av en förlust är av sådan art att det inte krävs särskilda beslut om åtgärder.

FINANSIELLA MÅL

Kommunfullmäktige i Mönsterås kommun har antagit fyra finansiella mål som ska visa på en stabil utveckling av de ekonomiska resurser som ligger i kommunens ansvar. Mönsterås kommun ska bedriva en sund och hållbar ekonomisk politik som inte belastar kommande generationer. Följande finansiella mål gäller för mandatperioden;

Kommunens resultat över mandatperioden ska uppgå till minst 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet för varje enskilt år ska vara positivt.

Resultatet för 2019 uppgår till -0,3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. För det enskilda året 2019 uppfylls inte det finansiella målet om att resultatet ska uppgå till minst 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet gäller för mandatperioden, vilket innebär att goda resultatet 2020-2022 kan väga upp 2019-års negativa resultat.

Mål bedöms ej uppfyllt.

Investeringar för den skattefinansierade verksamheten ska ske utan nyupplåning över mandatperioden. Undantag får göras för enstaka stor investering med lång ekonomisk livslängd.

Investeringsnivån har varit fortsatt hög under 2019 och nyupplåning har gjorts för att finansiera genomförda investeringar. Investeringsvolymerna för skattefinansierade investeringar har varit fortsatt höga och avskrivningar och årets resultat har inte räckt som finansiering.

Mål bedöms ej uppfyllt.

För den taxefinansierade verksamheten ska nyinvesteringarna långsiktigt finansieras via den av fullmäktige beslutade taxan och tidigare års fonderingar.

Under 2019 har taxefinansierade investeringar gjorts inom ramen för verksamheten och har finansierats via beslutad taxa.

Mål bedöms uppfyllt.

Taxornas storlek ska vara i likhet med snittet i länet och jämförbara kommuner.

Taxorna som antagits för de aktuella verksamheterna inom Mönsterås kommun följer det finansiella målet.

Mål bedöms uppfyllt.

FRAMTIDSBILD

Attraktionskraft Mönsterås – regionens bästa kommun att vistas, verka och växa i

Under 2019-2020 kommer en tillväxtstrategi för Mönsterås kommun tas fram. Dokumentet kommer att innehålla mål för samtliga av kommunens verksamheter samt de kommunalägda bolagen.

Arbetet startades upp med ett gemensamt arbete med förvaltningschefsgruppen, KSAU och nämndernas presidier 22-23 augusti 2019. Inriktningen på arbetet är att hålla ihop kommunens strategiarbete för att det ska stämma överens med FN:s Agenda 2030. Arbetet fortsätter under 2020.

ÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSMÅL

Kommunens verksamheter skall utövas på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Enligt god ekonomisk hushållning skall verksamheterna ha mål som är tydliga och mätbara, visa på korta och långa perspektiv samt beakta nationella mål.

Målen ska verka för att ge bästa möjliga service till invånare och företag samt främja förutsättningarna för miljö och anställda. En annan viktig faktor är att se till att ge bra förutsättningar för åren framöver.

Nedan redovisas de övergripande verksamhetsmålen samt de indikatorer/mätetal som tagits fram för att kunna göra bedömning om måluppfyllelsen för respektive mål. Vissa av nyckeltalen är nya och har inte kunnat mätas för 2019 och arbetet med mätmetoderna kommer att fortsätta framöver.

Mönsterås kommun ska vara en miljökommun med höga målsättningar när det gäller hållbarhet och påverkan på klimatet. Kommunen ska utvecklas mot fossilfrihet och positiv klimatpåverkan.

- Samhällsbetalda resor och transporter ska senast 2025 vara fossilbränsle fria.
- Avfallsmängderna inom kommunens verksamheter ska minska med minst 10 % till 2025, jämfört med 2017 och alla förvaltningar ska sortera ut avfall för materialåtervinning.
- I alla upphandlingar ska Mönsterås kommun verka för en god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling.
- Energianvändningen i form av el och fjärrvärme i kommunens verksamheter ska minska med minst 10 % till 2025, jämfört med 2018.

Nyckeltal/indikatorer är utvalda från de lokala miljömål som arbetats fram och skickats på remiss under 2019. Mätningar har dock inte påbörjats ännu.

Måluppfyllelsen kan ej bedömas.

Mönsterås kommun ska vara en kommun med välmående, stabila och växande företag. Kommunen ska ha ett bra företagsklimat och hålla en hög servicenivå gentemot företagen.

- Mönsterås kommun ska ha regionens bästa företagsklimat.
 - Utfall 2019-12-31: Plats 40 i 2019-års rankning av näringslivsklimatet, högst rankade kommunen i Kalmar län.
- Mönsterås kommun ska göra minst 75 företagsklimat per år.
 - Utfall 2019-12-31: Drygt 80 genomförda företagsbesök

För att ytterligare förbättra företagsklimatet arbetar kommunen med evenemang och sammankomster där nyföretagande är en viktig punkt. Ett seminarium med tema Gröna näringarna har arrangerats.

Utbyggnaden av fiber i kommunen syftar till effektiv och snabb kommunikation för befintliga och framtida företag i kommunen.

Mål bedöms uppfyllt.

En framgångsrik integration av nya medborgare är viktig för Mönsterås kommun. Ambitionen är att de människor som kommer till Mönsterås kommun ska känna sig välkomna och så snabbt som möjligt lära sig svenska, få en utbildning och komma in på arbetsmarknaden.

- Minst 80 % av deltagarna som befinner sig i Arbetsmarknadsenhetens insatser skall ha ökat sin arbetsförmåga/anställningsbarhet.
 - Utfall 2019-12-31: 79 %
- Att erbjuda en flexibel utbildning i svenska för invandrare som utgår från elevernas olika bakgrund, förutsättningar och mål. Upplägget av utbildningen ska syfta till att snabbt erbjuda plats på SFI och ha en hög genomströmning av elever. Målet mäts genom att ange hur många elever som studerar på något av SFI:s fem studiealternativ samt antal elever i kö.
 - Utfall 2019-12-31: 135 elever på SFI samt 20 elever i kö.
- Minst 50 årliga aktiviteter inom Kultur- och fritidsförvaltningen ska erbjudas där bakgrund eller språk inte ska kunna utgöra ett hinder för delaktighet.
 - Utfall 2019-12-31: 123 aktiviteter
- Verksamheterna inom Kultur- och fritidsförvaltningen ska erbjuda minst 10 årliga samarbeten med föreningsliv och studieförbund i avsikt att underlätta för kommunens nya medborgare att kunna ta en fungerande plats i samhället genom sociala mötesplatser och det livslånga lärandet.
 - Utfall 2019-12-31: 21 samarbeten

Mål bedöms uppfyllt.

I Mönsterås kommun ska medborgarna och medborgarnas välbefinnande stå i centrum. Ett viktigt mål är därför en god och jämlik hälsa för hela befolkningen.

- 80% av aktiviteterna i verksamhetsplanen för folkhälsa ska vara uppfyllda för att målet ska anses vara uppfyllt.
 - Utfall 2019-12-31: 96 %

Under 2019 genomfördes 96 % av aktiviteterna i verksamhetsplanen för folkhälsa helt eller delvis. Verksamhetsplanen innehåller 48 aktiviteter och under året har 43 av aktiviteter genomförts helt, 3 aktiviteter har delvis genomförts och 2 aktiviteter har inte blivit genomförda.

Mål bedöms uppfyllt.

För att Mönsterås kommun ska kunna serva medborgarna på bästa sätt och erbjuda en bra vård, skola och omsorg ska kommunen ha en bra personalpolitik och vara en attraktiv arbetsgivare.

I det personalpolitiska programmet som finns som förslag till Kommunstyrelsen i mars så finns det sju mål knutna. Flera av dessa mål är ännu inte mätta eftersom de utgår från den medarbetarenkät som ännu inte är presenterad. Mönsterås kommuns frisktal mäts kontinuerligt och uppgår för 2019 till 93,0%, vilket innebär en försämring jämfört med föregående år då frisktalet uppgick till 93,2 %. Se ytterligare under "Personalredovisning".

Mål bedöms ej uppfyllt.

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Samtliga förvaltningar arbetar med sina kostnader för att skapa kostnadseffektiva verksamheter och de flesta av kommunens verksamheter har relativt låga kostnader i förhållande till de verksamhetsresultat de presterar. De undersökningar som regelbundet genomförs visar att verksamheterna håller hög kvalitet och servicenivå till medborgarna. Arbeta för ökad kostnadseffektivitet pågår kontinuerligt i verksamheterna.

Målet följs upp för varje nämnd/förvaltning och redovisas i respektive nämnd/förvaltnings verksamhetsberättelse i slutet av årsredovisningen.

Mål bedöms delvis uppfyllt.

Verksamheterna ska bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Nämnderna visar ett totalt underskott på 22,8 mnkr. De största underskotten redovisas inom socialnämnden samt inom barn- och utbildningsnämnden medan övriga förvaltningar visar överskott.

Målet följs upp för varje nämnd/förvaltning och redovisas i respektive förvaltnings verksamhetsberättelse i slutet av årsredovisningen.

Mål bedöms ej uppfyllt.

Sammanfattning måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har fattat beslut om fyra finansiella och sju övergripande verksamhetsmål. Två av de fyra finansiella målen uppfylls för 2019 och tre och de sju övergripande verksamhetsmålen uppfylls medan ett mål delvis uppfylls och ett mål inte har kunnat bedömas för 2019.

Måluppfyllelsen för de finansiella målen uppgår till 50 % medan måluppfyllelsen för verksamhetsmålen uppgår till 58 % (miljömålet ej inräknat). Den totala måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges övergripande mål för 2019 uppgår till 55 %.

RIKTADE VERKSAMHETSMÅL

Utöver de övergripande verksamhetsmålen finns riktade verksamhetsmål för barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden antagna. De riktade verksamhetsmålen följs upp under respektive nämnds verksamhetsberättelser.

REDOVISNING AV UPPDRAG

Kommunfullmäktige har i Budget 2019 fattat beslut om olika uppdrag. Det handlar dels om övergripande uppdrag som samtliga nämnder/förvaltningar och bolagsstyrelser ska arbeta med och dels riktade uppdrag till enskilda nämnder/förvaltningar. Uppföljning av samtliga uppdrag redovisas i särskild bilaga till årsredovisningen, bilaga 1.

VIKTIGA HÄNDELSER

Under 2019 har folkmängden i Mönsterås kommun minskat, till skillnad från de tidigare årens positiva utveckling. Befolkningsförändringar påverkar kommunens verksamheter samt de kommunala bolagen och övriga näringslivet i kommunen.

Den varma sommaren 2018 följdes av ytterligare en varm sommar 2019 som resulterade i låga vattenflöden i Alsterån och Emån, som i sin tur påverkade kommunens vattenförsörjning. Tack vare bland annat bevattningsförbudet blev ingen abonnent ansluten till det kommunala VA-nätet utan vatten.

Antalet bygglov som har beviljats under året har ökat vilket tyder på att byggkonjunkturen i Mönsterås är fortsatt hög. Flera detaljplaner har tagits fram, som möjliggör fortsatt bostadsbyggande. I Sjöfågelområdet har 16 nya tomter anlagts och väntar nu på nya hus i ett fantastiskt fint läge intill Timmernabbenviken.

Vattenpalatset har byggt om och renoverat övervåningen och gymmet. En helt ny relaxavdelning, invigdes i september 2019. Kommunen har tecknat avtal med Ålem Energi AB, som från och med 2020 övertar ägarskapet av belysningsstolparna i Mönsterås kommun. Nya ägardirektiv för de kommunägda bolagen har antagits under året.

För kommunalt vatten- och spillvattennät har utbyggnad i Skälleryd färdigställts, där ett 40-tal fastigheter har fått kommunalt VA.

Solhemsprojektet följer tidplanen, vilket innebär inflyttning i mars år 2020. Projektet innehåller 40 lägenheter för särskilt boende, fyra förskoleavdelningar och ett tillagningskök. I anslutning till Solhemsprojektet har en gångfartsgata byggts genom kvarteret. Åsevadsgatan och Jacobs gränd har rustats upp och en ny gång- och cykelväg har anlagts.

En av de riktigt stora miljöinsatserna under året är att Mönsterås kommun tillsammans med Södra öppnats för fiskvandring i Emån från utloppet till Högsby.

Miljö- och byggförvaltningen har skapats under året.

Kommunens IT-infrastruktur i form av datanätverk har byggts ut kraftigt i samband med införandet av trygghetslarm inom kommunens äldreomsorg. Införandet av den kommungemensamma katalog-tjänsten Active Directory blev klart under året liksom ett system för papperslösa nämndsmöten har införts.

Ytterligare ett projekt, gång- och cykelvägen mellan Mönsterås och Timmernabben, har blivit beviljat Grönt lån hos Kommuninvest. Mer än hälften av kommunens lån är nu Gröna.

En bomässa samt en hälsomässa har under året arrangerats i Mönsterås kommun.

Samarbetet med Södra Cell avseende massor för terrassering och sluttäckning av Mörkeskog har fortsatt under året.

Matavfallsinsamlingens projekt har i princip avslutats, vilket innebär att alla hushåll och de flesta företag numera samlar in sitt matavfall.

Arbetsmiljöproblem vid Fliseryds skola har inneburit beslut om stängning av skolan samt att en ny skola ska stå klar till höstterminstarten 2020.

Familjecentralens lokaler i Allégården invigdes i januari 2019. Förskolan vid Blanka ängars väg har efter omfattande markarbeten färdigställts under hösten.

Trafikverket har i samråd med kommunen arbetat med en åtgärdsvalsstudie för E22 genom Mönsterås kommun.

En kommunal GIS-strategi har antagits. Syftet med strategin är att öka nyttjandet av GIS, dels genom fler användare, dels genom ökad förståelse för vad GIS kan erbjuda i form av analyser och presentationer.

Den digitala tjänsten Strandstädarkartan för de som vill göra en insats för miljön och städa en strand eller en kustrensa finns på kommunens hemsida.

I maj genomfördes valet till Europaparlamentet. Valdeltagandet i Mönsterås kommun blev 50,2 % vilket var en ökning med 7,8 %-enheter från valet 2014.

BUN har beslutat om ett nytt resursfördelningssystem för grundskolan. Omfördelningar kommer att ske med anledning av att systemet tar hänsyn till ett socioekonomiskt perspektiv.

Många föreningar och ett gott friluftsliv bidrar starkt till Mönsterås kommuns varumärke. Det goda förenings- och friluftslivet är bland det bästa i länet och bidrar till en attraktiv fritid att vistas, verka och växa i. Under 2019 utsågs Mönsterås kommun till regionens bästa friluftskommun och rankas som en av Sveriges nionde bästa friluftskommuner.

FINANSIELL ANALYS

RK-modellen används för att kartlägga och analysera resultatutveckling och ekonomisk ställning för Mönsterås kommun och dess koncern. Analysmodellen utgår från fyra finansiella aspekter. Målsättningen är att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning. De fyra aspekterna är:

Resultat – hur är balansen mellan kommunens intäkter och kostnader för året och över tiden?

Kapacitet – vilken kapacitet har kommunen att långsiktigt möta finansiella svårigheter?

Risk – föreligger det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Kontroll – vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

RESULTAT – KAPACITET
KOMMUNEN

Årets resultat

Mönsterås kommun uppvisar ett resultat för 2019 på -2,4 mnkr. Detta kan jämföras med det budgeterade resultatet på 2,6 mnkr och innebär en negativ budgetavvikelse på 5,0 mnkr. Resultatet för 2018 uppgick till -9,5 mnkr.

I årets resultat ingår realiserade vinster på finansiella tillgångar på 17,4 mnkr, vilka räknas bort vid beräkning av balanskravsresultatet. Efter denna justering hamnar balanskravsresultatet på -19,8 mnkr. 50% av resultatutjämningsreserven (RUR) disponeras för att täcka merparten av balanskravsresultatet. Efter disponering av (RUR) återstår 2,8 mnkr att återställa under de kommande tre åren.

Årets resultat (mnkr)	2019	2018	2017	2016
Årets resultat	-2,4	-9,5	18,3	61,2
Balanskravsresultat	-19,8	-9,7	14,8	59,7
Disponering av RUR	17,0	0,0	0,0	0,0
Att återställa	-2,8	0,0	0,0	0,0

Tabell 6: Årets resultat och balanskravsresultat, 2016-2019.

Det negativa resultatet beror på nämndernas negativa utfall. Skatteintäkter och statsbidrag ger ett mindre överskott jämfört med budget. Vidare har kommunens aktieplaceringar i KLP gett resultatmässiga vinster genom avyttring. Löneökningarna blev större än beräknat och pensionsskulden har ökat mer än budgeterat under året. Ökningen av pensionsskulden beror på att antalet anställda med rätt till förmånsbestämd ålderspension har fortsatt att ökat samt att det totala antalet anställda har ökat.

Nämnderna visar på ett underskott med sammanlagt 33,4 mnkr, vilket visas i tabell 7 nedan. Socialförvaltningen redovisar den största budgetavvikelsen med ett underskott på 31,2 mnkr. Även barn- och utbildningsnämnden redovisar underskott medan övriga förvaltningar visar överskott för 2019. Socialförvaltningens största avvikelse finns inom äldreomsorgen. Mer om nämndernas ekonomi finns i verksamhetsberättelsen.

Nämnd/förvaltning (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Kommunledning	11 974	12 258	-283
Kommunledningskontor	59 197	54 758	4 439
Tekniskt kontor	132 938	130 929	2 009
Miljö- och byggnadsnämnd	4 275	3 486	789
Kultur- och fritidsnämnd	14 207	13 705	502
Barn- och utbildningsnämnd	279 323	287 610	-8 287
Socialnämnd	304 774	336 022	-31 248
Övriga nämnder	2 386	1 900	486
Kommunala bolag	2 405	4 193	-1 788
Summa	811 478	844 859	-33 381

Tabell 7: Utfall för respektive nämnd 2019

Som diagram 6 visar har Mönsterås kommun redovisat positiva resultat under hela 2000-talet med undantag för 2018 och 2019. De starka resultaten för åren 2005 - 2017 beror bland annat på engångsintäkter i form av markförsäljningar, engångsintäkter som uppkommit genom försäljning av aktier i KLP, återbetalning från AFA samt stora statliga tillskott med anledning av det stora flyktingmottagandet 2015-2017. För 2018 och 2019 har motsvarande belopp varit betydligt lägre samtidigt som verksamheternas kostnader har ökat väsentligt med anledning av de många nya medborgarna.

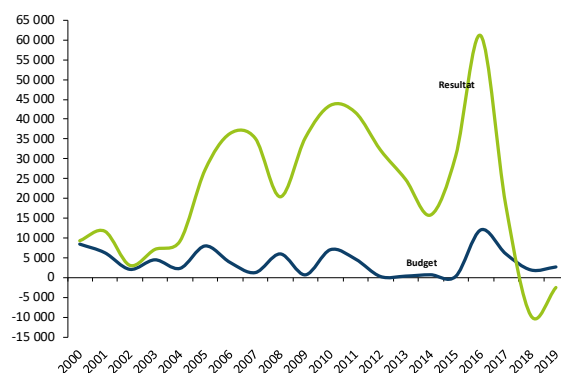

Diagram 6: Budget och resultat för perioden 2000-2019 (tkr).

Nettokostnadsandelar

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. Ett vanligt sätt att belysa detta är att analysera hur stor del olika återkommande kostnader tas i anspråk av erhållna skatteintäkter och generella bidrag.

Ett viktigt mått vid bedömning av god ekonomisk hushållning är att verksamhetens nettokostnader inte bör överstiga 98 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Nyckeltalet, som mäter nettokostnaderna exklu-

sive avskrivningar, anses ge en tillfredsställande bild över hur stor andel av kommunens investeringar som kan finansieras med egna medel. För 2019 uppgår verksamhetens nettokostnader, exklusive avskrivningar, till 97,7 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Detta innebär en fortsatt ökning jämfört med tidigare år, vilket visas i tabell 8 nedan.

Kostnader i % av skatteintäkter och generella statsbidrag	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens nettokostnad	97,7%	96,4%	93,7%	87,1%
varav personalkostnader	83,8%	83,1%	82,9%	82,5%
varav pensionskostnader	6,7%	7,1%	6,0%	4,8%
Finansnetto	-3,7%	-1,4%	-2,1%	-1,7%
Avskrivningar	6,3%	6,2%	6,0%	6,2%
Årets resultat	-0,3%	-1,2%	2,4%	8,4%
Summa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabell 8: Nettokostnadsandelar 2016-2019.

Kommunens verksamheter är personalintensiva, vilket märks tydligt genom att över 90 % av verksamhetens nettokostnader är personalrelaterade (personal- och pensionskostnader).

Självfinansieringsgrad

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringar är självfinansieringsgraden, som mäter hur stor del av investeringarna som finansieras med de skatteintäkter och statsbidrag som återstår när den löpande driften är finansierad, alltså utan att göra nyupplåning. För att säkerställa utrymmet bör investeringarna inte överstiga summan av avskrivningar och årets resultat.

Självfinansieringsgrad	2019	2018	2017	2016
Investeringar (mnkr)	115,5	130,6	97,1	55,0
Avskrivn., andel av investering	45%	38%	47%	82%
Avskrivn. + resultat, andel av investering	43%	30%	66%	193%

Tabell 9: Självfinansieringsgrad 2016-2019.

Nettoinvesteringarna för 2019 uppgick till 115,5 mnkr, vilket innebär mer än dubbelt så hög nivå än summan av årets avskrivningar och årets resultat. Självfinansieringsgrader är därmed fortsatt väldigt låg, vilket kan utläsas i tabell 9. Detta beror på den höga investeringsnivån i kombination med det negativa resultatet. Under året har nyupplåning gjorts för att finansiera genomförda investeringar. Årets bruttoinvesteringar uppgår till 117,4 mnkr.

Kommunens investeringsbudget för 2019 uppgick till 138,4 mnkr, vilket innebär att 83 % av investeringsbudgeten har förbrukats. Differensen beror framför allt på att vissa av projekten kommit igång senare än planerat och därför kommer vara med i revidering av investeringsbudget för 2020.

Soliditet

Soliditeten visar kommunens långsiktiga betalningsförmåga genom att räkna fram hur stor andel av de totala tillgångarna som finansieras med eget kapital. Soliditeten, exklusive pensionsskuld intjänad före 1998, uppgår till 62,1 %, se tabell 10. Vid en beräkning

som inkluderar pensionsskulden före 1998 uppgår soliditeten till 44,6 %.

Soliditet	2019	2018	2017	2016
Soliditet	62,1%	67,4%	72,7%	75,3%
Soliditet inkl pensions-skuld före 1998	44,6%	47,9%	51,7%	52,0%

Tabell 10: Soliditet 2016-2019.

Jämfört med föregående år har kommunens soliditet försämrats med 5,3 % -enheter. Förändringen beror på att kommunens skulder har ökat samtidigt som det negativa resultatet för 2019 medfört att det egna kapitalet minskat.

Kommunalskatt

Den totala skattesatsen för Mönsterås kommun uppgick till 32,78 % av den beskattningsbara förvärvsinkomsten 2019. Kommunalskatten var 21,41 %, medan regionskatten i Kalmar län var 11,37 %.

Genomsnittlig kommunalskatt i Kalmar län är 21,78 % och för riket 20,70 %. Kommunalskatten i Mönsterås kommun under 2019 låg lägre än länssnittet men högre än rikssnittet, vilket visas i tabell 11. Mönsterås kommuns skattesats under 2019 var näst lägst bland kommunerna i länet. Från 2020 höjs den kommunala skatten med 80 öre och regionskatten med 49 öre.

Skattesatser	2019	2018	2017	2016
Mönsterås kommun	21,41%	21,41%	21,41%	21,41%
Kalmar län (snitt)	21,78%	21,77%	21,78%	21,78%
Region Kalmar län	11,37%	11,37%	11,37%	11,37%
Riksgenomsnitt				
Kommuner	20,70%	20,74%	20,75%	20,75%
Regioner	11,49%	11,39%	11,36%	11,35%

Tabell 11: Skattesatser 2016-2019. Källa: SCB.

RISK – KONTROLL KOMMUNEN

Likviditet

Likviditeten visar kommunens kortsiktiga betalningsförmåga genom att jämföra omsättningstillgångar, såsom likvida medel, kortfristiga placeringar och kortfristiga fordringar med kortfristiga skulder.

I tabell 12 går det utläsa att kommunens likviditet per 2019-12-31 uppgår till 169 %, vilket är en förbättring jämfört med föregående år. Förändringen beror på att kommunens kortfristiga placeringar har ökat och kortfristiga skulder har minskat. Även kommunens likvida medel har ökat och uppgick per 2019-12-31 till 36,2 mnkr.

Likviditet	2019	2018	2017	2016
Likviditet	169%	134%	153%	163%
Likvida medel (mnkr)	36,2	29,8	50,4	58,0

Tabell 12: Likviditet 2016-2019.

Finansförvaltning

Låneskulden för Mönsterås kommun per 2019-12-31 uppgick till 200,0 mnkr. Lånevolymen har ökat med 110,0 mnkr under året, se diagram 7. Ökningen beror på att årets resultat och avskrivningar inte räcker för att finansiera de stora investeringar som genomförts under året.

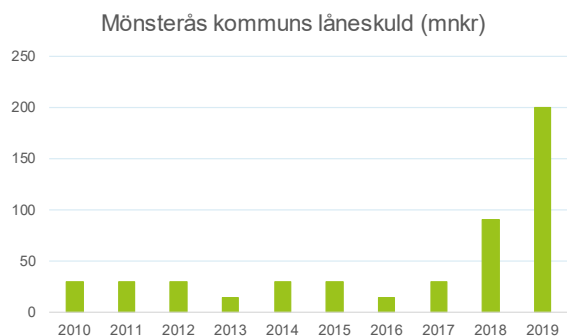

Diagram 7: Låneskuld 2010-2019.

Snitträntan för kommunens låneskuld under 2019 har varit 0,62 %. Lånen ligger med jämnt fördelat förfall under perioden 2020-2026, och ger en genomsnittlig kapitalbindningstid på 4,5 år. Den genomsnittliga räntebindningstiden för kommunens lån ligger på 3,8 år.

Fyra större hållbarhetsprojekt, med total investeringsvolym på 120 mnkr, har blivit beviljade Gröna lån hos Kommuninvest.

Mönsterås kommun har legat på en ganska konstant låg lånenivå till och med 2017. Med anledning av tidigare års goda resultat behövde ingen nyupplåning göras under denna period. Under 2018 och 2019 har dock inte resultaten räckt för att finansiera genomförda investeringar och lånevolymen har därför ökat.

Budgetuppföljning under året

I juni 2018 fattade kommunfullmäktige beslut om budget för 2019 med ekonomisk flerårsplan för 2020-2021. I december 2018 fattades beslut om en budgetrapport med uppdaterad budget. Resultatnivån budgeterades till 2,6 mnkr för 2019, till 4,9 mnkr för 2020 och till 11,3 mnkr för 2021. De ekonomiska uppföljningarna har under året visat på avvikelser från budgeterat resultat.

Delårsrapporten per 2019-04-30 visade ett prognostiserat resultat på -22,0 mnkr. Prognosen visade redan efter några månader av året att verksamheterna skulle få svårt att hålla sina budgetar. Det prognostiserade underskottet för verksamheterna uppgick till 27,5 mnkr, varav socialförvaltningen stod för den största avvikelse. Även kommunledningskontoret, tekniska kontoret samt barn- och utbildningsförvaltningen beräknades göra underskott. I samband med antagande av delårsrapporten i april fick samtliga

nämnder i uppdrag att hitta åtgärder i syfte att minska eller helt eliminera kommunens prognostiserade underskott.

I delårsboks slutet per 2019-08-31 prognostiserades ett resultat på -19,0 mnkr, vilket motsvarade en budgetavvikelse på -21,6 mnkr. Verksamheterna prognostiserade ett underskott på 28,8 mnkr, vilket var en försämring jämfört med april-prognosen. Socialnämndens prognostiserade resultat hade försämrats ytterligare medan övriga nämnders årsprognos förbättrats. Samtliga nämnder fick fortsatt uppdrag att under hösten arbeta med åtgärder för att minimera eller eliminera kommunens underskott. Dessutom infördes månadsuppföljningar till KSAU under hösten. Trots detta har underskottet för verksamheterna ökat ytterligare under hösten och hamnar på 33,4 mnkr.

Nämndernas prognoser under året brukar bygga på försiktighetsprincipen och resultatet på helårsbasis har oftast blivit bättre än vad som bedömts i uppföljningar under åren. Även för 2019 har utfallet för flera av nämnderna blivit bättre än prognoserna men dock inte för socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen. De största avvikelserna vid jämförelse mellan augusti-uppföljningen och utfallet för helåret står barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen för. Barn- och utbildningsförvaltningens resultat försämrades med 8,6 mnkr, socialförvaltningens med 5,2 mnkr medan kommunledningskontoret resultat förbättrades med 3,7 mnkr.

Pensionsskuld

I kommunens balansräkning är pensionsskulden, inklusive särskild löneskatt upptagen till 42,6 mnkr. Utanför balansräkningen redovisas, som en ansvarsförbindelse, den pensionsskuld som är upparbetad före 1998. Ansvarsförbindelsen inklusive särskild löneskatt uppgår till 218,0 mnkr. Jämfört med föregående år har avsättningarna för pensioner och liknande förpliktelser ökat medan ansvarsförbindelsen har minskat, vilket visas i diagram 8. Det totala åtagandet minskade fram till 2017 men ökade under 2018 och under 2019 är det totala åtagandet i princip oförändrat jämfört med 2018. Ökningen av pensionsskulden beror på att antalet anställda med rätt till förmånsbestämd ålderspension har ökat. Detta beror i sin tur på nyanställningar samt lärarlönelyftet.

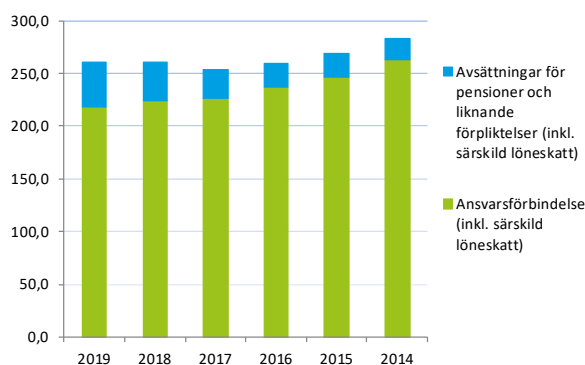

Diagram 8: Pensionsskuld och ansvarsförbindelse 2014-2019 (mnkr).

Mönsterås kommun betalar ut all intjänad pensionsavgift som individuell del. Varje anställd gör sitt eget val hur dessa pengar ska placeras.

Pensionsförvaltning

För att säkra de pensionsutfästelser som gjorts till de anställda har Mönsterås kommun placerat medel i Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP). KLP är ett pensionsförvaltningsbolag som bildades 1996 med syftet att säkra kommunernas likviditet och resultat för utbetalningar på pensionsskulden som uppkommit före 1998.

KLP:s placeringspolicy grundar sig på principerna långsiktighet, försiktighet samt balansering av risk och avkastning. Nio av Kalmar läns tolv kommuner samt Region Kalmar är delägare i KLP. Mönsterås kommuns andel i KLP uppgick 2019-12-31 till 4,7 %.

Mönsterås kommun har under perioden 1996-2019 satt in totalt 51,0 mnkr i KLP. I kommunens placeringspolicy för pensionsmedel anges inget avkastningskrav.

I tabell 13 går det att utläsa att marknadsvärdet för kommunens KLP-portfölj uppgick per 2019-12-31 till 202,9 mnkr. Marknadsvärdet på tillgångarna har ökat med 30,0 mnkr under året, vilket innebär en värdeökning med 17,4 % sedan föregående årsskifte.

Aktiedelen av Mönsterås kommuns KLP-portfölj uppgick till 57,9 % medan den räntebärande delen uppgick till 39,1 %. Det är framför allt tillgångarna i form av aktier som har ökat i värde under året.

KLP-portfölj 2019-12-31	Marknadsvärde (kr)	Andel, %	Anskaffningsvärde (kr)
Aktier	117 478 055	57,91%	102 226 025
Räntebärande	79 243 554	39,06%	77 122 545
Likviditet inkl. skuldooptioner	5 595 430	2,76%	
Upplupna räntor	562 684	0,28%	
Totalt marknadsvärde	202 879 723	100,00%	
Marknadsvärde 2018-12-31	172 813 753		
Värdeförändring 2019	30 065 970	Insättning 2019	0
Totala avsättningar 1996-2019	51 021 000	Andel i KLP	4,7%

Tabell 13: KLP-portfölj 2019-12-31.

Tabell 14 visar en sammanställning över återlånade medel. Mönsterås kommun har återlånat 57,7 mnkr i verksamheten. De återlånade medlen har minskat de senaste åren med anledning av att de totala pensionsförpliktelserna har minskat samtidigt som värdet på KLP-placeringarna har ökat.

Pensionsförvaltning (mnkr)	2019	2018	2017	2016
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (inkl. särskild löneskatt)	42,6	36,1	27,3	23,1
Ansvarsförbindelse (inkl. särskild löneskatt)	218,0	224,5	226,8	236,8
Totala pensionsförpliktelser	260,6	260,7	254,1	259,9
<i>Finansiella placeringar avsedda för att finansiera framtida pensionsutbetalningar</i>				
- Marknadsvärde, KLP	196,7	157,5	170,8	158,2
- Depå (likvida medel), KLP	6,2	15,3	5,0	7,5
Återlånade medel	57,7	87,9	78,2	94,2
- Årets avkastning på placerade medel	59%	-6%	20%	34%
- Total avkastning på placerade medel	298%	239%	245%	225%

Tabell 14: Pensionsförvaltning 2016-2019.

De av KLP placerade medlen motsvarar 68,8 % av de totala pensionsförpliktelserna, vilket kan jämföras med 2013 då motsvarande siffra uppgick till 37,0 %.

I förhållande till kommunens insatta kapital motsvarar värdeökningen under 2019 en positiv avkastning på 59 %. Den totala avkastningen på insatt kapital under perioden 1996-2019 uppgår till 298 %.

Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser

Kommunens borgensåtagande för de kommunala bolagen uppgår till 503,1 mnkr, vilket innebär en ökning jämfört med föregående år. Vattenpalatset i Mönsterås AB har ökat sin låneskuld i samband med byggnation av ny relaxavdelning.

Av kommunens totala borgensåtagande för de kommunala bolagen är 72,5 % beviljade till kommunens helägda bostadsbolag Mönsterås Bostäder AB. Bostadsbolaget har en god ekonomisk ställning och det finns ingen större risk med detta borgensåtagande.

Av borgensåtagandet i övrigt är 9,3 % beviljat till det kommunägda bolaget Ålem Energi AB, 7,8 % till Mönsterås Utvecklings AB, 4,4 % till Mönsterås Holding AB, 3,2 % till Vattenpalatset i Mönsterås AB samt 2,4 % till Emåbygdens Vind AB (ägs till 40 % av Mönsterås kommun). Av bolagen kan Mönsterås Utvecklings AB, Vattenpalatset i Mönsterås AB samt Emåbygdens Vind AB anses som en något högre risk. Dessa bolag har svaga balansräkningar och hög skuldsättningsgrad. Mönsterås kommun har dock full insyn och kontroll på bolagens ekonomi. Positivt är att åtagandet mot Emåbygdens Vind AB har minskat. Sammantaget kan risk-exponeringen anses vara låg.

Förutom borgensåtagandet för de kommunala bolagen har Mönsterås kommun ansvarsförbindelser när det gäller pensionsskuld inklusive löneskatt samt fram-

tida leasingåtaganden. Kommunens totala åtaganden uppgår till 775,6 mnkr. Jämfört med föregående år är det en ökning med 11,7 mnkr. Borgensåtagandet för kommunala bolag har ökat, medan ansvarsförbindelsen för pensioner samt leasingåtagandet har minskat.

Utöver detta har Mönsterås kommun genom sitt medlemskap i Kommuninvest ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner och landsting som är medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mönsterås kommuns ägarandel i Kommuninvest uppgår till 0,17 %.

KÄNSLIGHETSANALYS

Den ekonomiska utvecklingen styrs av ett stort antal faktorer. Vissa faktorer kan den enskilda kommunen själv påverka medan andra faktorer ligger utanför kommunens kontroll.

Ett sätt att beskriva kommunens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. I tabell 15 redovisas ekonomiska konsekvenser för Mönsterås kommun i händelse av olika tänkbara förändringar. Till exempel får en befolkningsförändring med 100 personer en årlig påverkan på kommunens ekonomi med 5,9 mnkr medan en allmän prisförändring på 1,0 % ger en påverkan per år på 3,0 mnkr.

Risk-/känslighetsanalys		Årlig
Händelse		påverkan
Befolkningsförändring	100 inv.	+/- 5,9 mnkr
Förändrad kommunalskatt	10 öre	+/- 2,9 mnkr
Löneförändring	1%	+/- 6,8 mnkr
Prisförändring	1%	+/- 3,0 mnkr
Ränteförändring	1%	+/- 2,0 mnkr
Investeringsvolym	10 mnkr	+/- 0,8 mnkr

Tabell 15: Risk-/känslighetsanalys och ekonomisk påverkan, kommunen.

Medlemsförpliktelse i Kommuninvest

Mönsterås kommun har i november 1996 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i

Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Mönsterås kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925 942 275 kronor och totala tillgångar till 460 364 563 304 kronor. Mönsterås kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 776 345 013 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 775 398 593 kronor.

Besked om skulder och tillgångar 2019-12-31

Skulder och tillgångar för medlem - Mönsterås kommun

Skulder	Totalt för Kommuninvest i kr	Er andel i kr	Er andel i procent
Utlånad upplåning *	402 654 279 911	678 190 168	0.16843%
Ej utlånad upplåning **	48 137 142 636	81 083 980	0.16844%
Derivat *	691 797 193	1 165 193	0.16843%
Övriga skulder **	9 442 722 535	15 905 671	0.16844%
Summa skulder/åtagande	460 925 942 275	776 345 013	0.16843%

Tillgångar	Totalt för Kommuninvest i kr	Er andel i kr	Er andel i procent
Utlåning *	408 218 057 625	687 561 233	0.16843%
Likviditetsreserv **	48 137 142 636	81 083 980	0.16844%
Derivat *	1 010 866 164	1 702 601	0.16843%
Övriga tillgångar **	2 998 496 879	5 050 779	0.16844%
Summa tillgångar	460 364 563 304	775 398 593	0.16843%

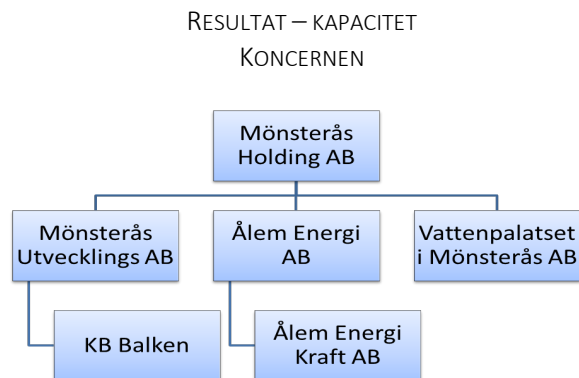
Ert totala insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening 2019-12-31

11 751 300 SEK

* Procentsats motsvarande respektive medlems andel av Kommuninvests utlåning.

** Procentsats motsvarande respektive medlems andel av det totala insatskapitalet i Kommuninvests ekonomisk förening.

RK-modellen används för att kartlägga och analysera resultatutveckling och ekonomisk ställning för Mönsterås kommun och dess koncern. Analysmodellen utgår från de fyra finansiella aspekter; resultat, kapacitet, risk samt kontroll.

Årets resultat

Som tabell 16 visar uppgår koncernens resultat för 2019 till 1,0 mnkr. Mönsterås Bostäder AB visar ett överskott på 5,9 mnkr, Ålem Energi AB visar ett överskott på 1,0 mnkr och Mönsterås Utvecklings AB ett överskott på 0,2 mnkr medan Vattenpalatset i Mönsterås AB samt Emåbygden Vind AB redovisar +/-0-resultat. Underskottet för Mönsterås Holding AB beror på att lämnade koncernbidrag redovisas i resultatet men att intäkter från ägaren endast redovisas i balansräkningen.

Koncernen (mnkr)	2019	2018	2017
Mönsterås kommun	-2,4	-9,5	18,3
Mönsterås Holding AB	-3,7	-2,7	-2,5
Mönsterås Utvecklings AB	0,2	0,2	0,3
Ålem Energi AB, koncern	1,0	-3,4	-0,5
Vattenpalatset i Mönsterås AB	0,0	0,0	0,0
Mönsterås Bostäder AB	5,9	4,8	4,8
Emåbygden Vind AB	0,0	0,5	-3,4
Elimineringar	0,0	-0,1	0,0
Totalt	1,0	-10,2	17,2

Tabell 16: Resultat kommunkoncernen 2017-2019.

Vattenpalatset i Mönsterås AB får koncernbidrag från Mönsterås Holding AB och via Ålem Energi AB och täckning från Mönsterås kommun vilket innebär att Vattenpalatsets resultat styrs av de bidrag som tilldelas.

Nettoinvesteringar

Koncernens totala nettoinvesteringar för 2019 uppgår till 169,6 mnkr, vilket innebär ungefär samma nivå som de närmast föregående åren. Av investeringarna står kommunen för 70 %, vilket beskrivits tidigare i dokumentet.

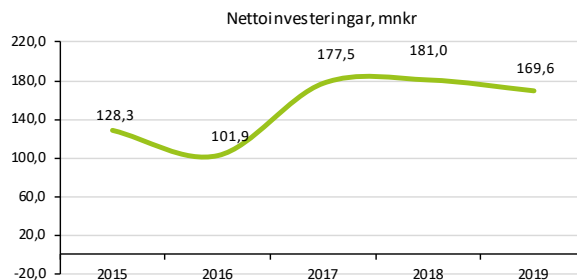

Diagram 9: Nettoinvesteringar, koncernen 2015-2019.

Övriga investeringar fördelas mellan Mönsterås Bostäder AB som investerat 25,3 mnkr, Ålem Energi AB som investerat 9,8 mnkr, Vattenpalatset i Mönsterås AB 7,4 mnkr och Mönsterås Utvecklings AB som investerat 5,1 mnkr.

Soliditet

Soliditeten har under året fortsatt att minska, från 49,4 % till 46,6%, vilket visas i diagram 10. Koncernens soliditet ligger dock fortfarande på en bra nivå. Förändringen beror på att det egna kapitalet inte ökat i samma utsträckning som de totala tillgångarna.

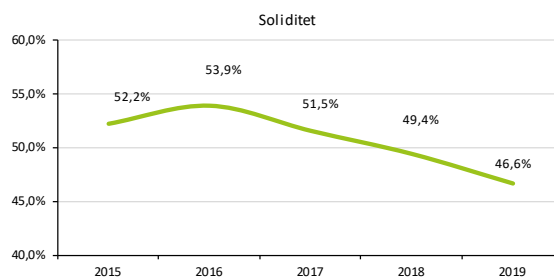

Diagram 10: Soliditet, koncernen 2015-2019.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad är ett mått för att beskriva den finansiella risken (räntekänslighet) i ett bolag. Skuldsättningsgraden visar hur stor andel av de totala tillgångar som finansierats med lånat kapital, det vill säga långfristig skulder.

Skuldsättningsgrad (mnkr)	Totala tillgångar	Långfr. skulder	Skuldsättningsgrad
Mönsterås kommun	1 245,2	222,0	18%
Mönsterås Holding AB	34,4	21,0	61%
Mönsterås Utvecklings AB	46,9	25,0	53%
Ålem Energi AB, koncern	108,2	59,3	55%
Vattenpalatset i Mönsterås AB	25,8	23,9	93%
Mönsterås Bostäder AB	550,4	355,3	65%
Emådalens Vind AB	8,4	6,9	82%
Totalt koncernen	2 019,3	713,4	35%
Totalt (med elimineringar)	1 869,9	708,7	38%

Tabell 17: Skuldsättningsgrad, koncernen 2019.

Koncernens totala skuldsättningsgrad uppgår till 38 %, vilket är en ökning med 4 % -enheter jämfört med föregående år. Skuldsättningsgraden är hög i flera av bolagen men totalt för koncernen kan skuldsättningsgraden fortfarande betraktas som låg.

Den totala lånevolymen för kommunkoncernen uppgår till 686,6 mnkr. Snitträntan för koncernens låneskuld under 2019 har varit 1,34 %. Koncernens genomsnittliga kapitalbindningstid uppgår till 2,8 år medan den genomsnittliga räntebindningstiden för koncernens lån ligger på 2,7 år.

RISK – KONTROLL KONCERNEN

Likviditet

Likviditeten visar koncernens kortsiktiga betalningsförmåga. Koncernens likviditet per 2019-12-31 uppgick till 155 %, vilket är en förbättring jämfört med föregående år. Förändringen beror på att de totala omsättningstillgångarna har ökat samtidigt som de kortfristiga skulderna har minskat.

Likviditet	2019	2018	2017	2016
Likviditet	155%	131%	142%	154%
Likvida medel (mnkr)	41,8	51,4	72,3	71,1

Tabell 18: Likviditet, koncernen 2016-2019.

Koncernens likvida medel uppgår till totalt 41,8 mnkr, varav kommunen står för 36,2 mnkr. Utöver detta har Mönsterås kommuns koncern ett koncernkonto som ger tillgång till kredit på upp till 30,0 mnkr.

Prognossäkerhet

Koncernbolagens prognossäkerhet har under året varit god även om resultatet blev något sämre än prognosen i augusti, vilket visas i tabell 19.

Prognossäkerhet (mnkr)	Prognos augusti	Resultat 2019
Mönsterås Utvecklings AB	0,0	0,2
Ålem Energi AB, koncern	0,2	1,0
Vattenpalatset i Mönsterås AB	0,0	0,0
Mönsterås Bostäder AB	8,7	5,9
Emåbygdens Vind AB	0,3	0,0

Tabell 19: Prognossäkerhet, koncernen 2019.

Känslighetsanalys

Den ekonomiska utvecklingen styrs av ett stort antal faktorer. Vissa faktorer kan den enskilda kommunen

och dess bolag själv påverka medan andra faktorer ligger utanför kommunkoncernens kontroll.

Ett sätt att beskriva kommunkoncernens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. I tabell 20 redovisas ekonomiska konsekvenser för koncernen Mönsterås kommun i händelse av olika tänkbara förändringar. Tabellen visar att en löneförändring med 1,0 % inom hela kommunkoncernen ger en årlig ekonomisk påverkan på 7,7 mnkr. Vidare innebär en allmän prisförändring på 1,0 % en påverkan per år med 3,4 mnkr. Om räntenivån på långfristiga skulder generellt ökar med 1,0 % ökar kommunkoncernens årliga räntekostnader med 6,9 mnkr.

Risk-/känslighetsanalys Händelse	Årlig påverkan
Löneförändring	1% +/- 7,7 mnkr
Prisförändring	1% +/- 3,4 mnkr
Ränteförändring	1% +/- 6,9 mnkr
Investeringsvolym	10 mnkr +/- 0,8 mnkr

Tabell 20: Risk-/känslighetsanalys och ekonomisk påverkan, koncernen.

Sammanfattande kommentarer

Mönsterås kommun och dess koncern har en god betalningsförmåga, på både kort och lång sikt. Resultatet för året innebär ett mindre överskott. För 2018 redovisades ett underskott men innan dess har koncernen visat goda resultat.

De mindre bolagen har en låg soliditet vilket beror på att verksamheterna arbetar med små marginaler och i vissa fall får koncernbidrag. Dessa verksamheter ligger under Mönsterås Holding AB.

Skuldsättningsgraden för kommunkoncernen är förhållandevis låg. Detta tillsammans med låga räntenivåerna gör att koncernen är utsatt för en relativt liten finansiell risk.

I ett långsiktigt perspektiv bör kommunen ytterligare stärka det egna kapitalet hos vissa av bolagen som ligger under Mönsterås Holding AB. Detta arbete har påbörjats.

Sammanställning koncernövergripande flöden

Sammanställning (tkr)	Ägd andel	Ägartillskott		Koncernbidrag		Borgensåtagande		Borgensavgifter		Köp/försäljn.	
		Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna	Köp	Försäljn.
Mönsterås kommun		3 664				501 300		1 236		22 212	9 430
Mönsterås Holding AB	100%		3 664	5 608	2 150		21 000		53		
Mönsterås Bostäder AB	100%						361 000		903	7 578	11 068
Mönsterås Utvecklings AB	100%						40 000		100	503	2 474
Vattenpalatset i Mönsterås AB	100%				5 608		22 500		56	998	911
Ålem Energi AB	100%			2 150			50 000		125	351	7 759
Emådalen Vind AB	40%						6 800				
SUMMA		3 664	3 664	7 758	7 758	501 300	501 300	1 236	1 236	31 643	31 643

Tabell 21: Koncernövergripande flöden 2019.

PERSONALREDOVISNING

Ett av de övergripande målen i kommunen är "För att Mönsterås kommun ska kunna serva medborgarna på bästa sätt och erbjuda en bra vård, skola och omsorg ska kommunen ha en bra personalpolitik och vara en attraktiv arbetsgivare."

Kommunstyrelsen är det organ som ansvarar för kommunens arbetsgivarpolitik.

Personalredovisningen avser Mönsterås kommuns personal. Personalstatistik för de kommunala bolagen finns i respektive bolags årsredovisning.

Nyckeltal - personal	2019	2018	2017
Antal tillsvidareanställda	1 249	1 224	1 196
Antal månadsavlönade	1 397	1 383	1 342
därav antal visstid och vikarier	148	159	146
Antal årsarbetare	1 293	1 273	1 233
Sysselsättningsgrad i snitt (månadsavlönade)	92,5%	92,1%	91,9%
Andel kvinnor	84%	85%	85%
Medelålder månadsavlönade	45,1 år	45,3 år	45,2 år
Sjukfrånvaro	7,0%	6,8%	6,4%
Snittlön kvinnor	30 060	29 234	28 395
Snittlön män	32 257	31 040	30 648
Skillnad män/kvinnor	2 197	1 806	2 253

Tabell 22: Nyckeltal – personal 2017-2019.

Personalsammansättning

I december 2019 hade Mönsterås kommun 1 397 månadsavlönade. Omräknat i årsarbetare motsvarar det 1 293 heltidstjänster. Antalet månadsavlönade har ökat med 14 personer mot föregående år. Antalet årsarbetare, räknat från månadsavlönade, har under året ökat med 20 personer.

Antalet anställda per förvaltning visas i nedanstående tabell. De största förvaltningarna är socialförvaltningen med 594 tillsvidareanställda och barn- och utbildningsförvaltningen med 440 tillsvidareanställda. 83 % av de anställda arbetar inom dessa förvaltningar. Under 2019 har organisationsförändringar gjorts, som innebär att kultur- och fritidsförvaltningen och miljö- och byggnadsförvaltningen har skapats. Detta påverkar fördelningen av anställda mellan förvaltningarna.

Antal anställda per förvaltning (tillsvidare)	2019	2018	2017
Socialförvaltning	594	582	580
Barn- & utbildningsförvaltning	440	435	424
Teknisk förvaltning	136	134	132
Kommunledningskontor	50	47	43
Kultur- och fritidsförvaltning	10	9	8
Sysselsättn befrämj. åtgärder	11	10	-
Miljö- och byggförvaltningen	8	7	7
	1 249	1 224	1 194

Tabell 23: Antal tillsvidareanställda 2017-2019.

Kommunfullmäktige har en målsättning att öka sysselsättningsgraden hos de anställda där heltidsresan kommer att vara en viktig del framöver. Totalt har sysselsättningsgraden ökat till 92,5 % (92,1 %).

Medelåldern hos kommunens månadsavlönade är 45,1 år och är ungefär samma som för 2018 då medelåldern var 45,3 år. Kommunen kommer, med oförändrade uppgifter, behöva ersätta 159 personer inom fem år på grund av pensionsavgångar vid 65 år (detta förutsatt att pensionsåldern är 65 år vilket numera varierar). Detta gäller främst personal inom socialförvaltningens vård och omsorg samt barn och utbildningsförvaltningens lärar-grupper, men även en stor andel chefer. Sammantaget kommer 13 % av de tillsvidareanställda gå i pension inom 5 år. Gällande cheferna kommer 20 % att gå i pension inom 5 år.

Totalt har 140 personer avslutat sin anställning under 2019. Av dessa har 94 gått till annan arbetsgivare och 35 har avgått med pension.

Kommunen som arbetsgivare

På många tjänster finns ett ansträngt läge vid rekrytering. Inom flera yrken råder en bristsituation. Detta tillsammans med kommande pensionsavgångar har gjort att ett arbete pågår för att marknadsföra kommunen som arbetsgivare. Deltagande på arbetsmarknadsmässor har genomförts, dels av förvaltningarna men även av personalavdelningen. Samarbete sker också inom Kalmarsundsregionen. Under senaste åren har detta arbete intensifierats och personalavdelningen arbetar med att se över rekryteringsprocessen.

Olika former av praktik är en viktig inkörsport för framtida medarbetare och ett stort antal elever och studenter gör sin praktik på någon av kommunens arbetsplatser. Ett annat sätt att locka framtida medarbetare är sommarpraktik för gymnasieungdomar, se rubriken "sommarpraktik för gymnasieungdomar".

Under 2019 har en chefsdag genomförts samt flera chefsfrukostar där aktuella ämnen för chefer diskuteras. Cheferna har också haft möjlighet att prata med varandra och workshops har hållits kring arbetet med att samverka mellan förvaltningarna och utveckla ledarskapet.

Sommarpraktik för gymnasieungdomar

Ungdomar som går på gymnasiet och inte fått något sommarjobb har möjlighet att söka sommarpraktik hos Mönsterås kommun. Kravet är att ungdomarna ska vara mantalsskrivna i kommunen samt vara inskrivna på en gymnasieskola.

Mönsterås kommun erbjöd 131 platser under 2019. 167 ungdomar sökte sommarpraktik i Mönsterås

kommun och 125 tackade ja till en placering. Av dessa var 53 flickor och 72 pojkar. Alla ungdomar som ville ha feriearbete blev erbjudna en plats, vilket också var målsättningen. Av de 125 placerade var två ungdomar sommarentreprenörer, det vill säga de fick möjligheten att driva ett eget företag under några veckor och där Mönsterås kommun tillsammans med Ung Företagsamhet stöttade.

Ungdomarna placeras inom de flesta av kommunens förvaltningar. Förutom äldreomsorgen och barnomsorgen har vaktmästeri, turistbyrå och kök/städ haft sommarpraktikanter. Ett antal ungdomar har snyggat upp på kommunens skolgårdar och stränder medan andra ansvarat för kommunens lekplatser.

Ungdomarna ersätts med 70 kr per timme vid placering inom vård och omsorg och 65 kr per timme inom övriga verksamheter. Varje ungdom arbetar 6 timmar per dag i tre veckor (90 timmar) i en av tre perioder.

Löner

Lokala löneöversynsförhandlingar har genomförts inom samtliga verksamheter. Målet med kommunens lönebildning är att lönen ska stimulera individen till egna initiativ, goda arbetsinsatser och engagemang. Lön och anställningsvillkor ska vara konkurrenskraftiga och bidra till att kommunen på kort och lång sikt kan rekrytera och behålla goda medarbetare.

Genomsnittslönen för månadsavlönade kvinnor 2019 var 30 060 kr och för män 32 257 kr.

Mertid och övertid

Fyllnadstid är den tid som en deltidsanställd arbetstagar arbetar utöver sin ordinarie arbetstid upp till motsvarande heltid. Övertid är den tid en hel- eller deltidsanställd arbetstagar arbetar utöver heltid. En inte oansenlig tid redovisas inte som mertid/övertid utan registreras som flexibel arbetstid. Flexitid tillämpas framför allt inom administrationen.

Den totala fyllnadstiden/övertiden för 2019 var totalt 27 595 timmar, vilket är en ökning från 26 563 under 2017 (28 480 timmar under 2016). Under 2019 var fördelningen 12 495 timmar fyllnadstid och 15 100 timmar övertid.

Kompetensutveckling

Kommunen arbetar aktivt med kompetensutveckling i syfte att öka personalens kunskaper inom sina yrkesområden, bredda kompetensen och öka beredskapen för förändringar i verksamheten. Kompetensutveckling av chefer och förtroendevalda av mer förvaltningsövergripande karaktär svarar personalavdelningen för. Kompetensutveckling av övriga arbetstagar svarar

respektive förvaltning för genom egna utbildningsinsatser.

En utbildningsdag för nya chefer i kommunen arrangerades under hösten. Denna dag fick cheferna utbildning i rutiner och riktlinjer, rehabilitering, anställning och avveckling av personal etc. Denna dag arrangerades i samarbete med Högsby kommun vilket bidrog till ökat utbyte av erfarenheter.

Två introduktionsdagar för nyanställda ordnades under 2019. Introduktionsdagarna innehåller information om hur kommunen är uppbyggd, kommunallag, kommunens ekonomi, policy och riktlinjer för anställda etc. Syftet med introduktionsdagarna är också att öka gemenskapen mellan förvaltningarna och sprida känslan av att Mönsterås kommun är en attraktiv arbetsgivare med många framtidsmöjligheter.

Kommunen har deltagit i programmet "ledarutveckling över gränserna" med två deltagare under året. Programmet är ett samarbete mellan 10 kommuner och riktar sig till medarbetare som inte är chefer men som är intresserade av chefsrollen. Detta är viktigt både för att marknadsföra kommunen som arbetsgivare men framförallt för att säkra ett långsiktigt arbete med att klara de stora pensionsavgångarna som kommunen står inför.

Sjukfrånvaro och rehabilitering

Den totala sjukfrånvaron i relation till den sammanlagda ordinarie arbetstiden var 7,0 % 2019, vilket innebär en ökning från 2018 (6,8 %). Den långa sjukfrånvaron (60 dagar eller mer) ligger på ungefär samma nivå som under 2018.

I diagram 12 visas trenden för den totala sjukfrånvaron i ett längre perspektiv. Sjukfrånvaron sjönk mellan 2008 och 2011 för att därefter öka. Sjukfrånvaron i landet följer samma mönster med lägsta sjukfrånvarotal runt 2010-2011 för att sedan öka.

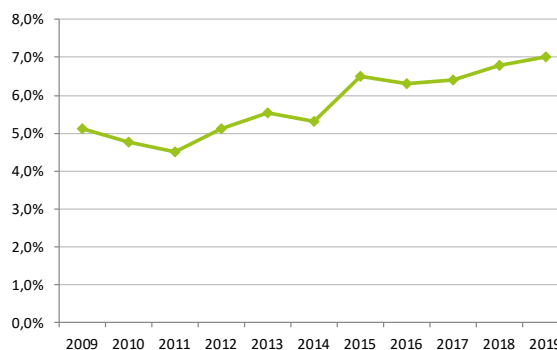

Diagram 11: Total sjukfrånvaro i Mönsterås kommun 2009-2019.

Tabell 24 visar att långtidsfrånvaron har minskat, att kvinnors sjukfrånvaro är högre än männen samt att sjukfrånvaron ökar i takt med stigande ålder.

Sjukfrånvaro	2019	2018	2017
Total sjukfrånvaro	7,0%	6,8%	6,4%
Långtidsfrånvaro, 60 dgr el mer	51,6%	51,9%	55,1%
Sjukfrånvarotid för kvinnor	7,8%	7,5%	7,1%
Sjukfrånvarotid för män	3,8%	4,0%	3,4%
Sjukfrånvarotid 0-29 år	4,9%	4,4%	4,7%
Sjukfrånvarotid 30-49 år	7,2%	7,1%	6,4%
Sjukfrånvarotid 50 år eller äldre	7,9%	7,9%	7,4%

Tabell 24: Fördelning sjukfrånvaro 2017-2019.

Av diagram 12 framgår att de flesta som varit sjukskriva under året har varit sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa. Näst vanligast är någon typ av fysisk sjukdom eller belastningsskada.

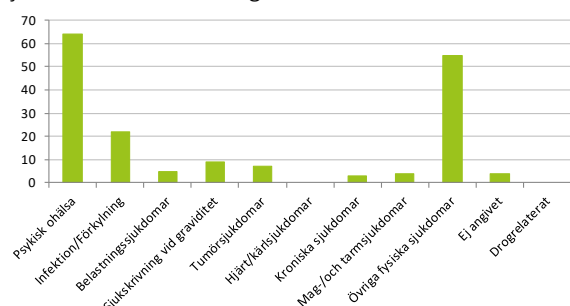

Diagram 12: Fördelning av sjukskrivningar mellan olika sjukdomstyper 2019.

Diagram 13 visar fördelningen av sjukdomsorsaker. Cirkeldiagrammet visar tydligt att de flesta sjukdomarna inte är arbetsrelaterade. En stor del av sjukdomsorsakerna är dock i kategorin "Inte arbetsrelaterade men förvärrad av arbetet".

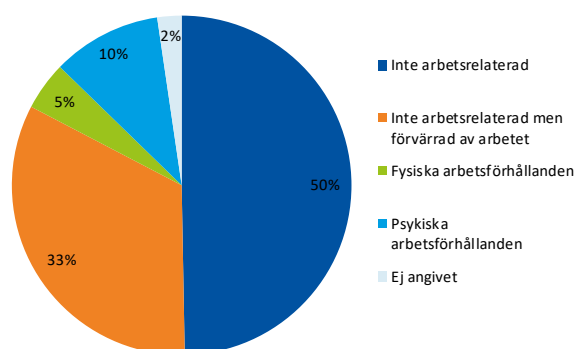

Diagram 13: Fördelning av sjukfrånvaron per sjukdomsorsak 2019.

Under 2019 har Mönsterås kommun köpt företagshälsovård för drygt 1,1 mnkr, vilket motsvarar drygt 905 timmars företagshälsovård. Timmarna fördelas enligt tabell 25.

Företagshälsovård	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation	0%	12%	0%	12%
Grupp	1%	1%	2%	4%
Individ	49%	34%	0%	83%
Totalt	50%	47%	2%	100%

Tabell 25: Fördelning av kostnaderna för företagshälsovård 2019.

Förebyggande arbete

Mönsterås kommun arbetar målinriktat för att minska sjukfrånvaron. Arbetsgivaren har under året subventionerat anställdas friskvårdsaktiviteter med 60 % av kostnaden, dock maximalt 2 400 kr per år.

Samtliga chefer har tillgång till rehabiliteringssystemet Adato för att med hjälp av detta verktyg kunna arbeta med att minska sjukfrånvaron. Personliga genomgångar genomförs löpande med chefer tillsammans med personalutvecklare och företagshälsovården.

Under 2018 infördes KIA i hela kommunen. KIA är ett verktyg för att jobba systematiskt med arbetsmiljöfrågor och gör det lättare för medarbetare att anmäla om de varit med om ett olycksfall, färdolycksfall, tillbud eller gjort en riskobservation som skulle kunna leda till en olycka på arbetsplatsen. KIA gör det lättare att följa upp arbetsskador och tillbud på enhetsnivå, förvaltningsnivå och kommunnivå samt bidrar till ett ökat fokus på förebyggande insatser och förbättringar i arbetsmiljön.

Samtliga chefer och medarbetare har utbildats och informerats om KIA. Fortsatta utbildningar för chefer och skyddsombud har genomförts under 2019.

Totalt har 402 händelser rapporterats till KIA under 2019. Av dessa var 165 händelser tillbud, 180 olycksfall, 52 riskobservationer och fem färdolycksfall.

Den vanligast förekommande platsen för olycksfall och tillbud var hos brukare på särskilt boende eller i enskilt hem (162 händelser). Hot och våld är den vanligaste orsaken till inkomna anmälningarna som rör tillbud och olycksfall (100 händelser).

TILLVÄXT MÖNSTERÅS

Mönsterås kommun arbetar målmedvetet med att stärka kommunens tillväxt. Fokusområden har dokumenterats i en tillväxtstrategi som revideras inför kommande mandatperiod. Arbetet fortgår och nedan presenteras några viktiga områden som ska stärka tillväxten i Mönsterås kommun.

Fler i Mönsterås

Tillväxtstrategiarbetet har en övergripande målsättning om befolkningsökning i Mönsterås kommun. En av de viktigaste faktorerna till befolkningsstillväxt tillskrevs integrationsområdet dvs. det aktiva arbetet med en planering för integration – om att bli fler och att underlätta för invandrare att komma till Mönsterås samt att etableras i samhället och på arbetsmarknaden. För att minska arbetslösheten för de som är längst ifrån arbetsmarknaden inrättades en arbetsmarknadsenhet 2017. Under 2019 har ett antal projekt varit igång med lyckosamma resultat.

Mönsterås kommun arrangerar årligen en bomässa i Mönsterås. Årets mässa blev en succé med publikrekord och multihallen var full av engagerade medborgare och lokala företag. Årets föreläsare var Linda Schilén, trädgårdsexpert från TV4 Nyhetsmorgon

I samarbete med Oskarshamn, Kalmar, Torsås, Nybro och Mörbylånga kommuner drivs en marknadsföringskanal som benämns Kalmarsundsregionen. Målet är att nå personer utanför regionen för att om möjligt förmå dem att flytta hit. Arbetet med Kalmarsundsregionen kommer att gå upp i Region Kalmar.

Kommunikation och infrastruktur

Mönsterås kommun engagerar sig för att invånare, företag och institutioner i hela kommunen så snabbt som möjligt ska få tillgång till god elektronisk kommunikation till rimliga priser. Det pågående arbetet har skapat en stor efterfrågan om att ansluta sig och Mönsterås stadsnät samplanerar insatserna med tekniska kontoret och andra aktörer.

Mönsterås kommun genom tekniska kontoret är en aktiv part i Trafikverkets arbete med en kollektivtrafik-anläggning utmed väg E22, i anslutning till Åsevadsgatan/Gymnasiet. Projektet ingår i en åtgärdsvalsstudie för hela E22 genom Mönsterås tätort, som under året har redovisat ett alternativ med tre planfria trafikplatser, två tunnlar och en lösning där E22 kommer att gå under järnvägen. Trafikverket tittar på olika lösningar och för utfarten vid Ålem finns nu ett färdigt förslag som läggs ut för granskning under våren 2020.

Kommunen arbetar tillsammans med Region Kalmar, i arbetet kring att förkorta restiderna på Stångådalsbanan mellan Kalmar och Linköping. Ett starkt önskemål är också att järnvägen blir elektrifierad. En del är att skapa pendeltågstrafik på banan med ytterligare ett järnvägsstopp i Ålem och kanske även Mönsterås. För godstrafikens del är det viktigt med mötesspår utmed sträckan och i Sandbäckshult behövs ett triangelspår så att även gods från Södras norra fångstområde kan komma till Södra Cells skogskombinat. Frågan låg tidigare hos Infrastrukturkansliet som upphörde vid årsskiftet 2018/2019.

Kultur och Fritid

Kulturverksamheterna har i samverkan med andra förvaltningar, kulturaktörer, föreningsliv och studie-förbund gett människor möjligheter till eget skapande, upplevelser och lärande. Biblioteken har fungerat som mötesplatser som skapar både gemenskap och goda förutsättningar för kreativt tänkande, vilket är strategiskt betydelsefullt. Stöd har lämnats till kulturarrangörer och kulturarrangemang, vilket bidrar till livskvalitet som i sin tur kan bidra till att människor trivs och gör bra ifrån sig på jobbet. Barn kan växa upp med en stark identitet och förmåga att ta till sig kunskap, liksom förstå olika perspektiv och sträva mot kvalitet. Mönsterås kommun är en av 18 kommuner som blivit Digidel-center, vilket till viss del finansieras av internetstiftelsen.

Mönsterås kommun har i Naturvårdsverkets undersökning om friluftsliv i Sveriges kommuner åter igen kommit på 16:e plats i Sverige vilket är bäst i länet. Naturturism är den besöksnäring som växer mest just nu. Fritidskontoret har påbörjat en samverkan med Region Kalmar län för att gemensamt kvalitetssäkra och marknadsföra fem av de starkast växande näringarna. Först ut är mountainbike som är den näring som växer mest i Sverige och väntas växa lång tid framöver. Investering i ny regiongemensam skyltning av mountainbikelederna samt en offentlig toalett med utrymme för omklädning och avspolning av cyklar vid friluftsområdet Långehäll i Blomstermåla väntas lyfta området, mountainbikecyklingen samt kommunen som en av regionens bästa friluftskommuner.

Natur och turism

Med läget längs kusten, den vackra naturen med bl.a. åarna, de fina lokala besöksmålen, närheten till starka regionala besöksmål och det varierade evenemangsutbudet, finns goda förutsättningar för utvecklad besöksnäringens verksamhet i Mönsterås.

I Turismstrategin 2014-2020 finns kommunens styrkor inom turismen beskrivna. Dessa är, läget vid kusten och närheten till starka regionala besöksmål, den vackra naturen med bland annat åarna och de fina

vandringslederna, de fina lokala besöksmålen med bland annat de mysiga köpingarna och det varierade evenemangsutbudet. Detta tillsammans med visionen om smålandskustens bästa service och bemötande finns det goda förutsättningar för en utvecklad besöksnäringens verksamhet i Mönsterås.

Årets turismrapport lyfter fram en rad olika aktiviteter, evenemang och utvecklingsprojekt. Under 2019 fortsatte samarbetet med Solkustturer som erbjudit både skärgårdsturer i Svartöleden med guidning på Vällö samt räkkryssningar i Mönsterås skärgård. Antalet besökare på turistbyrån i hamnen uppgick till 6 276 (5 658) personer. Under de senaste åren har det sett en markant ökning av gästnätter främst med husbil under säsongen maj – september. I Turismstrategin finns en målbeskrivning om att det ska finnas minst en ställplats per ort i kommunen. Idag finns det en ställplats på alla orter utom Ålem. Ny ställplats vid Skiren i Fliseryd som är planerad att vara fullt klar under sommarsäsongen 2020.

Hållbar planering och attraktivt boende

Arbetet med kommunens detaljplaner har fortlöpt planenligt och flera bostadsområden i attraktiva lägen finns tillgängliga. En privat exploatör har byggt 18 nya bostadstomter på Nynäs, varav hälften är sålda och många nya hus är färdigställda. Mönsterås kommun har under året byggt ett nytt villaområde söder om Sjöfågelområdet. 16 tomter färdigställdes under hösten. En privat byggherre har erhållit markanvisning för att kunna bygga 50 bostadsrätter i södra hamnen. En första etapp med 10 lägenheter ligger ute till försäljning. Ytterligare en privat byggherre vill ersätta silobyggnaden i inre hamnen med en högre byggnad innehållande cirka 13 lägenheter. Mönsterås Bostäder har byggt sex nya lägenheter i Ålem och planerar för åtta nya lägenheter i Timmernabben.

Byggnation pågår för förskola och äldreboende på Solhemstomten i centrala Mönsterås. Planerad inflyttning är våren 2020. Projektet integrerar barn och äldre i samma byggnad, och skapar en spännande brygga över generationsgränserna. Ett koncept som har varit lyckat på andra håll i Sverige.

VA-frågorna har identifierats som viktiga och strategiska i tillväxtarbetet, vilka bearbetas både på det övergripande planet med en VA-plan och mer konkret med förnyelseprojekt och planering för hållbara VA-lösningar på landsbygden och i kustområdena. En projektplan finns framtagen med prioriterade områden. Under året har Skälleryd fått kommunala VA-ledningar, bredband, markförlagda elledningar och ny gatubelysning. Ett omfattande förnyelsearbete har pågått i Åsevadsgatan och Jacobs gränd. Arbetena

kommer att tillsammans med ombyggnad av Åsevadsgatan att färdigställas våren 2020.

Ett nytt bostadsförsörjningsprogram för perioden 2020-2023 har tagits fram under året. Programmet kommer att antas av Kommunfullmäktige under våren 2020. I samband med arbetet med programmet har både medborgardialoger som möten med husföretag, entreprenörer med flera genomförts. Under året har en ortsanalys för Ålem genomförts, som till stora delar bygger på medborgardialoger.

Näringslivsklimat, entreprenörskap och nyföretagande

För att skapa sysselsättning och hållbar tillväxt, behövs nya och växande företag. Mönsterås kommun ska inom alla sina verksamheter arbeta för ett bra och utvecklande näringslivsklimat, vilket berör allt – såsom bygglov, barnomsorg, skola, kultur, fritid m.m. Detta är också grunden för att kunna utveckla välfärden.

Enligt Svenskt näringslivs årliga undersökning av företagsklimatet i Sveriges kommuner hamnar Mönsterås kommun på plats 40 av Sveriges 290 kommuner. Mönsterås kommun är högst rankad av kommunerna i Kalmar län.

För att öka intresset bland gymnasieungdomar att i framtiden driva ett eget företag erbjöds möjligheten att under sommaren bli en egen sommarföretagare. Under det gångna året har det hållits minikurser med information om hur man går till väga när man skall starta en egen verksamhet. Uppföljning har skett genom enskilda konsultinsatser.

Under 2019 arrangerades för andra gången en hälso-mässa. Mässan hade 25 utställare och 700 besökare. Föreläsare var Mårten Nylén. Mässan arrangerades av Mönsterås kommun och Cerise.nu.

I samarbete med Högsby kommun arrangerades ett seminarium inom de gröna näringarna. Framtidens jordbrukspolitik inom EU samt trender inom livsmedelsområdet var ärenden som behandlades.

För att få perspektiv på konjunkturläget arrangerade kommunen i samarbetet med Häradssparbanken och Ålems Sparbank ett seminarium med Johannes Bjerner, strateg på Swedbank och Sparbankerna.

Skola

Behovet av barnomsorgsplatser har fortsatt att öka under 2019. Det finns tendenser på att behovet kan minska under senare delen av 2020 i några tätorter. När förskolan Solhem startar i mars 2020 kommer BUN avveckla en del förskolelokaler i Mönsterås.

Antalet barn i pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare) minskar framöver medan fritidshemmen har utökat sin verksamhet under de senaste fem åren och kommer troligen fortsätta växa en del även under 2020. Det beror på fortsatt ökat elevantal i grundskolan.

Elevantalet på alla kommunens grundskolor ökar. Den 15 september 2019 var 1 543 elever inskrivna i grundskolan. Det är ungefär 75 fler än vid samma tidpunkt året innan.

Det pågår en utbyggnad av Mölstadskolan som skall vara klar 2020. En översyn planeras av Krungårds skolans undervisningslokaler, bland annat grundskolorna. Översynen är budgeterad att ske under 2021 under ledning av tekniska kontoret. Fliserys skola stängdes under höstterminen 2019 på grund av ohälsa bland personal, som skulle kunna vara kopplat till byggnadens fysiska status. Beslut om ny skola finns och den skall vara klar till höstterminen 2020. Under tiden är skolan utlokaliserad i olika lokaler i Fliserby.

Vid 2019 års slutantagning till gymnasieskolan var det 36 elever som antogs till ett nationellt program. Tre av dessa elever blev antagna på programinriktat val mot ett nationellt program. 31 elever kom från åk 9, fyra elever kom från IM och en elev kom från annan kommun. På introduktionsprogrammet blev 23 elever antagna. 19 av dessa elever kom från årskurs 9 och fyra elever var nyanlända. Totalt blev 59 elever antagna på Mönsterås gymnasiet.

Antalet elever på Vuxenutbildningen har legat på en stadigt hög nivå de senaste tre läsåren. Det höga antalet elever beror på flyktmottagandet och att eleverna fortsätter från SFI till Grundläggande vuxenutbildning. Nivåflyttningen av elever gör även att behovet av utbildning på gymnasial nivå ökar. Antalet elever fortsätter vara stort och förvaltningen ser inte att behovet av undervisningsplatser minskar den närmaste tiden.

Ett samverkansavtal mellan Mönsterås, Oskarshamn och Högsby finns. Det möjliggör för studerande i dessa kommuner att välja bland ett större utbud av utbildningar. Komvux har ett nära samarbete med arbetsmarknadsenheten vilket under läsåret 18/19 resulterade i en utbildning (FIVO) för nyanlända där eleverna studerade yrkessvenska, svenska för invandrare alternativt svenska på grundläggande nivå i kombination med praktik inom vård- och omsorg. Syftet var att eleverna efter avslutad utbildning skulle vara redo att söka en vård- och omsorgsutbildning.

Under läsåret 19/20 fortsätter komvux sitt samarbete med arbetsmarknadsenheten kring en ny utbildning, till måltidsbiträde. Utbildningen pågår under ett år och är anpassad för nyanlända. Syftet är att eleverna efter avslutad utbildning kan arbeta som måltidsbiträde i både större och mindre kök. 14 elever studerar denna utbildning som avslutas i maj 2020.

Under 2019 var 250 elever inskrivna i musik- och kulturskolan.

Vård och omsorg

Valfrihet finns inom både hemtjänst och personlig assistans.

Ett nytt samverkansavtal med lägre nyckeltal kopplat till lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvården har förhandlats med regionen och samtliga kommuner i länet och började gälla mars 2019. Detta betyder snabbare flöden till kommunerna med svårt sjuka patienter som skrivs in i kommunernas hemsjukvård. Idag bedrivs mycket avancerad sjukvård i hemmen och för att arbeta inom kommunernas hälso- och sjukvård behövs en ständig kompetensutveckling för att vården ska vara patientsäker.

Under flera år har kommunen haft en lång kö till sina särskilda boenden. I mars 2020 öppnar Solhem och då kommer situationen inom äldreomsorgen att bli betydligt tryggare och bättre för de som beviljats en boendelägenhet. Solhem har 30 lägenheter för SÄBO och 13 platser för korttid. En helt ny vision och verksamhetsidé är framarbetad för Solhem.

Översyn och organisationsförändring är under genomförande inom äldreomsorgens hemtjänst. Allégården kommer i och med korttidens utveckling att ge plats till andra verksamheten inom socialförvaltningen. Hemtjänstgrupper, nattgruppen samt verksamhet kopplad till IFO kommer att starta upp i Allégården under 2020.

Korttiden för barn med funktionshinder är under hög press. Antalen vårddygn/månad är i nuläget 120 vilket innebär att verksamheten ytterligare måste växa både vad det gäller personal och boendeytor. När korttidsverksamheten öppnade för några år sedan hade man 15 vårddygn/månad.

IFO:s lokaler har byggts om för att bättre möta upp när det gäller säkerhet och sekretess.

HÅLLBAR JÄMSTÄLLDHET

”Mönsterås kommun ska inom alla verksamheter och de kommunala bolagen, främja flickor och pojkars, kvinnor och mäns lika rättigheter och möjligheter till en jämn fördelning av makt och inflytande och påverka samt motverka diskriminering”.

Mönsterås kommun arbetar systematiskt med att integrera genus och jämställdhet i verksamheten. Det övergripande målet har brutits ner till tre projektmål;

Mönsterås kommun ska delta i SKL:s jämställdhetsprogram under 2012-2013.

Målet uppnåddes i september 2013 efter genomförd grundläggande jämställdhetsutbildning.

Varje förvaltning ska genomföra ett utvecklingsarbete som syftar till att nå/öka förutsättningar för att nå de jämställdhetspolitiska målen.

Jämställdhetsperspektivet har integrerats i kommunens tillväxtdokument som ett sätt att förtydliga kopplingen mellan jämställdhet och en attraktiv kommun att bo, leva och utvecklas i.

I samband med kommunstyrelsens beslut att från och med 2015 lämna det 2-åriga projektet och gå in i en vardaglig process, där varje förvaltning och nämnd ansvarar för sitt jämställdhetsarbete, har förvaltningscheferna fått ett utökat ansvar att driva processerna.

Kommunledningskontoret har tagit ett särskilt ansvar genom deltagande i länets jämställdhetsnätverk där länsstyrelsen i Kalmar län är samordnare. Under året har kommunens verksamheter arbetat med jämställdhetsperspektivet och uppdraget på följande sätt;

Under det gångna året har folkhälsorådet fokuserat på jämställdhet och genus genom målet i folkhälsoplan 2016-2018. Målet är att alla aktiviteter i folkhälsorådets verksamhetsplan ska analyseras och utvärderas utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Även andra diskrimineringsgrunder så som etnicitet, språk, funktionshinder har beaktats vid planering av aktiviteter. Ytterligare utveckla av arbetssätt behövs för att nå längre inom några områden. Föräldraskap och tidig upptäckt av ungdomar som riskerar att hamna i missbruk är exempel där det finns tydliga skillnader utifrån kön.

Socialförvaltningens interna jämställdhetsarbete inriktas på att arbeta bort traditionella normer som länge dominerat vårddyrkena. Önskad sysselsättningsgrad är genomfört i samtliga verksamhetsområden utom för personlig assistans. Heltid som norm påbörjas 2019 i hela kommunen och ska vara genomfört 2021. Social-

förvaltningen har idag en sysselsättningsgrad på 92-95%. Socialnämnden har skrivit in jämställdhet som ett socialnämndens mål och som gäller från 2019.

Tekniska förvaltningen har genomfört flera kartläggningar och bland annat genomfört åtgärder för att förstärka tryggheten i närmiljön och på skolgårdar. Arbetet har resulterat i utökad belysning, vegetationsröjning vid cykelvägar och vägtunnlar etc. Tekniska kontoret har jämställdhetsfrågan som stående punkt på dagordning och rutin på arbetsplatsmötena.

Länsstyrelsens nyhetsbrev avseende jämställdhet vidarebefordras till alla avdelningschefer på tekniska som tar upp det som står i dessa med sina anställda.

Kultur- och fritidsförvaltningen har arbetat för att arrangemang ska nå ut till alla målgrupper och att anlitate kulturaktörer ska bestå av både män och kvinnor. Annonser, informationsmaterial och utbud har utformats jämställt.

Vid möten med föreningar och studieförbund har vikten att nå ut till olika målgrupper lyfts fram. Fördelning av bidrag har skett ur ett jämställdhetsperspektiv, så även inköp av konst. Utvecklingsarbete för att nå ökad jämställdhet inom kulturverksamhet har under året pågått i form av läsfrämjande projekt och fortbildning i jämställdhet för personalen. I biblioteksplanen beskrivs biblioteksverksamhetens arbete med jämställdhet.

Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar aktivt för att förbättra kommuninvånarnas hälsa genom prioriterade mål i kommunens folkhälsoplan samt den årliga verksamhetsplanen för folkhälsa. En del i planen är fritidskontorets projekt Utmärkt Förening där utbildning om jämställdhet är en prioriterad del.

Kultur- och fritidsförvaltningen har under 2019 permanenterat metoden Klara, färdiga, läs. 50 tkr har avsatts från fritidskontorets budget för projektet som syftar till att främja jämställdhet genom att öka pojkars läsande i samverkan med föreningar och biblioteken i Mönsterås kommun.

Den portabla konstfrusna isbanan attraherar många barn och unga på sin fritid och skoltid. Det är både pojkar och flickor som besöker isbanan vilket ligger i linje med den jämställdhetsanalys som gjordes innan isbanan köptes in.

Fritidsgårdarna för könsbaserad statistik vid samtliga gårdar och arrangemang. Utbudet av aktiviteter ändras och utvecklas löpande med denna statistik som grund.

Det finns fortsatt ett behov att utreda skötsel, utveckling och marknadsföring av kommunens friluftsliv, rekreations- och motionsytor för att förbättra kommunens frilufts- och fritidsverksamheter. En jämställdhetsanalys bör också kopplas till utredningen. Stödet till föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet ses över löpande. Målet är att skapa jämställda förutsättningar för pojkar och flickor.

Kultur- och fritidsförvaltningen bör se över tillgängligheten via cykel och gångvägar till och från sporthallar, idrottsplatser, motionsspår och aktivitetsytor. Dessutom bör cykelparkeringar vid nämnda platser ses över för att öka tryggheten för invånarna att ta sig till och från aktiviteter. Denna översyn bör göras i samverkan med Barn och utbildningsnämnden samt tekniska kontoret.

Barn- och utbildningsförvaltningen lyder under skollagen. Den och samtliga läroplaner uttrycker tydligt att förskolan och skolan har ett uppdrag att motverka traditionella könsmonster och att alla som arbetar i förskolan och skolan ska ge möjlighet för alla barn och elever att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån kön. Det är förskolans och skolans uppdrag att se till att alla barn och elever oavsett könstillhörighet, får pröva och utveckla sina förmågor och sina intressen.

Barn- och utbildningsförvaltningens bedömning är att det finns en god medvetenhet om uppdraget på de flesta enheter men att det skulle behövas ett systematiskt arbete för att utveckla undervisningen och annat bemötande för att bli ännu duktigare på området. En av grundskolorna har under en längre period arbetat i undervisningen med jämställdhet. Barn och utbildningsförvaltningen har strävat efter att statistik och analyser av skolans resultat ska göras konsupplad.

Miljökontoret har jämställdhetsarbetet med i det vardagliga arbetet. Informationen på hemsidan och informationsmaterial som produceras utformas med hänsyn till jämställdhetsaspekten. Inom Miljösamverkan Sydost genomförs ett antal projekt och temadagar. Jämställdhet finns med i planeringen och redovisas årligen i jämställdhetsstatistik. Personalen får regelbundet ta del av nyhetsbrevet "Jämställ.nu" där nyheter, evenemang, praktiska tips, verktyg och publikationer sammanställs.

Arbeta fram ett förslag/en modell för hållbar och systematisk jämställdhetsintegrering som ska implementeras inom ordinarie kvalitetsarbete.

Kommunens jämställdhetsarbete och styrning ligger i kommunstyrelsens uppdrag till nämnderna, att utifrån utvecklingsplan konkretisera prioriterade mål, insatser och åtgärder. Förvaltningscheferna får ett utökat ansvar att bära och driva det operativa arbetet med stöd från nyckelfunktioner. Jämställdhetsarbetet ska kontinuerligt följas upp och återrapporteras till respektive nämnd samt presenteras i kommunens årsredovisning.

2016 tecknades ett avtal mellan Kommunal och SKL om att heltid ska bli norm i kommunen. Målet är att heltidsarbete ska vara norm 2021. Projektet heltidsresan/heltid som norm omfattar tre mål;

- Alla medarbetare som nyanställs ska anställas på heltid
- Alla deltidsanställda ska erbjudas heltidsarbete
- Fler av de som har en heltidsanställning men jobbar deltid ska eftersträva heltidsarbete.

Heltidsarbete ökar det ekonomiska oberoendet och gör att fler klarar av sin egen försörjning. När fler arbetar heltid uppstår positiva effekter för yrkens attraktivitet, framtida kompetensförsörjning och jämställdhet.

Det skiljer 3,6 miljoner kronor i livsinkomst mellan kvinnor och män på den svenska arbetsmarknaden. Huvudorsaken är att betydligt fler kvinnor arbetar deltid. För att kvinnor och män ska bli mer jämställda måste kvinnor få samma förutsättningar vad gäller arbete, både på jobbet och i hemmet. Att fler arbetar heltid bidrar till en mer jämställd arbetsmarknad och i förlängningen också ett mer jämställt samhälle.

FOLKHÄLSA

Det övergripande nationella målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Fokus på jämlik hälsa

Det övergripande målet för folkhälsopolitiken omformuleras med ett tydligare fokus på jämlik hälsa.

Under 2019 har ett arbete påbörjats med att ta fram nya prioriterade mål för folkhälsoarbetet i Mönsterås kommun. Målen ska införlivas i det lokala strategiarbetet utifrån Agenda 2030. Under 2019 har också andra nationella och regionala mål och inriktningar avspeglats i Mönsterås kommuns folkhälsoarbete, såsom Agenda 30, ANDT-strategin, jämställdhetsstrategin, barnkonventionen och läns-gemensamledningsarbete kring psykisk hälsa.

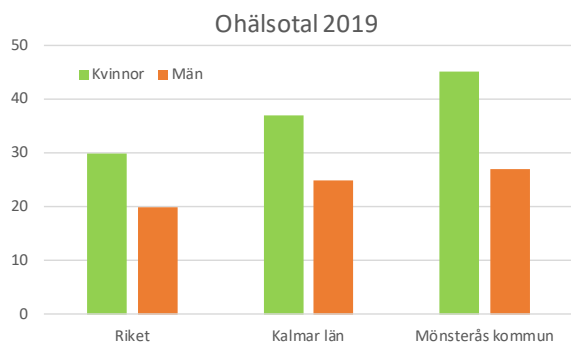

Diagram 14: Antal utbetalda dagar med någon form av sjuksättning som inte är sjuklön från arbetsgivare. Källa: Försäkringskassan

Enligt kommunens verksamhetsplan för folkhälsa ska 80 % av aktiviteterna i verksamhetsplanen för folkhälsa ska vara uppfyllda för att målet ska anses vara uppfyllt. 2019 genomfördes 96 % av aktiviteterna helt eller delvis. Verksamhetsplanen 2019-2020 innehåller 48 aktiviteter. Under året har 43 aktiviteter genomförts helt utifrån verksamhetsplanen, 3 aktiviteter har delvis genomförts och 2 aktiviteter har inte blivit genomförda. Folkhälsoarbetet har under 2019 haft statliga medel för sommarlovverksamhet. Det har genererat en mängd nya aktiviteter för barn och ungdomar under sommaren. Totalt tillfördes lovverksamheten 375 tkr. Aktiviteter har anordnats av kommunen och föreningar samt av privata arrangörer.

Under 2019 har aktiviteterna i verksamhetsplanen planerats och utvärderats utifrån jämställdhet och integration. Syftet är att ge ökade förutsättningar för tjejer och killar, kvinnor och män att få del av det bedrivna folkhälsoarbetet och att nya kommuninvånare ska komma in i samhället. HBTQ-frågorna lyftes fram av folkhälsorådet som bland annat delade ut

PRIDE-flaggor till föreningar och kommunala verksamheter.

Integrationsarbetet för de många nya invånarna i Mönsterås kommun har varit prioriterat i folkhälsoarbetet. På Öppna förskolan har verksamheten förstärkts med en språkstödande tjänst bekostad av folkhälsobudgeten. Föräldrar som har bott på något av migrationsverkets boende har fått information om hur det är att vara förälder i Sverige.

För att stärka barn och unga i Mönsterås arbetar kommunen bland annat med att ge föräldrar stöd och utbildning i tydligt och tryggt föräldraskap inom Värme och Ramar. Ett arbete som sker både på grupp- och individnivå och som även kan erbjuds riktat utifrån olika behov. Under 2019 har familjecentralen blivit en viktig mötesplats för arbetet med föräldraskapsstöd. I öppna förskolans lokaler genomfördes flera föräldrabildningar. Nytt för 2019 är att föräldrastöd även erbjuds via nätet.

Fokus folkhälsa 2019 har haft fortsatt inriktning på psykisk hälsa/ohälsa med bland annat en uppskattad föreläsning Mats Billmark. Utbildningen "första hjälpen vid psykisk ohälsa" MHFA har erbjudits till personal i kommunen. Utbildningen är en del av arbetet med att förebygga psykisk ohälsa och i förlängningen minska självmorden i kommunen. Ett arbete med att ta fram en lokal handlingsplan för att stärka psykisk hälsa och minska risken för suicid har bedrivits 2019.

Ungas hälsa, i synnerhet den psykiska hälsan, har uppmärksammats i ett flertal rapporter under 2000-talet. Det konstateras att de flesta ungdomar i Sverige mår bra, men att psykisk ohälsa och psykosomatiska besvär har ökat. I 2018 års LUPP-undersökning märks en tydlig ökning av besvär som kan härledas till psykiskt mående.

	2015	TJEJ	2018	2015	KILLE	2018
Huvudvärk	21%		28%	11%		13%
Ont i magen	16%		16%	3%		8%
Känt dig stressad	41%		54%	17%		32%
Svårt att somna	26%		31%	21%		27%
Känt dig nedstämd, deppig eller nere	25%		40%	13%		25%

Tabell 26: Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare. Källa; Lokal uppföljning av ungdomspolitikerna 2018, ungas livsvillkor i Mönsterås.

Tobak, alkohol, narkotika, doping och spel

2019 års drogvaneundersökning genomfördes i årskurs nio och i år två på gymnasiet. Trenden är att tobaksbruk och alkoholbruk minskar bland ungdomar. Användande av narkotika bland ungdomar i Mönsterås kommun är på ungefär samma nivå som de sen-

aste 15 åren. Doping är mycket ovanligt bland elever i högstadiet och gymnasiet. Spel om pengar förekommer nästan bara bland pojkar. I jämförelse med länet ligger Mönsterås lägst på majoriteten av frågorna om droganvändande i årskurs 2 på gymnasiet och tillhör den lägsta delen även i årskurs 9.

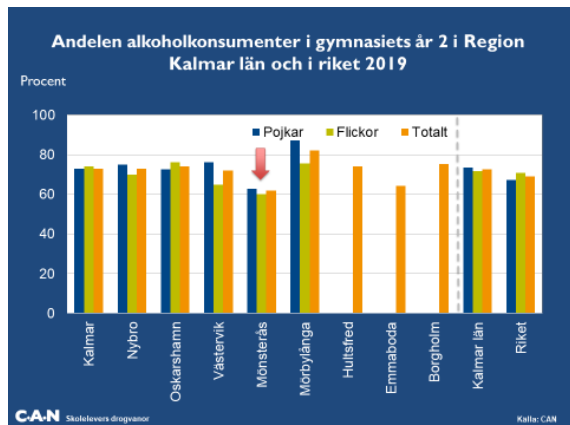

Diagram 15: Andelen alkoholkonsumenter gymnasiet år 2 Mönsterås kommun. Källa CAN, skolelevers droganor.

Ett av de prioriterade målen i folkhälsoarbetet har varit att minska tobaksbruket bland elever på grundskolan och gymnasieskolan. Även om tobaksbruket minskat är det fortfarande många ungdomar som börjar använda tobak och många gånger inleder ett livslångt beroende i 15-16 årsåldern. Ytterligare strukturerat arbete med att få skolorna och skoltiden tobaksfria skulle vara önskvärt.

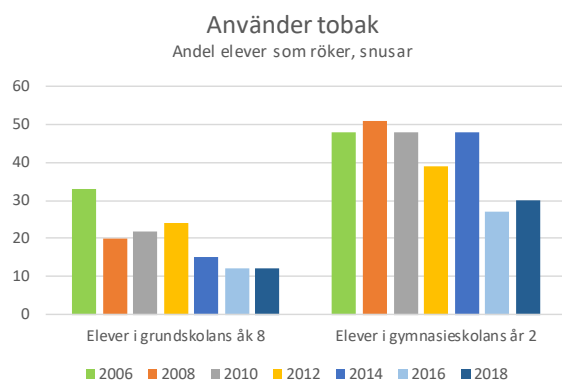

Diagram 16: Andelen elever som brukar tobak i årskurs 8 och i år 2 på gymnasiet i Mönsterås kommun 2006-2018. Källa Mönsterås kommuns drogvaneundersökning.

Andelen elever som använder narkotika har inte ökat i Mönsterås visar de undersökningar som är genomförda. Det är årligen ca 10 % av eleverna i gymnasiet år 2 som någon gång provat narkotika. En uppskattning är ca 85 av kommunens ca 900 ungdomar mellan 15-20 testat narkotika. Ungdomar som svarat att dom använt narkotika är också dom som använder tobak och alkohol i störst utsträckning.

ANDT-Förebyggande insatser 2019 i folkhälsoarbete: drogfria aktiviteter i föreningslivet och via fritidsgårdarna, information till föräldrar på högstadiet, tobaksprevention genom den vandrande tobaksutställningen och folktandvårdens tobakfri DUO och Utmaning, tillsyn av skolområde och ANDT-certifieringar av föreningar och samverkan mellan olika aktörer i ungdomsgruppen framför allt kring narkotikaanvändande. De flesta av kommunens gym är med i 100 % ren träning, som syftar till att minska doping.

Urval av genomförda folkhälsoinsatser 2019:

- Drogvaneundersökning har genomförts bland elever i årskurs 9 och gymnasiet år 2 i Mönsterås kommun.
- Folkhälsostipendiet delades ut till Karolina Lindström för hennes insatser för träning och hälsa.
- Erbjudande om gratis lovaktiviteter var omfattande, både via föreningslivet och via fritidsgårdarna.
- Sommarkarusellen, en resa till Liseberg i samband med skolavslutningen är exempel på en av alla drogfria aktiviteter via fritidsgårdarna.
- Föräldrastödsprogrammet COPE har genomfört utbildningar för grupp och individ. COPE har även getts till studerande vid svenska för invandrare (SFI) och föräldrar med barn 1-3 år samt erbjudits via nätet.
- Öppna förskolans verksamhet erbjuder stöd och sociala kontakter för barn och föräldrar. På Öppna förskolan har verksamhet mot målgruppen utlandsfödda föräldrar uppmärksammas och riktade tematräffar genomförts.
- Under året har kommunen fortsatt att besöka asylsökande föräldrar och gett dessa stöd i att vara föräldrar i Sverige.
- Tillsammans med "Suicide Zero" uppmärksammades den Internationella suicidpreventiva dagen.
- I samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan har bokcirklar för föräldrar genomförts.
- Sportlovsaktiviteter för barn och ungdomar har genomförts.
- En mängd föreningsaktiviteter har genomförts och arbetet med certifiera förening har fortsatt.
- Cykling för att uppmärksamma psykisk ohälsa.
- Stöd till barn i missbruks miljöer har genomförts.
- MHFA/ "Första hjälpen till psykisk hälsa". Har haft fyra kurser för personal.
- Barnen i våra hjärtan (föräldracirkel för nyanlända föräldrar) har ingått som en del i samhällsorienteringen på arbetsmarknadsenheten.

MILJÖ

Miljö och hållbar utveckling är viktiga faktorer som genomsyrar arbetet inom olika verksamhetsområden. Kommunen har ett antal högt ställda mål med inriktning på miljö och hållbar utveckling, för bland annat energi-, klimat- och kustvattenfrågor.

Mönsterås kommun har ett tydligt förhållningssätt till miljö- och utvecklingsfrågor och är en "Grön kommun" i många hänseenden. Det finns en mångfald av naturtyper; skog, vattendrag och gamla kulturmarker. Målsättningen visas också i att kommunen aktivt arbetar med och har ett engagemang i olika utvecklingsfrågor inom energi- och klimatområdet.

Kommunen satsar på förbättrande åtgärder i tätortsnära naturområden och i vatten- och kustmiljön. Miljö- och naturprojekt och satsningar på energisnålt byggande är några exempel på detta. Som "Grön kommun" är Mönsterås medlem i föreningen Sveriges Ekokommuner som arbetar för ett hållbart samhälle.

Målformuleringar för en bättre miljö finns bland annat i översiktsplanen, i Kemikalieplan för giftfritt Mönsterås och i de lokala miljömålen. Framtagandet av ny lokala miljömål har fortsatt under året. För att få in synpunkter har flera workshops hållits, som har ritat sig till kommuninvånare, företag, föreningar, förvaltningschefer och till kommunfullmäktige. För att få in barn och ungas perspektiv hölls workshops med två skolklasser.

Kommunen driver egna miljö- och naturvårdsprojekt och deltar även i gemensamma projekt, både regionala och nationella. Genom Miljösamverkan Sydost deltog miljö- och byggförvaltningen i projektet "Ansvarsutredningar inom förorenade områden".

Årets "Gäddans dag" vid Kronobäcksområdet var som tidigare år välbesökt med ca 800 deltagare. Besökarna fick bland annat ta del av den senaste forskningen på gädda, tecknar- och målarverkstad med fisktema samt information om pågående vattenvårdsprojekt i länet.

Mönsterås kommun har fortsatt att sjunka i Miljöaktuellt ranking från plats 163 till plats 206. Detta indikerar att kommunen områden som det behöver arbetas med och att frågan behöver lyftas ytterligare inom kommunens samtliga verksamheter samt i samhället i stort.

Begränsad klimatpåverkan

Tillsammans med länets andra kommuner, Region Kalmar, KSRR och Miljöfordon deltar kommunen i det treåriga projektet Biogas Boost. Projektets syfte är att det ska finnas ett tankställe för biogas i varje kommun samt att antalet biogasbilar i Kalmar län ska fördubblas.

Kommunen har också arbetat med att ta fram lämpliga platser för planerad produktionsanläggning för biogas.

Av kommunens bilar är 18 % miljöbilar enligt definitionen el/gasbilar som uppfyller EURO 6 och det finns fyra platser för laddning av elbilar i kommunen. En del av kommunens bilar, bland annat sopbilarna, tankas numera med det fossilfria bränslet HVO.

För kommuninvånare, föreningar och företag bedriver kommunen en aktiv energi- och klimatrådgivning. I det arbetet fungerar Mönsterås också som samordnare av energi- och klimatrådgivningen för fem andra kommuner. Syftet är att hjälpa allmänhet och företag att minska energiförbrukningen och användningen av icke förnyelsebara energikällor.

Solpanelerna på kommunhuset, biblioteket, Åshaga och Galaxen har producerat 81 000 kWh. Äldreboendet Åshaga och servicebyggnaden vid småbåtshamnen i Mönsterås har solfångare för varmvattenproduktion, som har producerat 27 000 kWh. Kommunen är delägare (40 %) i ett vindkraftverk som under året producerade 6 000 MWh. I Mönsterås och Blomstermåla tätorter är samtliga kommunala fastigheter, 80 % av de privata villorna och 95 % av kommersiella fastigheter anslutna till fjärrvärme. I kommunens övriga tätorter finns biobränslepannor.

Ett systematiskt arbete med energieffektiviseringar inom områdena fastigheter och transporter pågår sedan flera år. En djupgående energikartläggning av fem fastigheter påbörjades under 2019. Fastigheterna är av olika typ som tex skola, äldreboende och kontor.

Lokalisering och förutsättningar för etablering av vindkraftverk finns i fastställd vindbruksplan där kommunens målsättning är 300 MW vindkraft. Installerad effekt på befintliga vindkraftverk är 88,2 MW. I slutet av året påbörjade en privat aktör förberedelser inför byggandet av vindkraftpark i Åby-Alebo. Parken kommer att bestå av 36 vindkraftverk med en installerad effekt av 155 MW och en beräknad produktion av 500 GWh per år.

Vattenförvaltning

Kommunen arbetar aktivt med vattenförvaltning i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten, vattendirektivet. Regelverket syftar till att bevara och förbättra alla typer av yt- och grundvatten. Målsättningen är att alla vatten ska uppnå god status och att vattenkvaliteten inte försämras. Några exempel för att förbättra vattenförekomster inom kommunens geografiska gränser är arbete med avloppsfrågor, våtmarker, vattenmiljöer, fiskevårdsåtgärder och biotopvårdande åtgärder. Kommunen arbetar aktivt i Alsteråns vattenråd och Emåförbundet.

På grund av lite nederbörd har det under året varit låga vattennivåer och flöden. Nivåerna i Alsterån och Emån har tidvis varit mycket låga. Kommunen har under 2019 fortsatt sitt arbete med att öka kapaciteten i vattenverken samt säkerställa råvattentillgången. Kommunen har arbetat vidare enligt den VA-plan som antogs 2017.

Giftfri miljö

Under året har arbetet fortsatt med att uppfylla målen i Kemikalieplan för giftfritt Mönsterås. Inventering av kemikalier och utrensning har utförts på de flesta kommunala enheter. Rutin för kemikaliehantering och rutin för avfallshantering och avfallsminskning för samtliga kommunala verksamheter har tagits fram.

Kommunen städar numera kemikaliefritt. Städning sker istället med avjoniserat vatten som framställs i egen anläggning. Under hösten tog kommunfullmäktige beslut om minskad användning av engångsplast i de kommunala verksamheterna.

Tre förskolor i kommunen är certifierade enligt Grön flagg och ytterligare tre förskolor håller på med arbetet. Grön flagg är Håll Sverige Rents program som hjälper lärare och pedagoger att väcka upptäckarglädje kring hållbarhetsfrågor.

Kartläggningar och undersökningar av gamla deponier fortsätter. Ny upphandling av konsulter för inventeringar påbörjades under året.

Ingen övergödning

Till avloppsreningsverken i Nynäs och Gäddenäs är ca 83 % av fastigheterna anslutna. Reduktionen av kväve är 66-69 % och fosfor 94-98 %. I Skälleryd strax utanför Blomstermåla har utbyggnaden av ledningsnätet färdigställts under året. Utbyggnaden innebär att 30 fastigheter med enskilda avloppsanläggningar har anslutits till det kommunala nätet.

Tömningsstationer för båtlatrin finns uppförda vid Lakhamn på Oknö, vid Timmernabbens hamn, Varvet och hamnen i Mönsterås samt vid Saltor. Tömningsstationerna innebär minskad belastning på kustvattnet med avseende på närsaltsutsläpp.

Ett projekt avseende inventering av enskilda avlopp pågår. Uppgifter om äldre enskilda avlopp har samlats in genom utskick av ett frågeformulär, ca 1 000 fastigheter har inventerats på detta sätt. Sammanställning av uppgifterna pågår.

Kommunen har under 2019 arbetat inom projektet LEVA – Lokalt Engagemang för Vatten som syftar till att genomföra åtgärder för minskad övergödning och ökad livsmedelsproduktion i samarbete med lokala lantbrukare.

Levande sjöar och vattendrag och myllrande våtmarker

Mönsterås kommun har inom sitt drivande miljöarbete sökt olika bidrag för att starta och driva miljö- och naturvårdsprojekt. Under året har kommunen varit aktiv i en rad olika regionala arbetsgrupper och även lokalt involverat ideella grupper i miljöarbetet.

Flera lokala markägare har under 2019 kontaktat kommunen med intresse för att anlägga våtmarker. Kommunen har en pågående dialog med dessa med målsättningen att åstadkomma åtgärder för minskad övergödning och ökad biologisk mångfald.

Åbyfors kvarndamm har under hösten 2019 rivits ut och biotopvårdande åtgärder har genomförts i det före detta dammområdet. Arbetet förväntas bidra till kraftigt förbättrade förutsättningar för bland annat lax och havsöring i Emån. Åtgärderna kommer att färdigställas under 2020. Kalkningsverksamheten har i kommunens försurningskänsliga sjöar och vattendrag fortsatt enligt plan.

Hav i balans samt levande kust och skärgård

Kalmarsundskommissionen är en regional miljösamverkan för kustmiljöfrågor. Kommunen deltar i kommissionens styr- och arbetsgrupp. De tidigare lyckade satsningarna på Kronobäcks våtmark för lekande gäddor har rönt stort intresse runt om i landet.

God bebyggd miljö

Samhällsplanering handlar om att ge alla människor en hållbar god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Samhällsplanering handlar också om alla de människor som lever och vistas i rummen mellan byggnaderna, om infrastruktur, hållbarhetsfrågor, samhällsservice, allmänna ytor, arbetsplatser, och inte minst samspelet mellan dessa funktioner och dess gestaltning. Under senaste året har kommunens arbete varit inriktat på att skapa nya attraktiva bostäder och boendemiljöer i både nya som befintliga områden.

Mönsterås kommun jobbar vidare med fibernätet och erbjuder fiberuppkoppling till flerparten av bostäderna i kommunen. Mönsterås Stadsnät omfattar inte bara Mönsterås tätort utan i princip hela kommunens geografiska yta.

Kommunen är medlem i Kalmar Läns luftvårdsförbund. Förbundet arbetar med mätningar av luftkvalitet, förbättring av luftkvalitet samt information. Kommunen deltar i styrelsearbetet.

En god bebyggd miljö handlar också om en bra avfallshantering. Det finns till exempel möjligheten att lämna förpackningar och tidningar för återvinning i samtliga

tätorter. Det finns också flera sätt för hushållen att lämna sitt farliga avfall. Det kan lämnas vid Mörkeskogs avfallsanläggning och till miljöbilen. Miljöbilen kommer en gång på våren och en gång på hösten och stannar på centrala platser i kommunens fem tätorter. Vi har även "Samla" i sex livsmedelsbutiker i kommunen, där är det lätt att lämna uttjänt småelektronik, batterier, glödlampor mm.

Arbetet har fortsatt med införandet av matavfallsinsamling till samtliga i kommunen. Under våren infördes insamling i flerbostadshusen och under hösten hos ett antal företag. Projektet avslutades vid årsskiftet.

Matsvinn har varit i fokus i skolköken och ett flertal olika åtgärder har gjorts för att framför allt minska svinnet i tillagningsledet. Tex användning av mindre kantiner för att kunna ta fram lite i taget och vägning av mat som skickas till mottagningskök. Förskolor och skolor har också fått pedagogiskt material om matsvinn. På försök finns "Dagens rest" att välja på vid en skola. Försäljning av rester till kommunens personal i egen låda "klimatlåda" finns också.

Kommunen är varje år med i Håll Sverige Rents kampanj "Vi håller rent". Runt om i kommunen plockar förskolor och skolor skräp. Både för att göra sin närmiljö lite finare och visa att nedskräpning inte är OK.

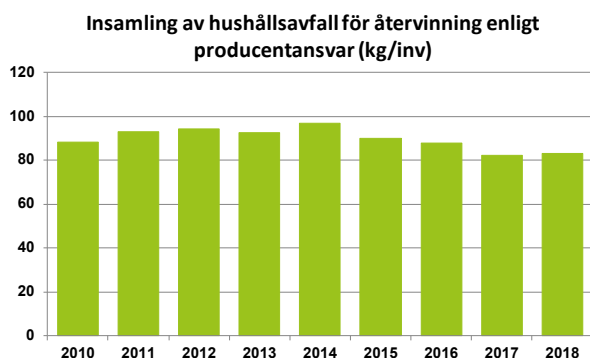

Diagram 17: Insamling av hushållsavfall 2010-2018.

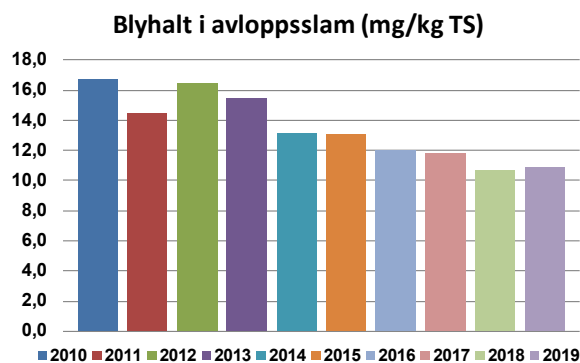

Diagram 18: Blyhalt i avloppsslam (mg/kg TS) 2010-2019. Gränsvärde för spridning på åkermark är 100 mg/kg TS.

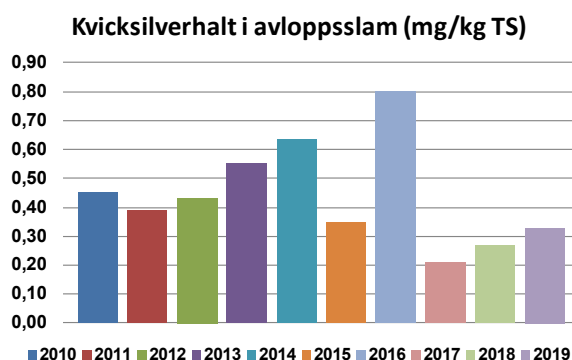

Diagram 19: Kviksilver i avloppsslam (mg/kg TS) 2010-2019. Gränsvärde för spridning på åkermark är 2,5 mg/kg TS.

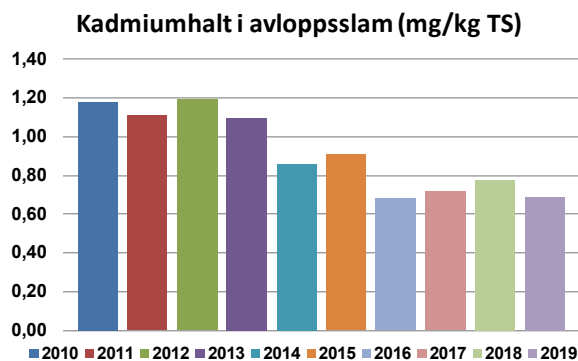

Diagram 20: Kadmium i avloppsslam (mg/kg TS) 2010-2019. Gränsvärde för spridning på åkermark är 2,0 mg/kg TS.

Gröna nyckeltal	2019	2018	2017	2016
Utsorterat farligt avfall från hushållen (kg/inv)	2,89	-	-	3,02
Mängd hushållsavfall (kg/inv)	-	193,6	203,9	210,0
Andel ekologiskt odlad åker (%)	-	12,0	-	7,6
Andel skyddad natur (%)	-	4,8	4,8	4,8
Andel förnybar och återvunnen energi i kommunens lokaler (%)	99,9	99,9	99,9	99,9
Andel miljöfordon för persontransport (%)	18,0	52,5	79,3	74,3
Ekologiskt producerade livsmedel i kommunens verksamheter (%)	31,7	31,7	36,0	35,1
Andelen miljöcertifierade skolor/förskolor (%)	9,1	9,1	9,1	5,0

Tabell 27: Gröna nyckeltal

DRIFTSREDOVISNING

DRIFTREDOVISNING (tkr)		Redovisning			Budget		Avvikelser	
		2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019
Kommunstyrelsen								
- Kommunledning	Extern	-12 258	-11 793	-12 329	-11 974	-11 468	-16 824	-283
	Internt	-195	-198	-125	-353	-259	-116	158
		-12 453	-11 991	-12 453	-12 327	-11 727	-16 941	-126
- Kommunledningskontor	Extern	-54 758	-54 239	-45 987	-59 197	-57 841	-48 869	4 439
	Internt	121	3 180	2 024	1 014	5 010	2 714	-892
		-54 636	-51 059	-43 963	-58 183	-52 831	-46 156	3 547
- Tekniskt kontor	Extern	-116 190	-110 824	-105 390	-116 900	-112 106	-106 042	710
	Internt	86 408	79 033	81 859	61 955	74 524	76 574	24 452
		-29 783	-31 792	-23 531	-54 945	-37 582	-29 467	25 162
- Räddningstjänst	Extern	-14 738	-14 489	-13 923	-16 038	-15 282	-14 352	1 299
	Internt	-1 208	-1 202	-1 048	-1 416	-1 034	-947	208
		-15 947	-15 691	-14 971	-17 454	-16 315	-15 299	1 507
- Kommunala Bolag	Extern	-4 193	-3 244	-6 861	-2 405	-2 405	-2 405	-1 788
	Internt	0	0	0	0	0	0	0
		-4 193	-3 244	-6 861	-2 405	-2 405	-2 405	-1 788
Miljö- och byggnadsnämnd	Extern	-4 275	-3 279	-3 293	-3 486	-4 018	-4 015	-789
	Internt	36	-614	-552	-205	-797	-540	241
		-4 239	-3 892	-3 845	-3 691	-4 815	-4 555	-548
Kultur- och fritidsnämnd	Extern	-13 704	-11 240	-10 158	-14 207	-10 956	-10 448	503
	Internt	-6 094	-6 615	-6 573	-5 963	-5 752	-6 770	-131
		-19 798	-17 855	-16 731	-20 170	-16 707	-17 217	372
Barn- och utbildningsnämnd								
- Barn- och utbildningsnämnd	Extern	-216 167	-208 366	-201 814	-217 378	-204 337	-195 193	1 211
	Internt	-58 283	-55 993	-55 627	-40 460	-44 456	-55 770	-17 823
		-274 451	-264 360	-257 440	-257 838	-248 793	-250 963	-16 613
- Mönsterås lärocentrum	Extern	-71 443	-62 626	-61 636	-61 945	-68 994	-65 528	-9 498
	Internt	-8 032	-6 183	-7 181	-7 868	-5 215	-7 429	-164
		-79 474	-68 809	-68 817	-69 812	-74 210	-72 957	-9 662
Socialnämnd								
- Socialnämnd	Extern	-252 619	-235 073	-222 558	-223 482	-216 538	-203 887	-29 137
	Internt	-24 575	-23 734	-22 995	-22 088	-20 723	-21 817	-2 487
		-277 194	-258 806	-245 553	-245 570	-237 261	-225 704	-31 624
- SFB/LSS	Extern	-83 403	-77 604	-69 046	-81 292	-75 892	-70 347	-2 111
	Internt	-659	-494	-467	-632	-653	-434	-27
		-84 061	-78 098	-69 513	-81 924	-76 546	-70 781	-2 138
Övriga nämnder								
- Valnämnd	Extern	-89	-171	-25	-332	-332	-31	242
	Internt	-1	0	0	0	0	0	-1
		-90	-171	-25	-332	-332	-31	242
- Överförmyndarnämnd	Extern	-687	-929	-942	-964	-943	-942	278
	Internt	0	-6	-3	0	-7	-2	0
		-687	-935	-945	-964	-950	-945	278
- Revision	Extern	-671	-678	-676	-683	-681	-676	12
	Internt	-4	0	0	-4	0	0	-1
		-675	-678	-676	-687	-681	-676	12
- Partistöd	Extern	-452	-401	-401	-406	-406	-406	-46
	Internt	0	0	0	0	0	0	0
		-452	-401	-401	-406	-406	-406	-46
Övrigt								
Verksamhetens intäkter och kostnader	Extern	-14 133	-17 918	-8 055	-9 156	-5 527	-943	-4 977
	Internt	10 985	12 826	10 688	8 750	-638	14 538	2 235
		-3 148	-5 093	2 633	-406	-6 165	13 595	-2 742
Verksamhetens nettokostnader		-861 282	-812 876	-763 093	-827 115	-787 727	-740 909	-34 167
Finansförvaltning								
Skatteintäkter och generella statsbidrag	Extern	828 284	792 202	765 193	822 840	789 693	746 951	5 444
Finansiella intäkter och kostnader	Extern	30 584	11 155	16 187	6 895	-106	-105	23 689
		858 868	803 357	781 379	829 735	789 587	746 846	29 133
Årets resultat		-2 414	-9 519	18 286	2 620	1 860	5 937	-5 034

INVESTERINGSREDOVISNING

INVESTERINGSREDOVISNING (tkr)		Redovisning			Budget	Avvikelse
		2019	2018	2017	2019	2019
Materiella anläggningstillgångar						
Kommunstyrelsen						
- Kommunledningskontor	Intäkt	0	0	44	0	0
	Kostnad	-29 024	-29 541	-27 537	-35 050	6 026
		-29 024	-29 541	-27 493	-35 050	6 026
- Tekniskt kontor	Intäkt	2 794	4 952	3 184	2 500	294
	Kostnad	-84 632	-103 720	-65 961	-97 561	12 929
		-81 838	-98 768	-62 777	-95 061	13 223
- Räddningstjänst	Intäkt	0	0	0	0	0
	Kostnad	-1 694	-503	-2 780	-2 740	1 046
		-1 694	-503	-2 780	-2 740	1 046
Kultur- och fritidsnämnd	Intäkt	0	0	0	0	0
	Kostnad	-37	-274	-1 206	-427	390
		-37	-274	-1 206	-427	390
Miljö- och byggnadsnämnd	Intäkt	0	0	0	0	0
	Kostnad	0	0	-332	0	0
		0	0	-332	0	0
Barn- och utbildningsnämnd	Intäkt	0	0	3	0	0
	Kostnad	-812	-461	-1 686	-1 765	953
		-812	-461	-1 683	-1 765	953
Socialnämnd	Intäkt	0	0	0	0	0
	Kostnad	-2 107	-1 064	-798	-3 325	1 218
		-2 107	-1 064	-798	-3 325	1 218
	Intäkt	2 794	4 952	3 231	2 500	294
	Kostnad	-118 306	-135 563	-100 300	-140 868	22 562
Nettoinvesteringar anläggningstillgångar		-115 512	-130 611	-97 069	-138 368	22 856
Omsättningstillgångar						
- Exploateringsmark	Intäkt	0	0	1 872	0	0
	Kostnad	0	0	-447	0	0
Nettoinvesteringar omsättningstillgångar		0	0	1 425	0	0
Totala Nettoinvesteringar		-115 512	-130 611	-95 644	-138 368	22 856
Upplysningar om försäljning av anläggningstillgångar						
	Reavinst	1 346	220	5 588	1 500	-154
	Reaförlust	0	0	-1 766	0	0
		1 346	220	3 822	1 500	-154

Investeringsbudgeten för 2019 uppgick till 138,4 mnkr. Under året har investeringar motsvarande 115,5 mnkr genomförts, vilket innebär att 83 % av beslutad investeringsbudget har genomförts. De största investeringarna finns inom tekniska kontoret i form av investeringar i avfallshantering, VA-verksamhet och fastigheter samt inom kommunledningskontoret i form av fiberutbyggnad och IT-infrastruktur.

De största investeringarna under året visas i tabell 28. De största investeringarna avser fiberutbyggnaden i kommunen, skol- och förskolefastigheter, VA-investeringar, Oknöströmsbron, exploateringsområden samt IT-infrastruktur.

Större investeringar/projekt (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019
Fiberutbyggnad	20 000	17 974
Skolfastigheter	11 456	8 698
VA-plan, Skälleryd	8 500	7 908
Förskolor	6 456	7 611
Exploatering Fågelområde	6 000	6 362
IT-infrastruktur	5 800	6 237
Oknöströmsbron	5 206	5 280
Åsevadsgatan, ombyggnad	2 000	4 630
VA, Mönsterås-Timmerabben	4 420	3 959
Investering datorer BUN	6 100	3 281
Lekplatser	2 064	2 831
Exploatering Solhem	5 577	1 557

Tabell 28: Större investeringar 2019.

Vissa stora investeringar/projekt har pågått under flera år. I tabell 29 visas en sammanställning av stora projekt under perioden 2016-2019. Det allra största projektet under denna period är utbyggnad av fiber i kommunen, vilket uppgår till 64,2 mnkr för de fyra aktuella åren.

Stora investeringar har också gjorts i förskolelokaler, där nya lokaler har tillskapats med anledning av den stora tillströmningen av barn till verksamheten. Även stora investeringar inom grundskolans fastigheter och skolgårdar har genomförts.

VA-investeringar på landsbygden har pågått under flera år och kommer att fortsätta framöver.

Utbyggnaden av IT-infrastrukturen har också pågått under ett antal år och kommer att fortsätta även under 2020. Totalt har 20,9 mnkr investerats under den aktuella perioden. Även satsningen på datorer till alla elever inom grundskolan fortsätter under kommande år.

Ombyggnaden av Allégårdens H-hus till familjecentral färdigställdes under 2019. När det gäller köksombyggnader avser den största investeringen nytt kök på Åshaga, som invigdes i början av förra året. Under förra året gjordes också en stor investering i GC-väg mellan Mönsterås och Timmernabben.

Stora investeringar 2016-2019	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Totalt 2016-2019
Fiberutbyggnad	16 107	20 588	9 565	17 974	64 235
Förskolor	13 940	7 178	7 611	7 611	36 340
VA-ledningar	5 151	7 330	16 483	3 959	32 923
Skolfastigheter och skolgårdar	3 603	5 184	6 362	9 489	24 638
Investeringar IT-infrastruktur	6 760	2 434	5 436	6 237	20 867
Familjecentral mm	253	857	17 974	208	19 293
Ombyggnad GC-vägar	1 814	3 851	11 944	0	17 609
Köksombyggnader	-	11 854	2 642	0	14 496
Investering datorer BUN	1 569	3 411	5 280	3 281	13 542

Tabell 29: Stora investeringar 2016-2019 (tkr).

Kommunstyrelsens underskrifter

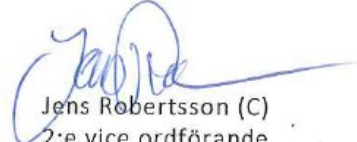
Mönsterås, den 10 mars 2020

Anders Johansson (C)
Ordförande

Robert Rapakko (S)
1:e vice ordförande

Jens Robertsson (C)
2:e vice ordförande

Jimmy Persson (C)

Carina Holmberg Olofsson (C)

Katarina Johansson (C)

Åsa Ottosson (M)

Madeleine Rosenqvist (KD)

Lejla Bajraktarevic (S)

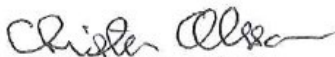
Lars Hollner (S)

Daniel Williamsson (S)

Mikael Karlsson (SD)

Christer Olsson (SD)

Mönsterås kommun är helägare till sju bolag, varav fem huvudbolag samt delägare med 40 % i ett vindkraft-bolag. Bolagen bedriver verksamhet inom områdena bostäder, uthyrning av industrilokaler, eldistribution/elproduktion, bad och rekreation samt vindkraft. Samtliga bolag drivs som aktiebolag, undantaget dotterbolaget till Mönsterås Utvecklings AB som drivs som kommanditbolag. Tre av bolagen ingår i en aktiebolagsrättslig koncern där Mönsterås Holding utgör moderbolag.

Bolagen bedriver sin verksamhet under helt eget verksamhetsmässigt och ekonomiskt ansvar. Ansvarsförhållandet regleras enligt aktiebolagslagen. Samtliga bolag (exklusive Emåbygdens vind AB) är till 100 % ägda av Mönsterås kommun, och kommunen utövar sitt ägaransvar och sin ägartillsyn dels via bolagsstämmor och dels via ägardirektiv som fastställs av kommunfullmäktige.

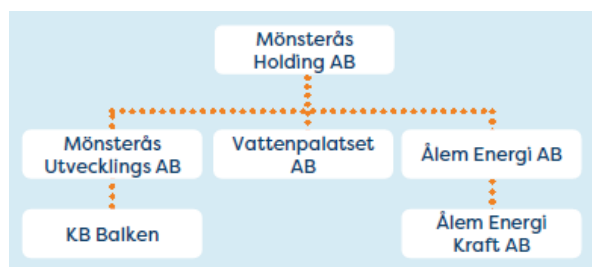
I den sammanställda redovisningen som består av resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys, har ekonomiska transaktioner mellan kommun och bolag samt mellan de kommunala bolagen eliminerats. Den sammanställda redovisningen gör det därmed möjligt att göra analyser och bedömningar av kommunens totala ekonomiska åtaganden.

MÖNSTERÅS HOLDING AB KONCERN

Mönsterås Holding AB ägs till 100 % av Mönsterås kommun. Bolaget är i sin tur ägare till Vattenpalatset i Mönsterås AB, Mönsterås Utvecklings AB samt Ålem Energi AB. Några av bolagen har dotterbolag i sina respektive koncerner enligt organisationsschemat nedan.

Mönsterås Holding AB bedriver ingen egen verksamhet, utan förvaltar aktier i bolag med anknytning till Mönsterås kommun samt samordnar för dessa bolag övergripande frågor.

Styrelsens ordförande är Anders Johansson. Ansvarig tjänsteman är kommunchef Fredrik Johansson.

Årets viktigaste händelser

Under året har Mönsterås Holding haft två möten varav en bolagsstämma och ett möte där styrelsen beslutade om årsredovisningen.

Ekonomisk analys

Årets resultat visar ett underskott på 2,4 mnkr för Holding-koncernen. Resultatet för moderbolaget uppgår till -3,7 mnkr, vilket är en följd av att lämnade koncernbidrag redovisas i resultaträkningen.

Mönsterås Holding AB	2019	2018	2017
Ägarinflytande	100%	100%	100%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	48,1	43,1	39,5
Årets Resultat	-2,4	-6,0	-2,5
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	150,8	137,1	125,2
Omsättningstillgångar	18,0	15,9	28,6
Summa Tillgångar	168,8	153,0	153,8
Eget kapital	19,3	18,0	21,3
Långfristiga skulder inkl avsättn.	133,9	130,4	123,5
Kortfristiga skulder	15,6	4,7	8,9
Summa Eget Kapital och skulder	168,8	153,0	153,8
Nyckeltal			
Soliditet	11,4%	11,8%	13,9%

Mönsterås Holding AB har inget soliditets- eller avkastningskrav från ägaren. För 2019 har en borgensavgift på 0,25 % av beslutad borgensram tagits ut.

Framtiden

Mönsterås Holding AB bedriver ingen egen verksamhet utan har en samordnande roll av de underliggande bolagen. Under förutsättning att inga större avvikelser sker i de underliggande bolagen kommer inte Mönsterås Holding AB få några förändrade förutsättningar.

MÖNSTERÅS UTVECKLINGS AB KONCERN

Mönsterås Utvecklings AB (MUAB) ägs till 100 % av Mönsterås Holding AB. I koncernen Mönsterås Utvecklings AB ingår det helägda kommanditbolaget Balken. Bolaget äger och hyr ut industri- och kontorslokaler.

Bolaget förvaltar ca 33 400 kvm lokalyta. Antalet hyresgäster uppgår till cirka 75 och är till övervägande del små och medelstora företag. MUAB skall aktivt verka för att främja näringslivet i Mönsterås kommun. Bolaget svarar, genom avtal med Mönsterås kommun, för kommunens insatser gentemot näringslivet.

Styrelsens ordförande är Anders Johansson och verkställande direktör är Thomas Svensson.

Styrelsens arbete följer antagen arbetsordning. Under året har styrelsen har sju sammanträden. Ärenden som behandlats, utöver arbetsordningens punkter, är frågor kopplade till större hyresgäster och investeringar i fastigheter.

Årets viktigaste händelser

Ny hyresgäst i fastigheten Åfors 1:19 är Camteknik J.H. AB. Under våren flyttade polisen in i nyrenoverade lokaler på Storgatan i Mönsterås.

Mönsterås kommun har sagt upp kontraktet i fastigheten Knutskulla 4:1 i Ålem. Infratek AB har sagt upp sina lokaler i fastigheten Björknan 2.

Mönsterås kommun samordnade en samlingsmonter på Elmia Subcontractor, tillsammans med tio medutställare.

Tillsammans med Oskarshamn, Kalmar, Torsås och Mörbylånga kommun finns en marknadsföringskanal, Kalmarsundsregionen. Målet är att nå personer utanför den egna regionen för att förmå dem att flytta tillbaka. Marknadsföring sker främst genom sociala medier samt vid större arrangemang.

För att öka intresset bland gymnasieungdomar att i framtiden driva eget företag erbjöds möjligheten att under sommaren bli egen sommarföretagare. Under året har det hållits minikurser med information om hur man går tillväga för att starta egen verksamhet.

För andra gången arrangerades en hälsomässa. Mässan hade 25 utställare och 700 besökare. Föreläsare var Mårten Nylén. Mässan arrangerades av Mönsterås kommun och Cerise.

I samarbete med Högsby kommun arrangerades ett seminarium inom de gröna näringarna. Områden som berördes är framtidens jordbrukspolitik inom EU samt trender inom livsmedelsområdet.

För att få perspektiv på konjunkturläget arrangerade kommunen i samarbete med Häradssparbanken och Ålems Sparbank ett seminarium med Johannes Bjerner, strateg på Swedbank och Sparbankerna.

I samarbete med kommunens verksamheter fungerar bolagets personal som en kontaktväg för företagen. För att stärka näringslivet deltar Mönsterås Utvecklings AB aktivt i olika nätverk och har ett flertal samarbetspartners.

Ekonomisk analys

Bolagets nettoomsättning uppgår till 12,0 mnkr och årets resultat efter bokslutsdispositioner är 0,2 mnkr. Soliditeten har under året fortsatt att förbättras.

Under året har investeringar för 5,1 mnkr genomförts.

Mönsterås Utvecklings AB	2019	2018	2017
Ägarinflytande	100%	100%	100%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	12,0	11,8	11,1
Årets Resultat	0,2	0,2	0,3
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	40,6	38,3	39,9
Omsättningstillgångar	6,3	10,0	8,8
Summa Tillgångar	46,9	48,2	48,7
Eget kapital	5,4	5,2	5,0
Långfristiga skulder inkl avsättn.	25,0	25,5	29,4
Kortfristiga skulder	16,5	17,6	14,3
Summa Eget Kapital och skulder	46,9	48,2	48,7
Nyckeltal			
Soliditet	11,4%	10,7%	10,2%

Mönsterås Utvecklings AB har inget soliditets- eller avkastningskrav från ägaren. För 2019 har en borgensavgift på 0,25 % av beslutad borgensram tagits ut.

Framtiden

Under det kommande året förväntas verksamheten bedrivas med oförändrad inriktning.

Konjunkturinstitutets prognos 18 december 2019 framhåller att:

- Konjunkturen försvagas.
- Bostadsinvesteringarna minskar något.
- Industrins investeringar minskar.
- Arbetslösheten stiger 2020-2021.

Prognosen baseras på antagandena att brexit sker under ordnade former och att den internationella handelskonflikten inte eskalerar ytterligare.

VATTENPALATSET I MÖNSTERÅS AB

Vattenpalatset i Mönsterås AB ägs till 100 % av Mönsterås Holding AB. Vattenpalatsets huvudverksamhet är att driva ett äventyrsbad som också inrymmer en motionsanläggning med gym och spinning samt café.

Styrelsens ordförande är Maria Robertsson och verkställande direktör är Oscar Ekstam.

Årets viktigaste händelser

Den enskilt största händelsen under året har varit renovering och ombyggnad av övervåningen och gymmet. En helt ny relaxavdelning, på övervåningen, invigdes i september. Kostnaden för renovering och ombyggnad blev 7 miljoner, Vattenpalatset har tagit upp lån på motsvärande belopp.

Verksamheten som kopplas till friskvård exempelvis olika gruppträningsaktiviteter som vattengymnastik, spinning, gym, motionssimning och liknande motionsaktiviteter har totalt haft en sämre besöksfrekvens under 2019 jämfört med 2018.

Under 2019 har Vattenpalatset i Mönsterås AB haft 59 710 inpasseringar, 3 710 färre än året innan. Vattenpalatset hade 2019 öppet under 313 dagar, och i snitt cirka 190 besökare/dag (344 dagar och 184 besökare/dag under 2018). Besöksiffrorna är dock inte helt jämförbara med föregående år då ombyggnationen av övervåning och gym påverkade verksamhet och antal öppna dagar.

Inpasseringar vid både bad- och gymverksamheten har varit färre jämfört med 2018. Värt att notera är att gymmet påverkades minst av ombyggnationen. Generellt så har Vattenpalatset varit mest besökt i mars och efter invigningen av relax och gym, under oktober och november månad.

Under de 47 dagar Vattenpalatset varit stängt för renovering och ombyggnation har även det årliga underhålls- och reparationsarbetet utförts.

Den totala kostnaden för underhållsarbeten under 2019 uppgick till 456 tkr. Kostnaden är 82 tkr högre än 2018 men inom den beräknade ramen för årligt underhåll.

Ränteläget har vänt och det tillsammans med investeringen för övervåningen har gjort att räntekostnader och avskrivningar ökat.

Krisberedskapsplanen hålls kontinuerligt uppdaterad och har reviderats i sin helhet under 2019. Precis som

tidigare år har samtlig personal genomgått sjukvårdsutbildning under året, vilket inkluderade akut omhändertagande, hjärt-lungräddning samt hantering av hjärtstartare.

Ekonomisk analys

Aktieägartillskott har erhållits med 5,6 mnkr, vilket gör att årets resultat uppgår till 0 kr.

Intäktsposter i form av bad- och gymavgifter uppgick till 3,9 mnkr, vilket är en liten minskning jämfört med föregående år. Kostnaderna uppgick till 8,5 mnkr, vilket innebär ett bruttoresultat på -4,7 mnkr.

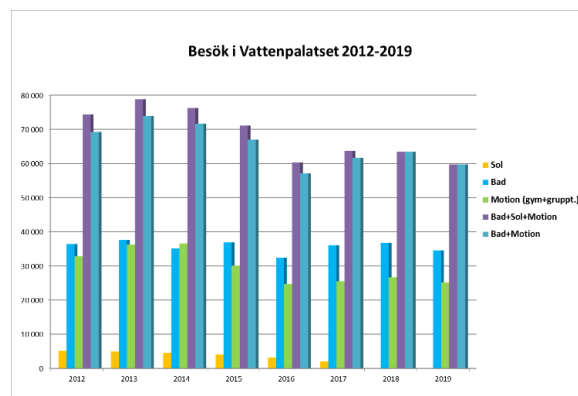
Vattenpalatset i Mönsterås AB	2019	2018	2017
Ägarinflytande	100%	100%	100%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	4,7	4,0	3,9
Årets Resultat	0,0	0,0	0,0
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	13,5	7,4	8,0
Omsättningstillgångar	12,3	11,0	10,6
Summa Tillgångar	25,8	18,4	18,6
Eget kapital	0,5	0,5	0,5
Långfristiga skulder inkl avsättn.	23,9	16,8	16,9
Kortfristiga skulder	1,4	1,1	1,2
Summa Eget Kapital och skulder	25,8	18,4	18,6
Nyckeltal			
Soliditet	1,9%	2,7%	2,7%

Vattenpalatset i Mönsterås AB har inget soliditets- eller avkastningskrav från ägaren. För 2019 har en borgensavgift på 0,25 % av beslutad borgensram tagits ut.

Framtiden

En utmaning är att kunna fylla de önskemål och behov som finns för simskola, motionssimning och gruppträning. Friskvårdstrenden består men en utmaning finns i att attrahera besökare och skapa en säker och trygg anläggning för att öka dess popularitet.

Utbudet på övervåningen har setts över för att skapa ny attraherande verksamhet genom ombyggnationen som skett under 2019.

ÅLEM ENERGI AB KONCERN

Ålem Energi AB ägs till 100 % av Mönsterås Holding AB. Bolaget distribuerar elenergi till kunder inom södra delen av Mönsterås kommun. I koncernen ingår det helägda aktiebolaget Ålem Energi Kraft AB, vars huvudsakliga verksamhet består i att producera förnyelsebar energi.

Bolagets verksamhet är att förse kunderna med bra elnät som ger hög leveranssäkerhet och därmed hög elkvalitet. Elnätet omfattar 3 305 kunder med relativt många industrier. Företaget har som mål att vädersäkra elnätet genom att ersätta luftburen distribution med markburen för viktiga ledningssträckor. Detta ger ökad drift- och leveranssäkerhet till kunderna.

Ålem Energi Kraft AB:s huvudsakliga verksamhet är att producera förnyelsebar energi. Denna produceras i tre vattenkraftverk. Ålem Energi Kraft AB äger också två fjärrvärmeanläggningar med tillhörande fjärrvärme-kulvertar.

Styrelsens ordförande är Håkan Sjöborg, verkställande direktör är Magnus Jonsson.

Årets viktigaste händelser

Uppgraderingen och förnyelsen av Ålem Energis viktigaste transformatorstation, mottagningsstationen i Blomstermåla har pågått från årsskiftet fram till slutet av oktober. Mottagningsstationen är nu uppdaterad till en modern nivå, vilket gör att driftsäkerheten ökar markant och den tekniska livslängden med ca. 40 år.

Samförlägningsprojekt i Norra Bäckebo samt i Pataholm vid Espedal har blivit klara under året. I Blomstermåla, vid Duveström, har Ålem Energi markförlagt högspänningsnät och lågspänningsnät tillsammans med VA-ledningar. I början av året startade också ett omfattande samförlägningsprojekt i Skälleryd. Detta är ett av de större samförlägningsprojekten som Ålem Energi varit involverade i.

Nästa stora och omfattande samförlägningsprojekt berör Ålem stationssamhälle och sträckan till Häggemåla samt ett flertal byar omfattas. I dessa projekt samförläggas elnät (hög- och lågspänning), fibernät och gatubelysningsnät.

Aldrig tidigare har Ålem Energi varit involverade i så många och för Ålem Energis räkning omfattande projekt. Med alla dessa investeringar framtidsäkras elnätet för att klara nya behov och krav. För bästa samhällsnytta söker Ålem Energi alltid möjligheten till samförläggning av installationer i samhällets tjänst.

Arbetet fortsätter i samverkansgrupperna från omkringliggande energibolag i Oskarshamn, Ålem, Borgholm och Kalmar. Gruppen har valt att gå vidare och samarbeta kring den nya mätarreformen som träder i kraft den 31 december 2024. Ett samarbete skulle bredda kompetensen hos medarbetarna och göra bolagen mindre sårbara. Det skulle även kunna leda till sänkta kostnader inom icke konkurrerande områden.

Ombyggnaden och renoveringen av bolagets största vattenkraftverk, Skälleryd avslutades med en nybyggd ca 50 meter lång träränna så kallad "flyktväg" för fisk från intagsgaller till huvudvattenfåran. "Flyktvägen" stod klar i september och var ett villkor i den nya vattendomen för Skälleryd. Detta har gjorts för att uppnå minsta miljöpåverkan.

Från den 1 januari 2019 finns elhandel i Ålem Energi Kraft AB. Någon prisrisk bedöms inte förekomma.

Ekonomisk analys

Moderbolagets resultat 2019 är bättre än 2018. Eldistributionen ökade och uppgick till 45,54 GWh (45,09). Resultatet 2019 för koncernen blev som väntat svagt. Elpriserna sjönk under 2019. Först efter 2022 bedöms en måttlig ökning av elpriset. Årets resultat uppgår till +/-0 mnkr. I resultatet finns ett lämnat koncernbidrag med 2,2 mnkr till Mönsterås Holding.

Ålem Energi AB	2019	2018	2017
Ägarinflytande	100%	100%	100%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	32,7	27,5	24,7
Årets Resultat	1,0	-3,4	-0,5
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	97,6	92,4	78,4
Omsättningstillgångar	8,3	7,5	10,9
Summa Tillgångar	105,9	100,0	89,3
Eget kapital	35,8	34,8	38,2
Långfristiga skulder inkl avsättn.	51,9	52,4	47,0
Kortfristiga skulder	18,3	12,8	4,2
Summa Eget Kapital och skulder	105,9	100,0	89,3
Nyckeltal			
Soliditet	33,8%	34,8%	42,7%

Ålem Energi AB har inget soliditets- eller avkastningskrav från ägaren. Ålem Energi AB ska lämna koncernbidrag till Mönsterås Holding AB, i enlighet med fullmäktigebeslut. För 2019 har en borgensavgift på 0,25 % av beslutad borgensram tagits ut.

Framtiden

Inför 2018 finns fortsatt osäkerheter avseende energipriser och konjunktur som kan innebära en försämrad resultatutveckling.

MÖNSTERÅS BOSTÄDER AB

Mönsterås Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsföretag som ägs till 100 % av Mönsterås kommun. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga eller förvalta fastigheter eller tomträtter samt bygga bostäder och affärlägenheter inom Mönsterås kommun. Totalt förvaltar bolaget 1 388 lägenheter, 252 lokaler samt 306 bilplatser.

Styrelsens ordförande är Roland Åkesson och verkställande direktör är Armin Avdic.

Årets viktigaste händelser

Mönsterås Bostäder redovisar ett starkt resultat på 5,9 mnkr, vilket är ännu bättre än föregående års fina resultat. Precis som under de senaste åren, präglas det positiva resultatet av en hög uthyrningsgrad samt av de förbättringsåtgärder som företaget genomfört. Dock har bolaget noterat en ökning av antalet lediga lägenheter under hösten 2019, vilket är ett direkt resultat av det senaste årets befolkningsminskning i Mönsterås kommun.

Förutom det sedvanliga lägenhets- och fastighetsunderhållet har året kännetecknats av ett antal större projekt såsom stamreovering i Blomstermåla, nybyggnation av tre parhus i Ålem samt byggnation av en solcellsanläggning i Älgerum. Stamreoveringen fortsätter även under 2020 medan husen i Ålem är färdigställda och alla de sex lägenheterna är numera uthyrda.

Solcellsanläggningen var den första i raden av satsningar på solceller och en av flera åtgärder som framöver kommer att medverka till att uppnå bolagets klimatmål.

Mönsterås Bostäder är ett av många företag som anslutits till Allmännyttans klimatinitiativ och som går ut på att vi ska minska energianvändningen med 30 % samt att vi ska vara fossilfria senast år 2030. Basåret för jämförelsen i energimätningen är 2007.

Förra årets kundenkät visade höga betyg för trivsel, trygghet och trevligt bemötande. Ett område som kunderna tycker kan förbättras är inre och yttre skötsel samt snöskottning och sandning. Bolaget kommer fortsatt analysera synpunkterna och agera därefter.

Mönsterås Bostäder har under de senaste fyra åren byggt 70 nya lägenheter, 64 lägenheter inom de centrala delarna av Mönsterås och sex lägenheter i Ålem. Ägaren, Mönsterås kommun, vill att företaget fortsätter med nybyggnation även framöver och de första diskussionerna har förts kring ett nybyggnadsprojekt i Timmernabben.

Bolagets satsningar på underhåll och nybyggnation fortsatte under 2019. Underhållsarbete har utförts för 13,6 mnkr. Investeringsarbete som ombyggnad och nybyggnad har utförts för 28,2 mnkr. Av detta var invändigt lägenhetsunderhåll 4,1 mnkr, utbyte av vitvaror 1,6 mnkr, utvändigt underhåll 1,3 mnkr och tvättstugor 0,3 mnkr.

Efter förhandlingar med hyresgästföreningen fastställdes den genomsnittliga hyreshöjningarna till 2,7 % från och med 2020.

Ekonomisk analys

Årets överskott uppgick till 5,9 mnkr (4,8 mnkr). Nettoomsättningen uppgick till 96,1 mnkr (94,0 mnkr) varav 79,5 mnkr (78,1 mnkr) var hyresintäkter för bostäder. Fastighetskostnaderna uppgick till 81,6 mnkr (79,8 mnkr). I kostnaderna ingår bland annat kostnader för underhåll med 13,6 mnkr och avskrivningar med 17,4 mnkr. Räntekostnaderna uppgick till 6,7 mnkr (7,3 mnkr) efter justering av ränteswapar. Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 2,42 år (2, % år) och den genomsnittliga ränta uppgick för året till 1,89 % (1,89 %).

Mönsterås Bostäder AB	2019	2018	2017
Ägarinflytande	100%	100%	100%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	96,1	94,0	90,9
Årets Resultat	5,9	4,8	4,8
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	542,2	532,5	534,9
Omsättningstillgångar	8,2	12,5	4,7
Summa Tillgångar	550,4	545,1	539,6
Eget kapital	173,3	167,4	162,6
Långfristiga skulder inkl avsättn.	357,0	355,3	355,1
Kortfristiga skulder	20,0	22,4	21,9
Summa Eget Kapital och skulder	550,4	545,1	539,6
Nyckeltal			
Soliditet	31,5%	30,7%	30,1%

Måluppfyllelse

Genomsnittlig energiförbrukning för värme och varmvatten uppgick till 101 kWh/m² Atemp. Genomsnittlig normalårskorrigerad energiförbrukning för värme och varmvatten uppgick till 111 kWh/m² Atemp normalårskorrigerat med graddagar 2019.

Enligt ägardirektiven ska bolaget ha en soliditet på minst 30,0 % samt en direktavkastning med 4,5 %. Soliditeten uppgick till 31,5 % och direktavkastningen till 3,7 %.

Framtiden

Inför kommande år räknar bolaget med en högre vakansgrad men bör även under de kommande åren kunna uppvisa goda resultat.

EMÅBYGDENS VIND AB

Emåbygdens Vind AB bildades 2014 och är ett samägt bolag av Mönsterås kommun, Hultsfreds kommunala industri AB och Högsby kommun. Bolaget äger ett vindkraftverk som ska producera el till de berörda parternas lokaler.

Bolaget ägs med andelarna: Mönsterås kommun 40 %, Hultsfreds kommunala industri AB 40 % samt Högsby kommun 20 %.

Styrelsens ordförande är Lars Rosander (Kommunstyrelsens ordförande i Hultsfred kommun) och ansvarig tjänsteman är ekonomichefen i Hultsfreds kommun Henric Svensson.

Bolaget bildades och övertog ett nytt vindkraftverk från Eolus Vind AB. Avtalen tecknades den 27 juni 2014.

Vindkraftverket är av märket Gamesa G114 och är ett verk med storleken 2MW. Andra tekniska data enligt nedan;

- Navhöjd: 93 meter
- Rotordiameter: 114 meter
- Svept Area: 10 207 kvadratmeter
- Produktion: Ca 7 300 000 kWh
- Startvind: Ca 3 m/s
- Stoppvind: Ca 25 m/s

Finansieringen av vindkraftverket sköts i bolaget genom upptaget lån. Lånets räntor och amortering betalas via elproduktionen. Bolagets framtida vinster kommer att gå tillbaka till ägarkommunerna.

Årets viktigaste händelser

Under 2019 har nytt driftavtal och även nytt serviceavtal upphandlats. Vindkraftsparkens fyra ägare har gjort gemensamma upphandlingar och resultatet blev att nya kontrakt tecknades med de tidigare leverantörerna. Då garantitiden för verket har löpt ut har även garantibesiktning genomförts av extern part. Besiktningen resulterade i ett antal åtgärder för serviceleverantören att åtgärda.

Bolagets likviditet har varit stark och under året har 5,1 mnkr amorterats på lånen. Den totala låneskulden är numera lägre än det bokförda värdet på vindkraftverket och amorteringar kommer fortsatt att ske för att bibehålla det förhållandet.

Ekonomisk analys

Emåbygdens Vind AB	2019	2018	2017
Ägarinflytande - kommunens andel	40%	40%	40%
Resultaträkning (mnkr)			
Nettoomsättning	0,9	1,4	0,5
Årets Resultat	0,0	0,5	-3,4
Balansräkning (mnkr)			
Anläggningstillgångar	7,3	7,8	8,3
Omsättningstillgångar	1,1	2,8	6,0
Summa Tillgångar	8,4	10,6	14,3
Eget kapital	1,4	1,4	0,9
Långfristiga skulder inkl avsättn.	6,9	7,1	11,5
Kortfristiga skulder	0,1	2,0	1,9
Summa Eget Kapital och skulder	8,4	10,6	14,3
Nyckeltal			
Soliditet	16,6%	13,5%	6,4%

Nettoomsättning och lönsamhet har minskat från föregående år, vilket främst beror på minskad produktion och vikande priser för el och certifikat. Under 2018 var certifikatpriserna något högre vilket medförde ett bra resultat för bolaget. Priserna sjönk i början av 2019 och intäkterna för certifikaten blev 1 mnkr lägre än året innan.

Det kan också konstateras att produktionen är lägre än den kalkylerade produktionen som beräknades för de vindförhållanden som uppmättes innan byggnationen av vindkraftverket. Elproduktionen under året uppgick till 5 546 MWh (5 650 MWh) vilket är lägre än tidigare år.

Framtiden

Tidigare nedskrivning av vindkraftsverket innebär att kommande avskrivningar kommer att bli lägre, vilket kommer att bidra positivt till kommande års möjligheter till positiva resultat.

RESULTATRÄKNING

RESULTATRÄKNING (mnkr)	Not	Budget	Kommunen			Koncernen		
		2019	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	2	223,6	230,6	243,9	261,0	342,5	353,3	364,3
Verksamhetens kostnader	3	-990,8	-1 039,8	-1 007,6	-978,2	-1 113,7	-1 078,6	-1 039,8
Avskrivningar	4	-60,0	-52,1	-49,2	-45,9	-78,1	-79,5	-79,1
Verksamhetens nettokostnad		-827,1	-861,3	-812,9	-763,0	-849,4	-804,8	-754,6
Skatteintäkter	5	604,2	604,0	587,9	575,8	604,0	587,9	575,8
Generella statsbidrag	6	218,7	224,3	204,3	189,4	224,3	204,3	189,4
Skatter och bidrag		822,8	828,3	792,2	765,2	828,3	792,2	765,2
Verksamhetens resultat		-4,3	-33,0	-20,7	2,1	-21,1	-12,6	10,6
Finansiella intäkter	7	10,3	36,2	19,5	19,0	35,1	18,5	18,0
Finansiella kostnader	8	-3,4	-5,6	-8,3	-2,9	-13,1	-16,1	-11,6
Finansnetto		6,9	30,6	11,2	16,1	22,1	2,4	6,5
Bokslutsdispositioner		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Årets resultat		2,6	-2,4	-9,5	18,3	1,0	-10,2	17,2

BALANSRÄKNING

BALANSRÄKNING (mnkr)	Not	Kommunen			Koncernen		
		2019	2018	2017	2019	2018	2017
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>							
Byggnader och mark	10	816,8	768,3	678,9	845,7	780,9	688,7
Förvaltningsfastigheter	11	0,0	0,0	0,0	504,7	492,8	498,1
Maskiner och andra tekniska anläggningar	12	0,0	0,0	0,0	90,5	93,1	82,8
Inventarier, verktyg och installationer	13	62,2	47,2	53,3	68,4	53,5	58,4
		879,0	815,6	732,2	1 509,3	1 420,3	1 328,0
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>							
Aktier, andelar och certifikat	14	36,1	33,5	35,2	9,0	6,4	7,9
Långfristiga fordringar	14	13,5	13,5	2,3	14,7	14,7	2,6
		49,6	47,0	37,5	23,6	21,1	10,5
		928,5	862,6	769,7	1 532,9	1 441,5	1 338,5
Omsättningstillgångar							
Exploateringsmark	15	9,1	9,1	9,1	9,1	9,1	9,1
Förråd	16	0,8	0,7	1,0	1,9	2,1	2,2
Kortfristiga fordringar	17	73,8	90,0	92,9	87,4	89,4	108,9
Kortfristiga placeringar	9,18	196,7	157,5	157,3	196,7	157,5	157,3
Kassa och bank	19	36,2	29,9	50,4	41,8	51,4	72,3
		316,7	287,2	310,6	337,0	309,5	349,7
Summa tillgångar		1 245,2	1 149,8	1 080,3	1 869,9	1 750,9	1 688,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital							
Eget kapital, ingående balans	20	775,4	784,9	766,6	864,8	870,2	853,0
Justering EK, ny redovisningsprincip		2,5	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0
Ingående balans efter justering		777,9	784,9	766,6	867,3	870,2	853,0
Justering EK, koncernförändring		0,0	0,0	0,0	3,7	4,9	0,0
Årets resultat		-2,4	-9,5	18,3	1,0	-10,2	17,2
Summa Eget kapital		775,5	775,4	784,9	872,0	864,8	870,2
<i>därav resultatutjämningsreserv</i>		<i>17,0</i>	<i>33,9</i>	<i>33,9</i>	<i>17,0</i>	<i>33,9</i>	<i>33,9</i>
Avsättningar och latent skatt							
Pensioner och liknande förpliktelser	9,21	42,6	36,1	27,3	46,7	39,6	30,6
Övriga avsättningar	21	18,2	18,4	20,4	20,9	18,5	23,2
Latent skatt	21	0,0	0,0	0,0	5,9	4,0	3,2
		60,7	54,6	47,6	73,4	62,1	56,9
Skulder							
Långfristiga skulder	22	222,0	106,1	44,3	708,7	589,2	516,6
Kortfristiga skulder	23	187,0	213,8	203,5	215,7	234,8	244,6
		409,0	319,9	247,7	924,4	824,0	761,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 245,2	1 149,8	1 080,3	1 869,8	1 750,9	1 688,3
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser							
Borgensåtagande	24	503,1	484,3	482,8	0,1	0,1	0,1
Ansvarsförbindelse pensioner	9,25	218,0	224,5	226,8	218,0	224,5	226,8
Ansvarsförbindelse leasing	26	54,5	55,0	63,7	13,0	8,5	11,5
Årets balanskravsresultat							
Årets balanskravsresultat	27	-19,8	-9,7	14,8	-	-	-
Balanskravsresultat att reglera	27	-2,8	0,0	0,0	-	-	-

KASSAFLÖDESANALYS

KASSAFLÖDESANALYS (mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	-2,4	-9,5	18,3	1,0	-10,2	18,6
Justeringar för poster som redovisas i annan sektion	60,8	56,0	49,3	92,0	84,5	82,1
Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapital	58,4	46,5	67,6	93,0	74,3	100,7
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,8
	58,4	46,5	67,6	93,0	74,3	99,9
Kassaflöde från rörelsekapital						
Ökning(-)/Minskning(+) av expolateringsmark	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	1,4
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager	-0,2	0,3	-0,3	0,1	0,1	0,0
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar	16,2	2,9	0,8	2,1	19,5	-0,9
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga placeringar	-39,2	-0,3	-17,2	-39,2	-0,3	-17,2
Ökning(+)/Minskning(-) av årets anläggningsavgifter	5,9	1,8	3,6	5,9	1,8	3,6
Ökning(+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder	-26,8	10,3	17,7	-19,1	-9,8	30,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	14,3	61,5	73,7	42,8	85,6	116,8
Investeringsverksamheten						
Investering i materiella anläggningstillgångar	-116,8	-132,4	-100,3	-167,0	-175,8	-180,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1,3	0,0	3,2	0,1	5,3	3,2
Förvärv av finansiella tillgångar	-2,5	-9,6	0,0	-2,6	-12,2	0,0
Avyttring av finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,7	0,0	1,6	1,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-118,0	-142,0	-96,3	-169,6	-181,1	-176,2
Finansieringsverksamheten						
Erhållna aktieägartillskott	0,0	0,0	0,0	5,3	4,6	5,9
Nyupptagna lån	110,0	60,0	15,0	115,5	75,2	54,7
Amortering av låneskulder	0,0	0,0	0,0	-2,0	-4,4	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	110,0	60,0	15,0	118,8	75,4	60,6
Årets kassaflöde	6,3	-20,5	-7,6	-8,0	-20,1	1,2
Likvida medel vid årets början	29,9	50,4	58,0	52,6	72,7	71,1
Likvida medel vid årets slut	36,2	29,9	50,4	44,7	52,6	72,3

Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys

Justeringar för ej likviditetspåverkande poster

Av- och nedskrivningar av tillgångar	52,1	49,2	45,9	78,1	79,5	79,1
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	0,0	-0,1	-3,8	0,0	-0,1	-3,8
Justering av Eget kapital	2,5	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0
Avsättningar till pensioner	6,4	5,1	4,2	7,1	9,0	3,8
Övriga avsättningar	-0,3	1,8	3,1	4,3	-3,9	3,1
	60,8	56,0	49,3	92,0	84,5	82,1

Likvida medel

Följande komponenter ingår i likvida medel:

Kassa och bank	36,2	29,9	50,4	41,8	51,4	72,3
	36,2	29,9	50,4	41,8	51,4	72,3

Investeringsverksamhet anläggningstillgångar

Kassaflöde/Balansräkning

Balansräkning Ingående behållning	862,6	769,7	715,4	1 441,4	1 338,5	1 235,1
Årets avskrivningar	-52,1	-49,2	-45,9	-78,1	-79,5	-79,1
Återföring nedskrivning konsolideringsfond MBAB	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	2,6
Årets nettoinvesteringar enligt kassaflödesanalys	118,0	142,0	96,3	169,6	181,1	176,2
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,1	3,8	0,0	0,1	3,8
Balansräkning utgående behållning	928,5	862,6	769,7	1 532,9	1 441,4	1 338,5

De faktorer som har haft störst påverkan på kassaflödet under året är de stora investeringarna som har genomförts inom både kommunen och koncernen, samt att investeringarna har krävt nyupplåning för kommunen samt för Vattenpalatset i Mönsterås AB. Likvida medel har under året ökat något för kommunen, men minskat med 9,5 mnkr för koncernen.

NOTER

NOTER (mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Not 1 - Anställda och personalkostnader						
Totalt antal anställda						
Anställda	1 249	1 224	1 196	1 290	1 263	1 214
Not 2 - Verksamhetens intäkter						
Redovisning enligt driftredovisning	376,8	383,1	397,8	488,7	492,5	501,1
- avgår interna intäkter	-146,2	-139,2	-136,8	-146,2	-139,2	-136,8
Resultatpåverkande intäkt	230,6	243,9	261,0	342,5	353,3	364,3
- varav sålda tjänster	86,4	82,9	83,0	79,2	80,9	76,9
- varav bidragsintäkter	114,5	131,4	150,2	114,5	131,4	150,2
- varav övriga intäkter	28,4	29,4	22,3	147,4	140,7	131,6
- varav försäljning materiella tillgångar	1,3	0,2	5,6	1,3	0,2	5,6
Not 3 - Verksamhetens kostnader						
Redovisning enligt driftredovisning	1 186,0	1 147,0	1 115,0	1 260,0	1 216,7	1 175,1
- avgår interna kostnader	-146,2	-139,4	-136,8	-146,2	-139,4	-136,8
Resultatpåverkande kostnad exkl avskrivningar	1 039,8	1 007,6	978,2	1 113,7	1 077,3	1 038,3
- varav personalkostnader	740,3	710,0	671,5	768,0	735,6	682,3
- varav lokalkostnader	18,7	18,5	17,0	6,7	8,6	4,1
- varav övriga kostnader	280,6	279,0	288,0	338,9	333,0	350,1
- varav kommunens kostnad för räkenskapsrevision	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
- varav förlust försäljning materiella tillgångar	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	1,8
- varav skattekostnader	0,0	0,0	0,0	-1,5	-1,3	-1,5
Not 4 - Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar						
Avskrivningar enligt plan fördelade per tillgångsslag						
Byggnader, mark och tekniska anläggningar	38,3	33,6	31,2	39,1	34,4	32,2
Förvaltningsfastigheter	0,0	0,0	0,0	18,7	23,5	23,8
Maskiner och andra tekniska anläggningar	0,0	0,0	0,0	4,5	4,6	7,6
Inventarier, verktyg och installationer	13,7	15,6	14,6	15,8	17,0	15,5
	52,1	49,2	45,9	78,1	79,5	79,1
Not 5 - Skatteintäkter						
Preliminära skatteintäkter	609,5	590,7	577,8	609,5	590,7	577,8
Prognos slutavräkning innevarande år	-5,8	-0,8	-2,7	-5,8	-0,8	-2,7
Slutavräkning föregående år	0,3	-1,9	0,7	0,3	-1,9	0,7
	604,0	587,9	575,8	604,0	587,9	575,8
Not 6 - Generella statsbidrag och utjämning						
Generellt statsbidrag	153,1	145,1	133,6	153,1	145,1	133,6
Inkomstutjämning	17,9	14,7	10,9	17,9	14,7	10,9
Kostnadsutjämning	2,6	-7,3	-8,4	2,6	-7,3	-8,4
Övriga generella bidrag	12,0	20,3	10,0	12,0	20,3	10,0
Införandeavdrag och nivåjustering	9,5	3,4	18,3	9,5	3,4	18,3
Fastighetsavgift	29,3	28,1	25,1	29,3	28,1	25,1
	224,3	204,3	189,4	224,3	204,3	189,4
Not 7 - Finansiella intäkter						
Ränteintäkter	2,3	2,1	1,8	2,6	2,3	2,0
Återvunna kundfordringar	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
Vinst vid avyttring av finansiella tillgångar	10,1	11,3	10,7	10,1	11,3	10,7
Utdelning på aktier och andelar	4,2	3,8	3,5	4,2	3,8	3,5
Orealiserade vinster på finansiella tillgångar	17,4	0,0	0,0	17,4	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	2,2	2,1	2,7	0,8	0,9	1,6
	36,2	19,5	19,0	35,1	18,5	18,0
Not 8 - Finansiella kostnader						
Räntekostnader	1,0	0,1	0,0	8,5	7,9	8,6
Avskrivningar fordringar	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,5
Förlust vid avyttring av finansiella tillgångar	3,6	6,9	1,4	3,6	6,9	1,4
Övriga finansiella kostnader	1,0	1,4	1,0	1,0	1,4	1,0
	5,6	8,3	2,9	13,1	16,1	11,6

NOTER (mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Not 9 - Pensionsförpliktelser och pensionsmedel						
Pensionsförpliktelser i balansräkning	42,6	36,1	27,3	46,7	39,6	30,6
Pensionsförpliktelser som ansvarsförbindelser	218,0	224,5	226,8	218,0	224,5	226,8
Summa pensionsförpliktelser inkl. löneskatt	260,6	260,7	254,1	264,7	264,2	257,4
Förvaltade pensionsmedel	-196,7	-157,5	-157,3	-196,7	-157,5	-157,3
Återlånade medel	63,9	103,2	96,8	68,0	106,7	100,1
Konsolideringsgrad	-75,5%	-60,4%	-61,9%	-74,3%	-59,6%	-61,1%
Not 10 - Byggnader, mark och tekniska anläggningar						
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>						
Vid årets början	1 342,4	1 219,3	1 134,4	1 375,5	1 249,0	1 164,0
Omklassificering	0,0	41,2	-0,6	0,5	41,4	-0,6
Nyanskaffningar	84,1	81,8	81,7	100,9	85,1	81,7
Avyttringar och utrangeringar	2,5	0,0	3,8	2,5	0,0	3,8
	1 429,0	1 342,4	1 219,3	1 479,4	1 375,5	1 249,0
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>						
Vid årets början	-574,0	-540,4	-509,2	-594,6	-560,2	-528,1
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-38,2	-33,6	-31,2	-39,1	-34,4	-32,2
	-612,2	-574,0	-540,4	-633,8	-594,6	-560,2
Planenligt restvärde vid årets slut	816,8	768,3	678,9	845,7	780,9	688,7
Byggnader, mark och tekniska anläggningar						
Bokförda värden (genomsnittlig nyttjandeperiod inom parentes)						
Markreserv	33,7	33,5	33,5	34,2	34,2	34,2
Verksamhetsfastigheter (35 år)	387,8	380,8	342,2	406,1	387,1	351,3
Fastigheter för affärsverksamhet (35 år)	30,5	30,7	31,3	30,5	32,5	31,3
Publika fastigheter (25 år)	301,8	210,4	195,8	301,8	210,4	195,8
Fastigheter för annan verksamhet (40 år)	8,5	9,0	8,7	8,5	10,9	8,7
Pågående ny-, till- och ombyggnad	54,4	104,0	67,4	64,5	105,8	67,4
Planenligt restvärde vid årets slut	816,8	768,3	678,9	845,7	780,9	688,7
Not 11 - Förvaltningsfastigheter						
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>						
Vid årets början	0,0	0,0	0,0	861,5	843,3	774,2
Återförd eliminering konsolideringsfond Mönsterås	0,0	0,0	0,0	-128,6	-128,6	-128,6
Nyanskaffningar	0,0	0,0	0,0	28,8	19,0	69,9
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,8	-0,8
	0,0	0,0	0,0	761,5	732,9	714,7
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>						
Vid årets början	0,0	0,0	0,0	-296,4	-272,9	-247,1
Återförd avskrivning konsolideringsfond Mönsterås	0,0	0,0	0,0	58,9	56,3	53,8
Årets återförda avskrivning Mönsterås Bostäder AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,2	-3,2
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	0,0	0,0	0,0	-19,4	-23,3	-22,6
	0,0	0,0	0,0	-256,8	-240,1	-216,6
Planenligt restvärde vid årets slut	0,0	0,0	0,0	504,7	492,8	498,1
Förvaltningsfastigheter						
Bokförda värden						
Mönsterås Utvecklings AB	0,0	0,0	0,0	35,4	35,6	36,2
Mönsterås Bostäder AB	0,0	0,0	0,0	458,4	453,8	403,5
Pågående ny-, till- och ombyggnad	0,0	0,0	0,0	10,9	3,4	58,3
Planenligt restvärde vid årets slut	0,0	0,0	0,0	504,7	492,8	498,1

NOTER (mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Not 12 - Maskiner och andra tekniska anläggningar						
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>						
Vid årets början	0,0	0,0	0,0	151,4	143,3	137,6
Nyanskaffningar	0,0	0,0	0,0	2,5	18,0	5,7
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	-3,6	-11,1	0,0
	0,0	0,0	0,0	150,3	151,4	143,3
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>						
Vid årets början	0,0	0,0	0,0	-58,3	-60,5	-52,9
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	3,0	6,8	0,0
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	0,0	0,0	0,0	-4,5	-4,6	-7,6
	0,0	0,0	0,0	-59,8	-58,3	-60,5
Planenligt restvärde vid årets slut	0,0	0,0	0,0	90,5	93,1	82,8
<i>Bokförda värden</i>						
<i>Ålem Energi AB Koncern</i>	0,0	0,0	0,0	83,2	83,8	66,5
<i>Emåbygdens Vind AB</i>	0,0	0,0	0,0	7,3	7,8	8,3
<i>Pågående ny-, till- och ombyggnad</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	8,0
Planenligt restvärde vid årets slut	0,0	0,0	0,0	90,5	93,1	82,8
Not 13 - Inventarier, verktyg och installationer						
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>						
Vid årets början	337,8	328,2	312,3	369,2	358,0	340,7
Omklassificering	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,6
Nyanskaffningar	28,8	9,5	15,3	30,7	12,5	17,1
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	-0,4	-1,3	-0,4
	366,5	337,8	328,2	399,5	369,2	358,0
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>						
Vid årets början	-290,6	-274,9	-260,3	-315,7	-299,6	-283,8
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,4	1,3	0,3
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-13,7	-15,6	-14,6	-15,8	-17,5	-16,1
	-304,3	-290,6	-274,9	-331,1	-315,7	-299,6
Planenligt restvärde vid årets slut	62,2	47,2	53,3	68,4	53,5	58,4
Not 14 - Finansiella anläggningstillgångar						
<i>Dotterföretag /Organisationsnummer /Säte</i>						
Mönsterås Bostäder AB, 832800 - 1030, Mönsterås	14,8	14,8	14,8	0,0	0,0	0,0
Mönsterås Holding AB, 556526 - 8439, Mönsterås	12,1	12,1	12,1	0,0	0,0	0,0
	26,9	26,9	26,9	0,0	0,0	0,0
<i>Intresseföretag</i>						
Kommuninvest	8,0	5,5	7,1	8,0	5,5	7,1
Övriga	1,2	1,2	1,2	1,0	0,9	0,8
	9,2	6,6	8,3	9,0	6,4	7,9
	36,1	33,5	35,2	9,0	6,4	7,9
<i>Långfristiga fordringar</i>						
Kommuninvest i Sverige AB	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Andra långfristiga fordringar	11,2	11,2	0,0	12,4	12,4	0,3
	13,5	13,5	2,3	14,7	14,7	2,6
	49,6	47,0	37,5	23,6	21,1	10,5
Not 15 - Exploateringsmark						
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>						
Vid årets början	9,1	9,1	10,5	9,1	9,1	10,5
Inkomster	0,0	0,0	-1,9	0,0	0,0	-1,9
Utgifter	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,4
	9,1	9,1	9,1	9,1	9,1	9,1
<i>Specificering exploateringsmark</i>						
Exploatering, bostadsområde	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Exploatering, industriområde	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2
	9,1	9,1	9,1	9,1	9,1	9,1
<i>Marknadsvärde</i>						
Bostadsområde	26,8	26,8	26,8	26,8	26,8	26,8
Industriområde	12,9	12,9	12,9	12,9	12,9	12,9

NOTER (mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Not 16 - Förråd						
VA-verksamhet	0,5	0,5	0,9	0,5	0,5	0,9
Övrig verksamhet	0,4	0,2	0,1	1,5	1,6	1,3
	0,8	0,7	1,0	1,9	2,1	2,2
Not 17 - Kortfristiga fordringar						
Kortfristiga fordringar koncern	-6,0	-4,4	-6,4	0,0	0,0	0,0
Kundfordringar	17,9	16,6	19,4	20,3	7,6	24,4
Statsbidragsfordringar	19,9	27,8	38,1	19,9	27,8	38,5
Skatteintäkter	14,4	11,6	5,6	14,4	11,6	5,6
Interimsfordringar	14,9	19,2	18,0	19,1	21,5	20,2
Övriga fordringar	12,6	19,2	18,1	13,7	20,9	20,1
	73,8	90,0	92,9	87,4	89,4	108,9
Not 18 - Kortfristiga placeringar						
Aktier	117,5	85,7	86,2	117,5	85,7	86,2
Nedskrivningar	0,0	-0,3	0,0	0,0	-0,3	0,0
Obligationer	79,2	72,1	71,1	79,2	72,1	71,1
	196,7	157,5	157,3	196,7	157,5	157,3
Marknadsvärde						
Aktier	117,5	85,7	99,0	117,5	85,7	99,0
Obligationer	79,2	71,8	71,8	79,2	71,8	71,8
Not 19 - Kassa och bank						
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank	26,1	15,5	42,4	31,6	36,9	64,2
Övriga tillgodohavanden	10,1	14,4	8,0	10,2	14,5	8,1
	36,2	29,9	50,4	41,8	51,4	72,3
Not 20 - Eget kapital						
Bundet eget kapital						
Annat eget kapital	0,0	0,0	0,0	40,2	24,7	54,4
	0,0	0,0	0,0	40,2	24,7	54,4
Fritt eget kapital, balanserade vinstmedel						
Balanserade vinstmedel	777,9	784,9	766,6	830,8	850,3	798,6
	777,9	784,9	766,6	830,8	850,3	798,6
Fritt eget kapital						
Årets resultat	-2,4	-9,5	18,3	1,0	-10,2	17,2
	-2,4	-9,5	18,3	1,0	-10,2	17,2
	775,5	775,4	784,9	872,0	864,8	870,2
Resultatutjämningsreserv						
Vid årets början	33,9	33,9	33,9	33,9	33,9	33,9
- avsatta medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- disponering av medel från resultatutjämningsreserv	-17,0	0,0	0,0	-17,0	0,0	0,0
- balanskravsunderskott från tidigare år	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående resultatutjämningsreserv	17,0	33,9	33,9	17,0	33,9	33,9
Övrigt eget kapital						
Vid årets början	775,4	784,9	766,6	864,8	870,2	853,0
Ny redovisningsprincip	2,5	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0
Ingående balans efter justering	777,9	784,9	766,6	867,3	870,2	853,0
Årets resultat	-2,4	-9,5	18,3	1,0	-10,2	17,2
Koncernförändring	0,0	0,0	0,0	3,7	4,8	0,0
	775,5	775,4	784,9	872,0	864,8	870,2
- varav årets resultat	-2,4	-9,5	18,3	1,0	-10,2	17,2
- varav resultatutjämningsfond	17,0	33,9	33,9	17,0	33,9	33,9

NOTER (mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Not 21 - Avsättningar						
<i>Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser</i>						
<i>Pensioner</i>						
Vid årets början	29,1	22,0	18,6	32,6	25,2	22,3
Nyintjänad pension	5,0	7,4	3,6	5,5	7,7	3,6
Pensionsutbetalningar	-1,1	-1,2	-1,2	-1,1	-1,2	-1,2
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,9	0,5	0,3	0,9	0,5	0,3
Byte av trygghande	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,0
Övrigt	0,6	0,4	0,8	0,7	0,4	0,3
	34,3	29,1	22,0	38,3	32,6	25,2
<i>Löneskatt</i>						
Vid årets början	7,1	5,3	4,5	7,1	5,3	4,5
Avsättning för löneskatt	1,3	1,7	0,8	1,3	1,7	0,8
	8,3	7,1	5,3	8,3	7,1	5,3
	42,6	36,1	27,3	46,7	39,6	30,6
<i>KAP-KL Pensionsavtal from 2006</i>						
Efterlevandepension, till vuxen eller barn	1,2	1,5	1,7	1,2	1,5	1,7
Förmånsbestämd ålderspension eller livränta, pension för högavlönade enligt KAP-KL	25,1	19,6	12,0	26,6	20,9	13,2
Särskild avtalspension, enligt särskild överenskommelse	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
	26,3	21,1	13,8	27,7	22,4	14,9
<i>PA-KL och andra äldre pensionsavtal före 1998</i>						
Efterlevandepension, till vuxen eller barn	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Livränta enligt PA-KL eller äldre avtal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Ålderspension enligt PA-KL eller äldre avtal	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8
<i>PFA Pensionsavtal 1998-2005</i>						
Efterlevandepension, till vuxen eller barn	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Kompletterande ålderspension, förmånsbestämd ålderspension för högavlönade enligt PFA	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Intjänad pensionsrätt per 1997-12-31	0,0	0,0	0,0	2,7	2,2	2,1
Ålderspension enligt PA-KL eller äldre avtal	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	0,6
	2,2	2,3	2,2	4,9	4,5	4,2
<i>OPF-KL</i>						
Efterlevandepension, till vuxen eller barn	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Pensionsbehållning	0,5	0,4	0,3	0,5	0,4	0,3
	0,5	0,4	0,3	0,5	0,4	0,3
<i>PBF Pensionsbestämmelser förtroendevalda</i>						
Efterlevandepension, till vuxen eller barn	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Ålderspension enligt PA-KL eller äldre avtal	4,3	4,4	4,5	4,3	4,4	4,5
Visstidspension	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
	4,5	4,6	4,9	4,5	4,6	4,9
	34,3	29,1	22,0	38,3	32,6	25,2
<i>Upplysningar</i>						
Värdering av pensionsförpliktelser görs med tillämpning av RIPS 07*						

NOTER (mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Not 21 forts. - Övriga avsättningar						
Ersättningsfond/övrigt						
Vid årets början	0,0	0,0	0,0	2,7	2,8	2,9
Avsättning övrigt	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
	0,0	0,0	0,0	2,7	2,7	2,8
Jungnerholmarna						
Vid årets början	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Avsättning övrigt	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
	2,1	2,2	2,2	2,1	2,2	2,2
Upplysningar						
Jungnerholmarna beräknas vara avslutad år 2040.						
Återställning lokaler flyktingverksamhet						
Vid årets början	2,4	2,4	0,0	2,4	2,4	0,0
Årets avsättning	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0	2,4
Årets ianspråktagande	-0,5	0,0	0,0	-0,5	0,0	0,0
	1,9	2,4	2,4	1,9	2,4	2,4
Återställningskostnader, avfallsdeponi						
Akkumulerade avsättningsvärde						
Ursprungligt värde	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Akkumulerade avsättningar vid årets början	10,2	9,4	8,7	10,2	9,4	8,7
Årets avsättning	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8	0,7
	21,0	20,2	19,4	21,0	20,2	19,4
Akkumulerade ianspråktagande vid årets början	-6,3	-3,7	-3,7	-6,3	-3,7	-3,7
Årets ianspråktagande	-0,4	-2,7	0,0	-0,4	-2,7	0,0
	-6,7	-6,3	-3,7	-6,7	-6,3	-3,7
Utgående balans, avfallsdeponi	14,2	13,8	15,7	14,2	13,8	15,7
Totalt övriga avsättningar	18,2	18,5	20,4	20,9	18,5	23,2
Upplysningar						
Återställandet påbörjades 2001 och beräknas pågå till 2026.						
Uppskjuten skatt						
Mönsterås Utvecklings AB (koncern)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-1,0
Vattenpalatset i Mönsterås AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mönsterås Bostäder AB	0,0	0,0	0,0	4,0	2,2	2,2
Ålem Energi AB (koncern)	0,0	0,0	0,0	1,9	1,7	2,0
	0,0	0,0	0,0	5,9	4,0	3,2
Not 22 - Långfristiga skulder						
Övriga skulder till kreditinstitut	200,0	90,0	30,0	686,6	573,1	502,3
- varav förfallotidpunkt 0-5 år från balansdagen	105,0	90,0	30,0	323,1	315,1	436,3
- varav förfallotidpunkt >5 år från balansdagen	95,0	0,0	0,0	363,5	7,5	66,0
Långfristiga skulder till övriga	22,0	16,1	14,3	22,0	16,1	14,3
- varav periodisering, anläggningsavgifter VA-verksamhet	21,0	15,1	13,3	21,0	15,1	13,3
- varav periodisering, anslutningsavgifter Nät-verksamhet	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
- varav långfristig skuld till koncernföretag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	222,0	106,1	44,3	708,7	589,2	516,6
Upplysningar						
Derivatkontrakt; swappar	-	-	-	230,0	230,0	230,0
(värde i swappar)	-	-	-	-12,2	-16,8	-21,4
Genomsnittlig upplåningsränta	0,62%	-0,08%	-0,10%	1,34%	1,41%	1,65%
Anläggningsavgifter						
Anläggningsavgifterna återredovisas i samma takt som de årliga avskrivningarna sker. Avskrivningstiden är 50 år.						

NOTER (mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Not 23 - Kortfristiga skulder						
Leverantörsskulder	49,2	73,8	68,4	53,6	71,2	80,3
Semesterlöneskulder	42,0	41,3	38,9	42,9	42,3	39,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30,5	27,7	17,3	47,3	40,4	30,0
Övriga skulder	27,6	36,9	46,5	33,1	46,8	62,0
Kortfristiga pensionsskulder	25,8	23,0	22,1	25,9	23,1	22,3
Kortfristiga löneskatter	11,9	11,0	10,3	12,9	11,0	10,4
	187,0	213,8	203,5	215,7	234,8	244,6
Not 24 - Borgensåtaganden						
<i>Borgensåtaganden Kommunala bolag</i>						
Mönsterås Bostäder AB	361,0	351,0	350,1	0,0	0,0	0,0
Mönsterås Holding AB	21,0	21,0	21,0	0,0	0,0	0,0
Mönsterås Utvecklings AB (koncern)	40,0	37,8	37,8	0,0	0,0	0,0
Vattenpalatset i Mönsterås AB	22,5	15,5	15,5	0,0	0,0	0,0
Ålem Energi AB (koncern)	50,0	50,0	45,0	0,0	0,0	0,0
Emådalens Vind AB	8,5	8,8	13,2	0,0	0,0	0,0
	503,0	484,2	482,7	0,0	0,0	0,0
<i>Borgensåtaganden, övriga</i>						
Småhus	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	503,1	484,3	482,8	0,1	0,1	0,1
Not 25 - Ansvarsförbindelser, pensioner och löneskatt						
Vid årets början	224,5	226,8	236,8	224,5	226,8	236,8
Ränte- och basbeloppsuppräknings	5,5	3,5	4,9	5,5	3,5	4,9
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	1,4
Nyintjänad pension	0,0	4,1	-2,8	0,0	4,1	-2,8
Pensionsutbetalningar	-10,2	-9,7	-9,1	-10,2	-9,7	-9,1
Byte av tryggande	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	-0,5	0,3	-2,4	-0,5	0,3	-2,4
Förändring av löneskatten	-1,3	-0,4	-2,0	-1,3	-0,4	-2,0
	218,0	224,5	226,8	218,0	224,5	226,8
<i>PA-KL och andra äldre pensionsavtal före 1998</i>						
Efterlevandepension, till vuxen eller barn	2,4	2,5	2,7	2,4	2,5	2,7
Livränta enligt PA-KL eller äldre avtal	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Ålderspension enligt PA-KL eller äldre avtal	9,7	10,9	9,6	9,7	10,9	9,6
Löneskatt	3,7	4,1	3,8	3,7	4,1	3,8
	19,2	20,9	19,5	19,2	20,9	19,5
<i>PFA Pensionsavtal 1998-2005</i>						
Efterlevandepension, till vuxen eller barn	1,1	1,3	1,4	1,1	1,3	1,4
Intjänad pensionsrätt per 1997-12-31	152,7	156,0	160,0	152,7	156,0	160,0
Livränta enligt PA-KL eller äldre avtal	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ålderspension enligt PA-KL eller äldre avtal	6,1	6,5	5,2	6,1	6,5	5,2
Löneskatt	38,8	39,8	40,4	38,8	39,8	40,4
	198,9	203,6	207,1	198,9	203,6	207,1
<i>PBF Pensionsbestämmelser förtroendevalda</i>						
Visstidspension	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Löneskatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
	218,0	224,5	226,8	218,0	224,5	226,8

Upplysningar

Värdering av pensionsförpliktelser görs med tillämpning av RIPS 17*

NOTER (mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Not 26 - Ansvarsförbindelse leasing						
Bilar	4,8	3,9	5,1	4,8	3,9	5,1
Kopiatorer	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,6
Hyresavtal inom koncern	41,4	46,5	52,2	0,0	0,0	0,0
Hyresavtal externt	7,8	4,1	5,7	7,8	4,1	5,7
	54,5	55,0	63,7	13,0	8,5	11,5
Operationella leasingavtal i kommunen överstigande 3 år varav förfallotid						
- inom ett år	3,2	4,4	3,1	2,3	4,4	3,1
- mellan 1 - 5 år	25,1	16,2	20,2	4,7	16,2	20,2
- senare än 5 år	26,2	34,4	40,4	6,0	34,4	40,4
Not 27 - Balanskrav och balanserat resultat						
Årets resultat enligt resultaträkningen	-2,4	-9,5	18,3	-	-	-
- Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	-7,4	-	-	-
+ Realisationsvinster enl undantagsmöjlighet	0,0	-0,2	5,6	-	-	-
+ Realisationsförluster enl undantagsmöjlighet	0,0	0,0	-1,8	-	-	-
-/+ Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	-17,4	0,0	0,0	-	-	-
+/- Återföring av realiserade vinster/förluster	0,0	0,0	0,0	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-19,8	-9,7	14,8	-	-	-
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	-	-	-
- Disponering av medel från resultatutjämningsreserv	17,0	0,0	0,0	-	-	-
Balanskravsresultat	-2,8	-9,7	14,8	-	-	-
Reglering enligt synnerliga skäl, beslut i KF 26 §, 2019.	0,0	9,7	0,0	-	-	-
Resultat att återställa	-2,8	0,0	0,0	-	-	-

VA-VERKSAMHET

Verksamhetsområde

- Produktion och distribution av dricksvatten
- Avledning och rening av avloppsvatten

Måluppfyllelse

Vattenförsörjning

Tillhandahålla trygg och säker leverans av gott dricksvatten av hög kvalitet som minst uppfyller Livsmedelsverkets krav. Målet uppfyllt för 2019.

Avloppshantering

Rena avloppsvattnet med god effektivitet. Avloppsvattnet ska som lägst uppfylla myndigheternas utsläppsvillkor. Målet uppfyllt för 2019.

Miljö

Verksamheten omfattas av kommunens övergripande mål om hållbart samhälle genom energieffektivisering, kretsloppsanpassning och miljöskydd. Målet delvis uppfyllt för 2019.

Övergripande finansiella mål

Verksamheten skall till 100 % finansieras av taxan. Målet uppfyllt för 2019.

Målinriktat arbete

Verksamheten skall bedrivas så att den tillgodoser brukarnas behov samt bidra till en långsiktig hållbar samhällsutveckling. För att uppnå en långsiktig stabil ekonomi är det samtidigt viktigt att utvärdera kostnader och arbeta med optimering av processer, utrustning och driftsrutiner.

Under 2019 har ytterligare en torrperiod varit, då bevattningsförbud infördes. Väldigt låga vattennivåer och flöden i både Alsterån och Emån. Samverkan har det varit på grund torkan av med övriga kommuner under överseende av länsstyrelsen. Medverkan i kustvattenkommittén och recipientkontrollen i Kalmar län ger värdefull kunskap om hur kustvattnet utanför reningsverken mår.

Under 2017 beslutade Kommunfullmäktige om ny VA-plan. Projektet i beslutad VA-plan kommer att ligga till grund för VA-verksamhetens framtida budget.

Framtida risker och utmaningar

Klimatförändringarnas brist på dricksvatten är osäkerhetsfaktorer för framtida måluppfyllelse kopplat till tillfredställande produktion och bibehållen kvalitet. Arbetet med att åtgärda vattenläckor intensifierades

under 2019 och förbrukningen har minskat betydligt i de södra delarna av kommunen.

Reningsverken Nynäs och Gäddenas har statusinventeras. Verken är 50 år gamla och slitna. Omfattande investeringar behövs för att uppgradera verken. Omhändertagande av slam från reningsverk tas om hand av externt företag som levererar till bönder som lägger på åker.

Den största utmaningen för framtiden är förnyelsearbete av VA-ledningsnätet. Branschorganisationen Svenskt Vatten anger att förnyelsetakten för VA-ledningsnät bör uppgå till 1,2 % av ledningsnätets längd vilket motsvarar en omsättningstid på 80-100 år.

Personal

Organisationen bestod under 2019 av fem drifttekniker, en arbetsledare, tre ingenjörer samt en vattenavläsare. Utmaningen framåt blir att hitta kompetens för att öka förnyelsekapaciteten och trygga VA-tjänsternas långsiktiga hållbarhet.

Ekonomisk analys

VA-verksamhetens kostnader ska till fullo täckas med taxan, det vill säga 100 % taxefinansierat. Fler och fler vill ansluta sig till kommunal VA. Utbyggnader pågår i kustnära områden enligt VA-plan med stora kostnader för VA.

VA-verksamheten har ett kontinuerligt investeringsbehov för att anläggningar och ledningsnät inte ska förfalla. Anläggningarna är 50-60 år gamla och i behov av förnyelse, med stora kostnader som följd. Höjningar av taxan kommer att behöva göras framöver då stora investeringar måste göras i VA-anläggningarna.

Investeringar 2019 och framåt

Flera investeringar har påbörjats. För kommunalt vatten- och spillvattenledningsnät har utbyggnad i Skälleryd färdigställts, där ett 40-tal fastigheter har fått kommunalt VA. Planering pågår för att uppgradera vattentäkten i Sandbäckshult samt renovera reningsverken. VA-nätet och GC-vägen mellan Mönsterås och Timmernabben klart.

Arbetet med att projektera prioriterade ledningssträckor utifrån underhålls- och saneringsplaner fortsätter. Sanering VA och ombyggnad av Åsevadsgatan-Jacobsgränd är utförd och kommer att avslutas april 2020.

MÖNSTERÅS KOMMUNS VA-VERKSAMHET

Arbeten med att uppdatera och utöka säkerhet och skyddsområdena för respektive vattentäkt kommer att fortsätta. Vattenskyddsområdet i Sandbäckshult beräknas vara klart under 2020.

Arbetet med att kretsloppsanpassa verksamheten genom att tillvarata energi- och näringsinnehåll i slammet är viktig. Verksamheten påbörjar därför ett

arbete för att på sikt Revaq certifiera sitt slam och därmed utveckla restprodukterna från verken.

Utbyte av gamla vattenmätare har slutförts och vattenavläsning där övergång till digital ultraljudsmätning kommer fortsätta under 2019-2022.

Resultaträkning VA (tkr)	Not	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1, 13	29 561,7	29 680,0	25 755,7
Verksamhetens kostnader	2, 13	-21 044,3	-21 699,9	-18 059,9
Avskrivningar	3	-6 502,5	-5 996,8	-5 903,3
Verksamhetens nettokostnad		2 014,9	1 983,3	1 792,5
Finansiella intäkter		15,8	0,0	0,0
Finansiella kostnader	4	-2 030,7	-1 983,3	-1 792,5
Finansnetto		-2 014,9	-1 983,3	-1 792,5
Årets resultat		0,0	0,0	0,0

Balansräkning VA (tkr)	Not	2019	2018	2017
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	5	150 645,0	117 880,1	116 094,5
		150 645,0	117 880,1	116 094,5
Omsättningstillgångar				
Varulager		512,3	556,5	915,4
Kundfordringar		1 739,7	1 858,0	1 528,4
Övriga fordringar	6	3 401,0	3 959,1	4 608,1
Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter	7	0,0	501,3	66,8
		5 653,0	6 875,0	7 118,7
Summa tillgångar		156 297,9	124 755,1	123 213,2
Eget kapital och skulder				
Eget kapital		0,0	0,0	0,0
därav årets resultat		0,0	0,0	0,0
		0,0	0,0	0,0
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner		0,0	0,0	0,0
		0,0	0,0	0,0
Skulder				
Långfristiga skulder				
Lån av kommun	8	113 252,0	83 430,0	93 928,0
Investeringsfond	9	0,0	2 554,3	2 554,3
Förutbetalda intäkter från anläggningsavg	10	21 038,7	15 097,2	13 250,1
		134 290,7	101 081,6	109 732,4
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder		103,0	4 145,1	1 526,0
Övriga skulder	11	7 455,8	7 810,5	993,7
Upplupna kostnader, förutbetalda intäkter	12	14 448,4	11 718,0	10 961,1
		22 007,2	23 673,5	13 480,8
Summa eget kapital och skulder		156 297,9	124 755,1	123 213,2

Kassaflödesanalys VA (tkr)	2019	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	6 502,5	5 999,6	5 903,3
	6 502,5	5 999,6	5 903,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	6 502,5	5 999,6	5 903,3
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager	44,3	358,8	-241,4
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	1 177,7	-115,1	-4 447,3
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	955,8	7 570,6	1 576,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	8 680,3	13 814,0	2 791,1
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-41 889,5	-5 163,2	-11 672,6
Förvärv av finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-41 889,5	-5 163,2	-11 672,6
Finansieringsverksamheten			
Periodisering av anläggningstillgångar	5 941,5	1 847,2	3 554,3
Ökning(+)/Minskning(-) av låneskuld	27 267,6	-10 498,0	5 327,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	33 209,1	-8 650,8	8 881,5
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid årets början	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid årets slut	0,0	0,0	0,0

Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar av tillgångar	6 502,5	5 999,6	5 903,3
	6 502,5	5 999,6	5 903,3

Nyckeltal VA-verksamhet	2019	2018	2017
Antal abonnenter	4 779	4 740	4 729
Täckningsgrad exkl. avsättning abonnentkollektiv	90,7%	88,7%	86,8%
Täckningsgrad exkl. anläggningsavgifter och avsättning	92,8%	90,9%	89,4%
Producerad vattenmängd (m ³)	910 721	859 773	783 388
Kostnad kr/m ³ producerad mängd		12,55	13,90
Försåld vattenmängd (m ³)	644 979	667 048	696 049
Antal åtgärdade vattenläckor	19	17	13
Försåld mängd/producerad mängd	70,8%	78,0%	88,9%
Skillnad producerad vattenmängd/försåld vattenmängd (m ³)	265 742	192 725	87 339
Behandlad mängd avloppsvatten (m ³)	1 229 248	1 342 837	1 373 091
Kostnad kr/m ³ behandlat avloppsvatten	10,82	9,65	10,82
Antal åtgärdade avloppsstopp	150	150	170

MÖNSTERÅS KOMMUNS VA-VERKSAMHET

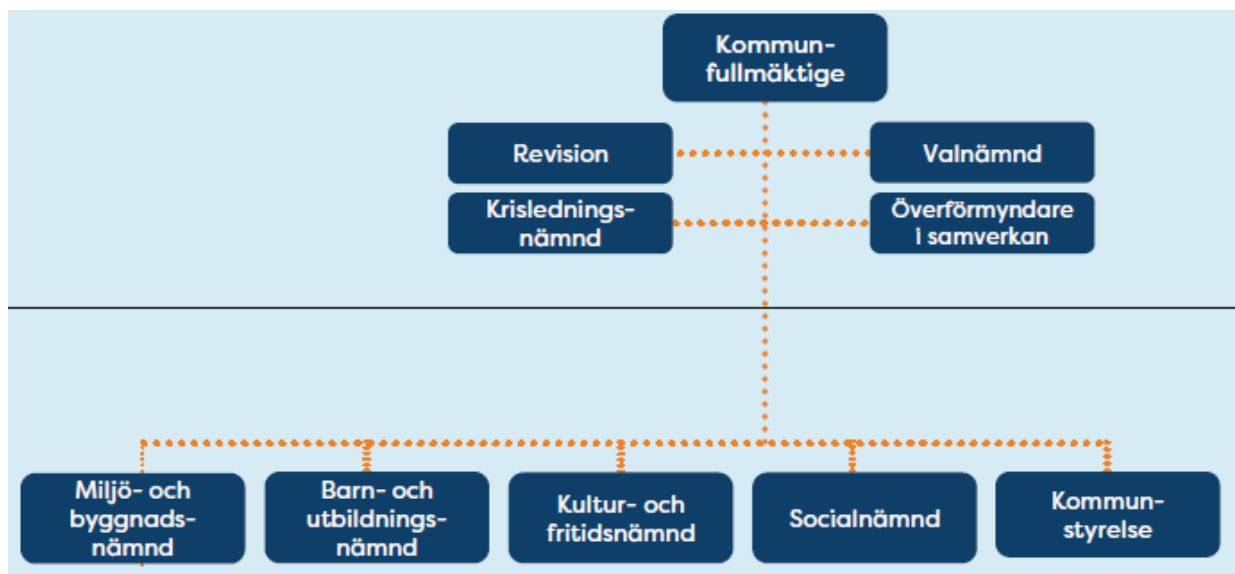
Noter VA-verksamhet (tkr)	2019	2018	2017
Not 1 Verksamhetens intäkter			
Verksamhetens externa intäkter			
Brukningssavgifter	29 667,4	30 432,8	27 186,6
Anläggningsavgifter	6 085,5	713,7	4 224,2
Övriga avgifter och ersättningar	736,9	187,6	126,2
Periodisering årets anläggningsavgifter	-5 941,5	-2 109,6	-3 844,7
Årlig periodisering av anläggningsavgifter	455,6	322,1	290,4
Periodisering årets abonnentkollektiv	-13 845,3	-11 101,4	-10 361,6
Återföring periodisering abonnentkollektiv	11 101,4	10 361,6	6 972,1
	28 260,0	28 806,9	24 593,2
Verksamhetens interna intäkter			
Brukningssavgifter	1 258,7	873,2	1 159,2
Övriga avgifter och ersättningar	43,1	0,0	3,3
	1 301,8	873,2	1 162,5
	29 561,7	29 680,0	25 755,7
Not 2 Verksamhetens kostnader			
Verksamhetens externa kostnader			
Personalkostnader	5 627,2	5 416,6	5 137,8
Anläggningsentreprenader	4 308,7	4 324,0	3 470,2
Anläggning- och underhållsmaterial	2 361,3	1 823,5	1 535,0
Elkostnader	2 823,9	2 410,7	2 128,0
Fordonskostnader	1 593,8	1 571,7	1 085,0
Övriga kostnader	2 516,2	3 269,2	2 023,3
	19 231,1	18 813,6	15 379,3
Verksamhetens interna kostnader			
Personalkostnader	1 569,2	2 331,1	0,0
Övriga kostnader	244,1	553,2	2 680,6
	1 813,2	2 884,2	2 680,6
	21 044,3	21 697,9	18 059,9
Not 3 Avskrivningar			
Avloppsledning	1 234,1	0,0	1 193,3
Avloppsverk	1 808,2	1 741,9	1 747,3
Dagvattenledningar	276,3	0,0	268,8
Pumpstationer	434,6	451,4	442,3
Vattenledningar	1 771,6	2 864,6	1 349,4
Vattenverk	977,8	938,9	902,1
	6 502,5	5 996,8	5 903,3
Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden.			
Följande avskrivningstider tillämpas;			
Markanläggningar			
Vatten- och avloppsledning	40 - 100 år	40 - 100 år	40 - 100 år
VA-anläggningar			
Vatten- och avloppsverk	20 -100 år	20 -100 år	20 -100 år
Maskiner- och inventarier m m	3-10 år	3-10 år	3-10 år
Not 4 Finansiella kostnader			
Räntekostnader lån från kommun	2 029,6	1 983,3	1 791,8
Räntekostnader leverantörsskulder	1,1	0,4	0,7
	2 030,7	1 983,6	1 792,5
Räntesats som används för perioden.	1,75	1,75	1,75
Not 5 Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och anläggningstillgångar			
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början	241 104,4	227 024,8	217 596,0
Nyanskaffningar	25 499,8	16 579,1	2 622,3
	266 604,2	243 603,9	220 218,3
Akkumulerade avskrivningar enligt plan			
Vid årets början	-134 489,9	-129 289,9	-124 099,7
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-5 740,7	-5 200,0	-5 190,2
	-140 230,6	-134 489,9	-129 289,9
Planenligt restvärde vid årets slut	126 373,5	109 113,9	90 928,3
Pågående anläggningar			
Vid årets början	3 880,9	19 603,9	12 321,9
Nyanskaffningar	15 634,0	-15 600,3	7 281,9
Planenligt restvärde vid årets slut	19 514,8	4 003,6	19 603,9
Maskiner och inventarier			
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början	26 138,4	26 138,4	24 318,7
Nyanskaffningar	755,7	0,0	1 819,7
	26 894,1	26 138,4	26 138,4
Akkumulerade avskrivningar enligt plan			
Vid årets början	-21 375,7	-20 576,1	-19 863,0
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-761,8	-799,6	-713,1
	-22 137,5	-21 375,7	-20 576,1
Planenligt restvärde vid årets slut	4 756,6	4 762,7	5 562,3
Pågående maskiner och inventarier			
Vid årets början	0,0	0,0	51,4
Nyanskaffningar	0,0	0,0	-51,4
Planenligt restvärde vid årets slut	0,0	0,0	0,0
Summa materiella anläggningstillgångar	150 645,0	117 880,2	116 094,5

Noter VA-verksamhet (tkr)	2019	2018	2017
Not 6 Övriga fordringar			
Fordran ingående mervärdesskatt	3 401,0	3 959,1	4 608,1
	3 401,0	3 959,1	4 608,1
Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda kostnader	0,0	501,3	66,8
	0,0	501,3	66,8
Not 8 Lån av kommun			
Värde vid årets början	83 430,0	93 928,0	88 600,8
Förändring likviditetsflöde	29 821,9	-10 498,0	5 327,2
Värde vid årets slut	113 251,9	83 430,0	93 928,0
VA-avdelningen redovisar ingen egen kassa och bank, utan avräknar likviditetsflöde mot avräkningskonto, lån av kommun.			
Räntesats som används är kommunens genomsnittliga upplåningsränta för perioden.			
Not 9 Investeringsfond			
Värde vid årets början	2 554,3	2 554,3	2 554,3
Årets avsättning till investeringsfond	-2 554,3	0,0	0,0
Värde vid årets slut	0,0	2 554,3	2 554,3
Investeringsfondens totala utgående värde 2 554,3 tkr härrör sig från tidigare år genom överuttag från abonnentkollektivet. Anledningen till överuttagen beror till största del på att anläggningsavgifter som är av tidigare karaktär ej ska återföras.			
Not 10 Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter			
Värde vid årets början	15 097,2	13 250,1	9 695,8
Periodisering av anläggningsavgifter	5 941,5	1 847,2	3 554,3
Värde vid årets slut	21 038,7	15 097,2	13 250,1
Anläggningsavgifterna ska täcka avskrivningar på nyinvesteringar i ledningsnät, räntekostnader för nyanläggning i ledningsnät, direkta kostnader i samband med anslutning samt administration i samband med anslut. Periodisering av anläggningsavgifterna görs i likhet med avskrivningstiden för VA-ledningar.			
Not 11 Övriga skulder			
Utgående moms	7 455,8	7 810,5	993,7
	7 455,8	7 810,5	993,7
Not 12 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Semesterlön	211,4	263,1	250,9
Sociala avgifter semesterlön	82,8	103,1	98,3
Skuld abonnentkollektivet	13 845,3	11 101,4	10 361,6
Övriga upplupna kostnader	0,0	250,4	250,4
	14 139,4	11 718,0	10 961,1
Not 13 Fördelningsnycklar interna intäkter och kostnader			
Verksamhetens interna intäkter			
Tekniskt kontor			
Brukningssavgifter	Verklig förbrukning		
Övriga avgifter och ersättningar	Tid nedlagd på VA-ärenden		
Verksamhetens interna kostnader			
Tekniskt kontor			
Förvaltningschef	10% på lönesumma		
VA-chef	60% på lönesumma		
Övrig teknisk personal (2 personer)	80% på lönesumma		
Ekonomiassistenter	10% på lönesumma		
Förvaltningsekonom	15% på lönesumma		
Kund	40% på lönesumma		
Övriga personalkostnader	Tid nedlagd på VA-ärenden		
Overheadkostnader	Enligt uttagsförteckning		
Fordonskostnader (bilar, toro, övriga maskiner)	Enligt uttagsförteckning		
Personalkostnader (Gemensam service)	Tid nedlagd på VA-ärenden		
Städkostnader	Tid nedlagd på VA-ärenden		
Renhållningskostnader	Verklig förbrukning		
Miljönämnd			
Tillsynsavgifter	Tid nedlagd på VA-ärenden		
Ekonomiavdelning			
Faktureringsstjänst	Tid nedlagd på VA-ärenden		
Byggnadsnämnd			
Bygglövsärenden	Tid nedlagd på VA-ärenden		

MÖNSTERÅS KOMMUNS NÄMNDORGANISATION

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Under kommunfullmäktige finns kommunstyrelsen samt ytterligare fyra nämnder; miljö- och byggnadsnämnd, barn- och utbildningsnämnd, kultur- och fritidsnämnd samt socialnämnd.

Revisionen är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigebere­dningar och företag. Valnämnden administrerar, organiserar och anordnar allmänna val, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar. Överförmyndaren är en kommunal förvaltningsmyndighet som utövar tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

KOMMUNSTYRELSEN – KOMMUNLEDNING/KOMMUNLEDNINGSKONTOR

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen har ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat utvecklingen av den kommunala demokratin, den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten, mark- och bostadspolitiken, bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet, energiplaneringen samt att främja energihushållningen, trafikpolitiken och verka för en tillfredställande trafikförsörjning, informationsverksamheten, pensionärsråd, näringslivsfrämjande åtgärder, partistöd, bidrag till föreningar samt ansvarsförsäkringar. Kommunfullmäktiges ordförande är Jens Robertsson och kommunstyrelsens ordförande är Anders Johansson.

Kommunledningskontoret består av avdelningarna kansli, personal, IT, stadsnät, ekonomi, servicecenter samt arbetsmarknadsenhet. Kommunledningskontoret ansvarar även för information, beredskap, konsumentrådgivning, turism, inköpsamordning samt migrationsfrågor. Förvaltningschef är Fredrik Johansson.

Årets viktigaste händelser

Kommunfullmäktige

I mars antogs kommunens GIS-strategi. Syftet med strategin är att öka nyttjandet av GIS i Mönsterås kommun, dels genom fler användare, dels genom ökad förståelse för vad GIS kan erbjuda i form av analyser och presentationer.

I maj genomfördes valet till Europaparlamentet. Valdeltagandet i Mönsterås kommun blev 50,2 % vilket var en ökning med 7,8 %-enheter från valet 2014.

I september godkände kommunfullmäktige den nya förvaltningsorganisationen för miljö- och byggförvaltningen. På samma möte antogs riktlinjer för minskad användning av engångsplast.

I november reviderade kommunfullmäktige riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. På samma möte beslutades att Ålem Energi AB tar över ägarskapet av belysningsstolparna i Mönsterås kommun.

På kommunfullmäktiges möte i december antogs nya ägardirektiv till de kommunägda bolagen och skyltprogram för Mönsterås kommun. Det genomfördes även traditionsenlig stipendieutdelning.

Ungdomsledarstipendiet tilldelades Jessica Hult, ledare för flick- och damlaget i Mönsterås Gymnastik och Idrottsförening. Kulturstipendiet tilldelades Maria Johansson, keramiker och allkonstnär från Timmernabben. Emilia Johansson tilldelades miljöstipendiet för sitt gymnasiearbete "Går det att minska matsvinnet på Mönsteråsgymnasiet under hösten 2018." Folkhälsopriset gick till Karolina Lindström som driver Lilla gymmet. Emma och Carl Sahlén tilldelades träbyggnadspriset för sitt hus på Nyemåla 2:135 i Timmernabben.

Övriga näringslivsfrämjande åtgärder

Under 2019 samordnade Mönsterås kommun en samlingsmonter på Elmia Subcontractor. Det var tjugofemte gången som Mönsterås kommun anordnade en samlingsmonter.

För att öka intresset bland gymnasieungdomar att i framtiden driva eget företag erbjöds möjligheten att under sommaren bli egen sommarföretagare.

Under 2019 arrangerades för andra gången en hälso-mässa. Mässan hade 25 utställare och 700 besökare. Föreläsare var Mårten Märlén.

I samarbete med Högsby kommun arrangerades ett seminarium inom de gröna näringarna. Framtidens jordbrukspolitik där Thomas Magnusson, ordförande i Copa Cogeca, talade om just framtidens jordbrukspolitik inom EU. Thomas Isaksson, Region Kalmar län, talade över ämnet trender inom livsmedelsområdet.

För att få perspektiv på konjunkturläget arrangerade kommunen i samarbetet med Häradssparbanken och Ålems Sparbank ett seminarium med Johannes Bjerner, strateg på Swedbank och Sparbankerna.

Kommunledningskontor

Under 2018 inrättades en serviceenhet och verksamheten är fortfarande i ett uppbyggnadsskede. Dess primära syfte är att ge bättre service till invånarna men även internt i organisationen. Ett av målen är att ge invånarna snabbare svar och även vara behjälpliga för de som använder kommunens e-tjänster.

Kommunens IT-infrastruktur i form av datanätverk har byggts ut kraftigt i samband med införandet av trygghetslarm inom kommunens äldreomsorg. Då trygghetslarmen är verksamhetskritiska har utbyggnaden även inneburit investeringar för dubblering av vissa datanätverksfunktioner för att säkerställa driften. IT-avdelningen har också infört beredskap för att kunna möta de ökande kraven på tillgänglighet. Fler verksamheter inom Socialförvaltningen har fått tillgång till

trådlöst nätverk för att möjliggöra ett enklare arbets-sätt med digital teknik.

Införandet av den kommungemensamma katalog-tjänsten Active Directory blev klart under året och ett system för papperslösa nämndsmöten har införts. Införandet av digitala verktyg till elever i högstadiet är klart och påbörjad i mellanstadiet. Samarbetsplatt-formen Office 365 har över 1 300 användare i Möns-terås skolor.

Mönsterås stadsnät fortsätter att skapa snabba för-bindelser genom fiberinfrastruktur, både för kommu-nen som organisation och för dess invånare och före-tag. Under 2019 ökade antalet kundanslutningar med 418. Det är färre än de senaste åren vilket beror på att fiberutbyggnaden nu sker i mer glesbebyggda områ-den med färre kunder.

Personalavdelningen arbetar vidare med arbetet att stärka kommunen som en attraktiv arbetsgivare. Av-delningen har också arbetat med att öka stödet till cheferna inom kommunen, bland annat genom att utse kontaktpersoner för respektive förvaltning. Av-delningen har också arbetat med åtgärder för att öka kommunens frisktal där t.ex. införande av ett gemen-samt system för arbetsskador och tillbud (KIA) varit en del.

Ekonomiavdelningen har infört möjlighet att ta emot elektroniska fakturor från leverantörer samt utvecklat möjligheterna att skicka olika former av digitala faktur-or till kund. Nästa steg blir att utveckla motsvarande möjligheter för de kommunala bolagen.

Under året har ytterligare ett projekt, gång- och cykel-vägen mellan Mönsterås och Timmernabben, blivit beviljat Grönt lån hos Kommuninvest. Gröna lån an-vänds för att finansiera hållbara investeringar i kom-munen och kommer från placerare som vill att deras förvaltningsmedel ska göra skillnad för miljön. Fyra projekt har blivit beviljade Gröna lån, med en total investeringsvolym på 120 mnkr.

Kommunledningen har det övergripande ansvaret för migrationsfrågorna. Den stora utmaningen är att hitta bostäder. Integrationsarbetet sker på många olika sätt, t.ex. genom projektet DUA (De Unga till Arbete) och Starta Eget-kurser. En viktig samlingspunkt för ungdomarna är fritidsgårdarna som aktiverar ungdo-mar för en bättre integration.

Arbetsmarknadsenheten har under 2019 fortsatt samordnat olika lönesubventionerade anställningar via arbetsförmedling, till kommunala sektorn och till privata sektorn. Arbetsmarknadsenheten förmedlar praktikplatser, språkpraktik och arbetstränings-platser

och har det samordnande ansvaret för Kommunala aktivitetsansvaret. Ett gemensamt projekt som kom-mer att stärka språksvaga individer, som står långt ifrån den reguljära arbetsmarknaden, har startats.

Ekonomisk analys

Kommunledning (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Gemensam administration	8 934	10 117	-1 182
Föreningsbidrag	2 090	2 141	-51
Övriga bidrag	950	0	950
	11 974	12 258	-283

Kommunledningskontor (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
KLK gemensamt	1 861	1 500	362
Kansliavdelning	1 607	2 019	-411
Servicecenter	3 792	4 033	-241
Ekonomiavdelning	7 162	8 013	-851
Informationsavdelning	1 960	1 787	173
Personalavdelning	9 240	10 763	-1 523
IT-avdelning	19 656	18 516	1 139
Stadsnät	3 134	-652	3 786
Vaktmästeri/kopiering	2 253	1 977	275
Arbetsmarknadsenhet	8 532	6 803	1 730
	59 197	54 758	4 439

Investeringar	35 050	28 024	7 026
---------------	--------	--------	-------

Kommunledningen redovisar ett underskott på 0,3 mnkr medan kommunledningskontoret visar ett överskott på 4,4 mnkr.

IT-avdelningen, arbetsmarknadsenheten samt stads-nät visar positiva siffror medan kansliavdelningen, ekonomiavdelningen, personalavdelningen och ser-vicecenter visar underskott.

Kansliavdelningens underskott beror främst på om-struktureringskostnader till följd av digitalisering av nämndernas kallelser. Det underskott som uppkom-mer under kansliavdelningen ger ett överskott under vaktmästeri där kostnader för kopiering och porto budgeteras.

Underskottet på personalavdelningen beror på ökade kostnader för företagshälsovård, utökad tid för fack-liga företrädare, pensionsavgång på lönedelen samt ökade kostnader för friskvård.

IT-avdelningens överskott härleds till lägre avskriv-ningskostnader. Inom IT-avdelningen har konsultkost-naderna ökat på grund av sjukskrivningar och arbets-anhopning i samband med avdelningens förändrings-arbeten. Nya licenskostnader påverkar också negativt.

Ekonomiavdelningens underskott beror på högre konsultkostnader än budgeterat med anledning av att inhyrd personal har använts för att täcka tillfälliga vakanser. Dessutom har kostnaden för Inköps-centralen i Västervik blivit 300 tkr högre än budgeterat med anledning av att fler och mer omfattande upp-handlingar har genomförts.

Arbetsmarknadsenheten har under 2019 arbetat med ett antal projekt som har extern finansiering, vilket ger överskott för året.

Investeringar

Stora delar av investeringsbudgeten för kommunledningskontoret har förbrukats under året. Utbyggnaden av datanätverk inom omsorgen kommer fortsätta under första kvartalet av 2020. Avvikelsen på 7,0 mnkr kommer behöva flyttas över till investeringsbudgeten för 2020.

Måloppfyllnad

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Kommunledningskontoret arbetar intensivt för att uppfylla de politiskt prioriterade målen genom att införa system och rutiner för effektivisering av arbetsätt och processer.

Verksamheterna ska bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Det finns avvikelser inom avdelningarna men totalt visar kommunledningskontorets ett positivt resultat för 2019.

Framtid

Offentlig sektor arbetar övergripande med arkivlagstiftningen som en följd av att de digitala flödena ökar. Genom Mönsterås kommuns inträde i Sydarkivera 2020 har arbetet med rutiner för att klara digitaliseringen påbörjats.

Migrationsarbetet beräknas vara fortsatt intensivt framöver. En viktig uppgift är att få in de nyanlända i

samhället via föreningsliv och arbetsmarknad. Även bostadsmarknaden kopplat till den ökande befolkningen är en viktig fråga inför framtiden.

Moderniseringsarbetet av IT-infrastrukturen är nu genomförd och mer tid kan läggas på att bistå kommunens förvaltningar med deras IT-utveckling. En stor utmaning blir att etablera samarbetsformer med förvaltningarna för den verksamhetsutveckling som de vill skall ske med hjälp av IT.

Satsningen på fibernätet fortgår. Ett flertal områden kommer att anslutas till fibernätet. En viktig framtidsfråga är att få fram bra kommunikation till flera och förtäta redan utbyggda områden samt att prioritera utbyggnaden till områden där Telia släckt ner kopparnätet.

Personalavdelningen ser ett ökat behov av insatser för en minskad sjukfrånvaro. Vid rekrytering råder i vissa fall ett ansträngt läge då det inom flera yrken råder en bristsituation. Detta tillsammans med kommande pensionsavgångar har gjort att ett arbete har påbörjats för att marknadsföra kommunen som attraktiv arbetsgivare.

Ekonomiavdelningen arbetar vidare för att effektivisera de ekonomiska processerna. Beslut har fattats om att kommunen ska införa ett gemensamt uppföljningsverktyg. Upphandling av system har genomförts och införande kommer att ske under 2020. Fokus initialt kommer att vara uppföljning av ekonomi, personalstatistik samt mål- och uppdragsuppföljning.

Nyckeltal	2019	2018	2017
Antal möten i kommunfullmäktige	9	9	9
Antal ärenden i kommunfullmäktige	183	235	134
Antal besvarade motioner	9	13	4
Antal besvarade interpellationer och frågor	5	3	3
Antal möten i kommunstyrelsen	11	9	10
Antal ärenden kommunstyrelsen	186	145	154
Antal besvarade medborgarförslag	15	16	3
Antal möten i kommunstyrelsens AU	32	26	28
Antal behandlade kommunstyrelsens AU	465	335	417
Mönsterås stadsnät			
Antal anslutna till fibernätet	5 126	4 730	3 880
- varav villor/lägenheter	5 042	4 649	3 806
- varav företag	85	81	74

KOMMUNSTYRELSEN/TEKNISK FÖRVALTNING

Tekniska förvaltningen ansvarar för plan och bygg, lokalförsörjning och vaktmästeri, teknisk service (gata/park, offentlig belysning, renhållning och VA), räddningstjänst, enskilda vägar, bostadsanpassning, energirådgivning, skog och mark samt kost- och städverksamhet. VA och Renhållningen är taxefinansierade verksamheter medan övriga är skattefinansierade. Förvaltningen har cirka 140 anställda.

Ordförande är Anders Johansson och förvaltningschef är Thomas Nilsson.

Årets viktigaste händelser

Den varma sommaren 2018 följdes av ytterligare en varm sommar 2019 som resulterade i varma lokaler och låga vattenflöden i Alsterån och Emån, som i sin tur påverkade kommunens vattenförsörjning. Tack vare bland annat bevattningsförbudet blev ingen utan vatten, som är ansluten till det kommunala va-nätet.

Kostverksamheten har producerat 878 000 matportioner under 2019, vilket är en ökning med 2 % mot föregående år. Ökningen beror på fler portioner inom främst skolan och förskolan. 10 % av förskolans och skolans portioner är pedagogiska måltider. Portionskostnaden utgörs av personalkostnader till 60 % och av livsmedel till 30 %. Andelen ekologiska livsmedel har uppgått till 32 %. Alla kök är KRAV-certifierade, vilket är ett bra kvalitetsbevis på kommunens kosthållning. Kostdataprogrammet Mashie är i princip infört i alla verksamheter. Ett kemikaliefritt system för städning och tvätt har införts på Allégårdens tvättcentral. Inom städtjänst finns flera lokaler utlagda på entreprenad och en ny upphandling har genomförts vilket innebär att Sodexo fått förnyat förtroende.

Mark- och tomtförsäljningen har under 2019 varit av mindre omfattning. Stora delar av tomträtterna på Oknö är friköpta, cirka 40 tomträtter återstår.

I augusti arrangerades bomässan som ett eget evenemang i Mönsterås för tionde gången, med trädgårdsmästaren Linda Schilen, som extra dragplåster. Drygt 1000 personer besökte mässans 33 utställare, vilket var nytt besöksrekord.

Solhemsprojektet följer tidplanen, vilket innebär inflyttning i mars år 2020. Projektet innehåller 40 lägenheter för särskilt boende, fyra förskoleavdelningar och ett tillagningskök.

Inom räddningstjänsten fortsätter rekrytering av deltidspersonal, vilket är en ständig process. Under hösten har större samverkansövningar genomförts på Södra Cell för att uppfylla ställda krav från Seveso. Utbildningsinsatserna, såväl internt som externt, har varit färre än normalt på grund av brist på vikarier. Under senvåren och sommaren var räddningstjänsten i Högsby och Mönsterås involverade i ett antal anlagda

skogsbränder i Ruda-området. I övrigt har året varit ett så kallat normalår avseende inträffade olyckshändelser. Räddningstjänsten har haft 248 utryckningar, vilket är något lägre än 2018 med 259 larm. De större händelsetyperna är automatlarm, trafikolyckor, brand i mark och skog, brand i byggnad och sjukvårdslarm-SAMS.

För gatubelysningen har ett avtal tecknats med Ålem Energi AB, som från och med 2020 övertar all gatubelysning i Mönsterås kommun. Även sommaren med sin torka har påverkat avdelningens grönyteskötsel.

Samarbetet med Södra Cell avseende massor för terrassering och sluttäckning av Mörkeskog har fortsatt under året. Arbetet med en sluttäkningsplan för Mörkeskog har pågått under stora delar av året.

Matavfallsinsamlingens projekt har i princip avslutats under året, vilket innebär att alla hushåll och de flesta företag numera samlar in sitt matavfall.

VA-avdelningen har genomfört många förnyelseprojekt. Vattentornet i Mönsterås har fått nya ledningar. Två stora projekt har genomförts i Skälleryd och i Åsevadsgatan/Jacobs gränd.

Fastighetsavdelningen ingår i ett internationellt projekt för att öka kunskapen inom energistyrning. Arbetsmiljöproblemen vid Fliseryds skola har tagit mycket tid i anspråk och efter många utredningar togs ett beslut att bygga ny skola, som kommer att färdigställas innan höstterminstarten 2020. Vaktmästeriet har genomgått organisationsförändringar i linje med utredningen som genomfördes 2018.

Trafikverket har i samråd med kommunen arbetat med en åtgärdsvalsstudie för E22/Ålem och E22/Mönsterås inklusive en kollektivtrafikanläggning i anslutning till Åsevadsgatan. För E22/Ålem har ett medfinansieringsavtal tecknats och förhoppningsvis kan anläggningsarbetena starta hösten 2021. För E22/Mönsterås har en avsiktsförklaring tecknats, vilket innebär att projektet kan komma med i nästa nationella transportplan, som kommer att omfatta perioden 2022-2033.

Ekonomisk analys

Tekniska förvaltningen redovisar ett överskott i driftsbokslutet på 2,0 mnkr för 2019. Verksamheter som överskridit sin budget är bostadsanpassning, gata/service, offentlig belysning samt avfallshantering. Verksamheter som redovisar ett överskott är kost- och städtjänst, lokalförsörjningen, räddningstjänsten och skogsvårdsverksamheten. En stor anledning till överskottet är lägre kostnader än budgeterat för avskrivningar.

Tekniska kontoret (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
<i>Skattefinansierad verksamhet</i>			
Gemensamt	13 236	13 814	-578
Bidrag enskilda vägar o va-anlägg	1 150	1 046	104
Bostadsanpassning	1 900	4 401	-2 501
Gata/Service	14 334	15 162	-828
Kost/Städ	45 129	44 392	736
Lokalförsörjning	44 486	40 049	4 438
Mark	-1 035	-2 207	1 172
Turism/Friluft	33	33	0
Offentlig belysning	2 894	3 371	-477
Räddningstjänst	16 038	14 738	1 299
Skogsvårdsverksamhet	-1 782	-2 505	722
Summa skattefinansierad vrks	136 382	132 295	4 087
<i>Taxefinansierad verksamhet</i>			
Avfall	-1 134	1 175	-2 309
Vatten och Avlopp	-2 310	-2 541	231
Summa taxefinansierad vrks	-3 444	-1 366	-2 078
Summa Tekniska kontoret	132 938	130 929	2 009
Investeringar	97 801	83 532	14 269

Under året har cirka 200 bostadsanpassningsbidrag beviljats till en kostnad av cirka 4,5 mnkr, av dessa har flera varit stora och kostnadskrävande bostadsanpassningar.

Det budgeterade bidraget från Boverket på 2,5 mnkr drogs in under våren, vilket har varit en tuff utmaning för tekniska förvaltningen.

Året var varmare än ett normalår. Detta tillsammans med de samlade energieffektiviseringsåtgärderna gör att fastighetsavdelningens driftskonto redovisar ett överskott både avseende el och fjärrvärme.

Kommunens skogar har 2019 gett ett större överskott, mycket beroende på större avverkningar på grund av granbarkborreangrepp.

Investeringar

Investeringsbudgeten har uppgått till 97,8 mnkr, varav 83,5 mnkr har förbrukats under året, vilket motsvarar 85 % av budgeten. 14 mnkr bör flyttas med till 2020. Av dessa medel är det 5 mnkr till lokalförsörjningen, 2 mnkr till räddningstjänstens fordon och materiel och 7 mnkr till VA.

Familjecentralens lokaler i Allégården invigdes i januari 2019. Förskolan vid Blanka ängars väg har efter omfattande markarbeten färdigställts under hösten. Förskolan omfattar tre avdelningar.

Under året har arbetsmiljöproblem uppdagats i Flise-ryds skola, vilket har inneburit beslut om rivning och uppförande av ny skola.

Solhemsprojektet som drivs av en extern byggherre, Vectura, följer tidplanen och i anslutning till projektet har Mönsterås kommun bland annat byggt en gångfartsgata genom kvarteret. I Åsevadsgatan och Jacobs gränd har nya VA-ledningar ersatt de gamla och båda gatorna kommer att få nya beläggningar. Utmed Åsevadsgatan anläggs en separerat gång- och cykelväg, ny belysning och slingerväxtstativ. Åsevadsgatan blir därmed en fin entrégata från E22 till Mönsterås handelscentrum.

I Sjöfågelområdet har 16 nya tomter anlagts och väntar nu på nya hus i ett fantastiskt fint läge intill Timmernabbenviken.

Ålems ortsanalys har utmynnat i många förslag varav ett lekplatsprojekt har genomförts och flera andra projekt har planerats för att kunna byggas 2020.

Flera områden i anslutning till cykelvägen mellan Mönsterås och Timmernabben har under året erhållit anslutningar till det kommunala VA-nätet och bredbandsnätet.

Landsbygdsutvecklingsprojekt med kommunala VA-ledningar, bredband och gatubelysning har genomförts i Skälleryd under året.

Renhållningen har investerat i ett nytt renhållningsfordon.

Måluppfyllnad

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Tekniska förvaltningens verksamheter håller hög kvalitet. Jämförelser med andra kommuner är svåra att göra då varje kommuns tekniska organisation ser olika ut.

Verksamheterna skall bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Det externa ekonomiska utfallet för driften inklusive avskrivningar är 2,0 mnkr bättre än budget.

Framtiden

Kommunens tillväxtfrågor är av mycket stor vikt för kommunen och förvaltningen. Nya detaljplaner för att ta fram tomter i attraktiva lägen för främst bostäder i Mönsterås centralort kommer att ha fortsatt hög prioritet. Det är också av stor vikt att fler byggherrar blir aktiva på bostadsmarknaden i Mönsterås kommun. Bostadsförsörjningsprogrammet 2020-2023 är ett viktigt dokument, med riktlinjer för den framtida bostadsplaneringen, men också för att öka intresset för Mönsterås kommun, som det självklara bostadsalternativet. Mönsterås Bostäder och kommunen har ett nära samarbete i syfte att bygga ytterligare bostäder i Mönsterås hamnområde och i Timmernabben.

En stor framtida utmaning för förvaltningen är kompetensförsörjningen. Bristen på utbildad arbetskraft är mycket stor. Här har skolor, universitet och Arbetsförmedling ett stort arbete att genomföra. En tätare dialog mellan dessa aktörer, näringsliv och offentlig sektor krävs. Näringslivet är i minst samma skriande behov av kompetent arbetskraft som landets kommuner, vilket innebär att det är stor konkurrens om arbetskraft, inte minst inom de tekniska yrkena. Det är fortfarande en stor utmaning att rekrytera ny deltidspersonal till räddningstjänsten, varför kombinationstjänster, till exempel vaktmästare i kombination med deltidsbrandpersonal, bör utredas. Detta bör även ingå som en del i kommunens arbete med Heltidsresan.

Stora satsningar har under många år gjorts på förskole- och skolmiljöer, både i form av större investeringar men också med utökat underhåll och satsningar på energieffektivisering. Många elever innebär också ett stort slitage varför extra satsningar på just fastighetsunderhåll är viktiga. Under 2020 kommer ytterligare behov av skollokaler i Krungårdsskolan att kartläggas. Det finns också ett uttalat behov av fler förskoleplatser i Blomstermåla.

Socialnämnden tillsammans med tekniska kontoret har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att utreda behovet av äldreboenden.

För Solhemstomten i Mönsterås centralort pågår en ny byggnation för både förskola, äldreboende och tillagningskök. Hela projektet uppgår till drygt 4 000 kvadratmeter lokalyta. Mönsterås kommun har tecknat ett hyresavtal med Vectura. Inflyttning beräknas till mars 2020. I samband med denna byggnation kommer Åsevadsgatan och Jacobs gränd att få nya valledningar och ny gestaltning.

Planeringen för Allégården, med om- och tillbyggnad för landstingets hälsocentral och rehabiliteringslokaler samt en gemensam familjecentral har pågått under en

längre tid. Familjecentralen stod klar i början av året. För övriga delar har Region Kalmar ambitionen att bygga en ny hälsocentral med samrehab. En nybyggnation kan starta år 2022/2023, vilket innebär att drygt 2 000 kvadratmeter på Allégården måste hitta nya hyresgäster.

Cykelvägar har hög prioritet bland kommuninvånarna. Arbetet med cykelvägsvisionen fortskrider planenligt. Cykelvägen mellan Mönsterås och Timmernabben är den senaste länken. I samband med detta arbete har även VA-ledningar, bredband med mera utförts utmed sträckan, vilket kommer att skapa goda förutsättningar för fler bostäder utmed vägsträckan. En fortsatt satsning på cykelvägar kommer att ske, med bland annat utökad belysning för att skapa en tryggare miljö.

Ytterligare energieffektiviseringar är nödvändiga både för ekonomi och för miljö. Under perioden finns 4,5 mnkr avsatta för fortsatta energiåtgärder. Den nya biogasmacken möjliggör nu en omställning av fordonsparken och den är en viktig del i arbetet med att bli fossilbränslefria år 2030, för både kommunen och regionen.

Hållbarhetsfrågorna är en stor utmaning för kommunen, där ett helhetsgrepp avseende organisation, planering och genomförande bör tas.

Förnyelse av vatten- och avloppsnätet samt kompletteringar vid VA-verken kommer att intensifieras under planperioden. För ledningsförnyelsen finns 14,5 mnkr avsatta och för VA-verken finns 52 mnkr för planperioden. Dessa stora investeringar kommer att kräva en översyn av VA-taxan.

Arbetet med att byta ut gamla vattenmätare till digitala mätare kommer att avslutas under planperioden. Med hjälp av VA-planen, som antogs sommaren 2017, kommer en långsiktig och hållbar planering att läggas fast. Under 2018 och 2019 har det varit extremt låga grundvattennivåer vilket kommer att påverka vattenförsörjningen från Sandbäckshults vattenverk till Blomstermåla, Ålem och Timmernabben. Även flödet i Emån och Alsterån har varit extremt lågt, vilket innebär att både kommun och Södra Cell bevakar detta mycket noggrant. Vattenförsörjningen kommer att vara en av de viktigaste frågorna för kommunen de kommande åren.

Underhåll av VA-nät, gator och lokaler kommer i framtiden att kräva stora insatser i alla Sveriges kommuner och detsamma gäller även Mönsterås.

Under planperioden finns en stor satsning på lekplatser, parker och badplatser, totalt cirka 5 mnkr.

Avfallsplanen antogs under 2018 och utsortering av matavfall pågår med hög intensitet. Detta är ett stort arbete för förvaltningen och en omställning för medborgarna och samtidigt en mycket viktig del i kommunens hållbarhetsarbete. En stor utmaning blir att få avfallskollektivet i ekonomisk balans.

Kost- och städverksamheten kommer att arbeta mer med livsmedelssäkerhet. Upphandlingen av livsmedel

förlängs till att gälla hela planperioden, vilket innebär att andelen ekologiska livsmedel kommer att vara fortsatt hög, 30-35 %. Andelen närproducerade livsmedel kommer också att vara stor. Kost- och städtjänst har flest deltidstjänster inom tekniska förvaltningen och införande av heltid som norm år 2021 kommer att innebära ett stort planeringsarbete.

Nyckeltal	2019	2018	2017
Kostnad drift fastigheter, kr/m2	231	212	226
Kostnad underhåll fastigheter, kr/m2	66	74	103
Antal producerade portioner st	877 957	860 000	809 346
- Andel ekologiska livsmedel	31,7%	32,0%	36,0%
Antal utryckningar, Räddningstjänsten	248	259	268
Beviljade ärenden bostadsanpassning	194	192	188

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för planverksamheten och myndighetsutövning enligt miljöbalken, livsmedelslagen och plan- och bygglagen. Ansvaret omfattar planläggning, tillsyn, prövning och information inom respektive område. I verksamheten ingår också tillsyn av hantering av tobak, receptfria läkemedel och folköl. Nämndens ansvarar för arbete med hållbar utveckling, vatten- och naturvård. Nämnden ansvarar även för räddningstjänstens myndighetsutövning samt de trafikuppgifter som avses i 1 § lagen om nämnder för vissa trafikfrågor.

Miljö- och byggnadsnämnden ska verka för en god byggnadskultur, en god stads- och landsmiljö. Nämnden följer uppmärksam den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning och tar de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande och fastighetsbildning. Miljö- och byggnadsnämnden uppmärksammar och stödjer det miljöarbete som bedrivs av frivilliga organisationer och andra aktörer. Nämnden medverkar där miljö- och hälsoskyddsfrågor berörs.

För verksamheten är Ann Petersson ordförande och Anneli Nielsen och Thomas Nilson förvaltningschefer.

Årets viktigaste händelser

En omorganisation av nämndens förvaltning har genomförts under hösten 2019. Förvaltningen heter nu miljö- och byggförvaltningen.

Antalet bygglov som har beviljats under året har ökat vilket tyder på att byggkonjunkturen i Mönsterås är fortsatt hög. Flera detaljplaner har tagits fram. För kvarteret Enby med flera i anslutning till Åsgårdsgatan har en plan fastställts för att skapa större byggrätter i kvarteren. I Mönsterås hamnområde möjliggör planarbetet fler bostadsrätter/hyresrätter och en ny plan är under framtagande för ett helt nytt villaområde strax norr om Timmernabben. En ny detaljplan är under framtagande för del av södra hamnområdet för att möjliggöra ytterligare bostäder. En planändring har tagits fram för del av Kronobäcks företagspark för att tillåta högre bygghöjder.

Hälsoskyddstillsynen har bland annat omfattat hyresbostäder och en fastighetsträff har anordnats. Miljö-tillsyn och livsmedelstillsyn är exempel på löpande ärenden. Från och med 1 juli gäller en ny tobakslag, lagen om tobak och liknande produkter. Lagen innehåller bland annat bestämmelser om fler rökfria miljöer jämfört med tidigare lagstiftning.

I början av april genomfördes årets Gäddans dag. Den var lika omtyckt som året innan med 1 000 besökare. Projekt Fågelstigar Sylten som bland annat omfattar att tillgängliggöra tätortsnära naturområden och byggande av fågelgömslen pågår.

Den digitala tjänsten Strandstädarkartan för de som vill göra en insats för miljön och städa en strand eller en kustremsa finns på kommunens hemsida.

Hållbarhetsarbetet har även omfattat fyra workshops om nya lokala miljömål, klädbyttardag i samarbete

med Naturskyddsföreningen, information till skolor/förskolor om Vi håller rent – kampanjen.

Inom Miljösamverkan Sydost har årets projekt handlat om ingredienser i livsmedel, ansvarsutredningar inom förorenade områden, PFAS i vatten och dagvattenanläggningar.

Miljö- och byggnadsnämnden medverkar i olika förbund och grupper. Nämnden och förvaltningen representerar kommunen i Kalmar läns luftvårdsförbund. På nationell nivå deltar nämnden och förvaltningen i föreningen Sveriges Ekokommuner och i föreningen Sveriges Miljökommuner.

Samverkan sker med Högsby kommun med gemensamma tjänster; miljö- och byggchef, miljöinspektörer och kalkningshandläggare.

Fem detaljplaner har antagits under året;

- Ändring av detaljplan för kv. Skänken
- Upphävande av detaljplaner för fast. Fingersvampen 3, Stubbemåla 9:1 m.fl.
- Detaljplan för kv. Enby, Alby m.fl.
- Nyemåla 1:36, 1:37 m.fl.
- Detaljplan för del av Okneback 4:2 (etapp 3)

Ekonomisk analys

Miljö- och byggnadsnämnden (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Miljö- och byggnadsnämnd	-40	-61	20
Trafikverksamhet	35	29	6
Tillsyn	-611	-712	102
Övrigt	4 891	4 229	661
	4 275	3 486	789
Investeringar	0	0	0

Miljö- och byggnadsnämndens bokslut omfattar ett positivt resultat på 0,8 mnkr i förhållande till budget.

Resultaträkningen omfattar ordinarie verksamhet och även de natur- och miljöprojekt som nämnden ansvarar för.

Måluppfyllnad

Byggnadsnämndens servicegaranti anses uppfylld och ärendena behandlas snabbt och rationellt. Handläggningen uppfyller med marginal bestämmelserna i plan och bygglagen.

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Nämndens arbetar för att handläggning av ärenden är kostnadseffektiva. Snabb handläggning och en god servicenivå är en målsättning. Ett bra exempel är att medborgarna kan söka bygglov via e-tjänsten "Mitt bygge" som finns lätt tillgänglig på kommunens hemsida.

Verksamheterna skall drivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Nämndens verksamheter sig inom tilldelad budgetram och i enlighet med ekonomiska målet.

Framtiden

En verksamhetsplan för 2020 kommer att arbetas fram för nämndens verksamhet.

Plan- och bygglovsverksamheten prioriteras då samhällsutveckling är ett område som är viktigt för kommunens utveckling.

Under 2020 kommer nämnden fortsätta arbetet med de lokala miljömålen så att de antas av kommunfullmäktige och arbeta med genomförandet av de lokala miljömålen, särskilt med de lokala mål som också finns i budgetdokumentet.

Nämnden har även ansvaret för att tillse genomförandet av "Kemikalieplan för giftfritt Mönsterås" samt uppdatera planen Delta i projektet "Glokala Sverige". Glokala Sverige är kommunikations- och utbildningsprojekt som ska stärka kunskap och engagemang för Agenda 2030 bland politiker och tjänstepersoner.

Nyckeltal	2019	2018	2017
Ärende miljö	383	574	315
Ärende livsmedel	180	85	126
Bygglovsansökningar	186	168	214
Förhandsbesked, mark- och rivningslov	130	43	72
Bygglovsansökningar för nya bostadshus	16	10	19
Antagna detaljplaner	5	5	5

SOCIALNÄMND

Socialnämnden ansvarar för kommunens omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg (IFO).

För verksamheten är Agneta Landberg ordförande och Christina Samuelsson förvaltningschef.

Årets viktigaste händelser

Förvaltningen redovisar ett underskott på 31,2 mnkr för 2019. Det är flera delar inom förvaltningen som gör underskott. Dock står äldreomsorgen och IFO för de största posterna.

IFO började året med flertalet externa placeringar inom hem för vård eller boende HVB-barn vilket genererade att budgeten var förbrukad redan innan sommaren. HVB-vuxen har haft något lägre antal placerade än budget. Vuxenverksamheten gick från en enstaka placerad under våren till flera placeringar under senhösten.

Verksamheten med ensamkommande barn har de senaste åren sjunkit drastiskt och under 2019 fanns bara verksamhet med stödboende för ensamkommande barn kvar.

Inom äldreomsorgen har verksamheterna de senaste åren visat på underskott och även i år genererar äldreomsorgen ett underskott. Människor lever allt längre och vi ser fortsatt att komplexiteten i en del ärenden fortsätter att förändras. Det sker en förändring i samhället när det gäller både hot- och våldssituationer samt andra problematiska ärenden. Detta faktum kräver ofta extra bemanning utöver befintlig budget för att garantera säkerheten för såväl brukare som personal. Utvecklingen av antal ärenden och situationer blir allt vanligare och trenden visar att det troligen kommer öka framöver. Under året har flera av de särskilda boendena haft dessa ärenden och det blir en kraftig kostnadsökning för kommunen.

Bristen på särskilda boenden har inneburit höga kostnader för kommunen. Under året har det varit kö på uppemot 35 personer som beviljats särskilt boende. Vid brist på korttids- eller särskilda boendeplatser får brukaren antingen ligga kvar på sjukhuset längre eller tas hem i hemtjänstens verksamheter med stora vårdbehov till följd. Detta driver upp kostnaden för hjälpmedel i det egna hemmet. Fler brukare måste ha sina hem anpassade utifrån att allt fler brukare som inte får plats har större behov. Trots den stora bristen på särskilda boende och korttidsplatser har verksamheterna lyckats jobba mycket bra för att ta hem brukare så fort det är möjligt. Volymerna har vid flera tillfällen varit för stora vilket lett till att kommunen fått betala höga kostnader till regionen. Kostnaderna uppstår på

grund av betalningsansvarslagen (BAL) som i väntan på hemgång från sjukhuset ålägger kommunen att betala en dygnskostnad på 7 800 kr till regionen. Varje månad görs en avstämning från regionen och denna avstämning går igenom av kommunen för faktakontroll.

Redan i slutet av förra året hamnade kommunen i en situation för betalningsansvar för december. 2019 inleddes som föregående år avslutades med ett högt tryck och i januari föll betalningsansvar ut med 1,3 mnkr. Socialförvaltningen agerade direkt i samband med detta och öppnade ett tillfälligt korttidsboende, Vitsippan, på helt ofinansierad grund. Arbetet fortsatte och i slutet av 2019 var trycket återigen för högt, trots det tillfälligt öppnade korttidsboendet. I december slöt Mönsterås kommun ett samverkansavtal med Högsby kommun om köp av tre korttidsplatser som kommunen fyllde direkt. Trots detta föll även betalningsansvar ut för november och december.

Regeringen fattade under 2015 beslut om extra stimulansbidrag till äldreomsorgen. Syftet var att ge personalen utrymme att tillbringa mer tid med den enskilde och gemensamt utveckla verksamheten. Pengarna fanns att söka även för 2019 och under året har ett bidrag på 0,9 mnkr inkommit och använts till detta.

Under året har korttidsvistelse barn enligt LSS (lagen om stöd och service) ökat markant och antalet beviljade korttidsdygn har ökat från cirka 15 2015 till 120 beviljade dygn idag. Denna kraftiga ökning har lett till att verksamheten fått anställa utöver budget för att klara av utvecklingen.

Inom verksamheten personlig assistans är osäkerheten stor. Försäkringskassans bedömningar blir allt snävare och tar lång tid från anmälan till beslut. Under året har närmare tio, hela eller delar av ärenden, legat i avvaktan på beslut hos antingen Försäkringskassan eller i rätten. Vid bokslutet måste en bedömning göras om ärendet kan ge ett avslag eller bifall men det blir en stor osäkerhet när antalet ärende i avvaktan är så många. Under året har ett fåtal besked inkommit. De förväntade bifallen kan generera en stor kostnad under nästkommande år om utgången istället visar sig bli ett avslag.

Ekonomisk analys

Socialnämnden (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
<i>Socialnämnd</i>			
Förvaltningsövergripande	11 769	6 298	5 472
Individ- och familjeomsorg	42 273	51 875	-9 603
Omsorg äldre	169 440	194 446	-25 006
	223 482	252 619	-29 137
<i>Omsorg om funktionsnedsatta</i>			
Psykiskt funktionsnedsatta	35 187	32 275	2 912
SFB	15 404	17 746	-2 342
LSS	30 701	33 382	-2 681
	81 292	83 403	-2 111
Summa Socialnämnden	304 774	336 022	-31 248
Investeringar	3 325	2 107	1 218

Socialförvaltningens resultat för 2019 är ett underskott på 31,2 mnkr.

IFO resulterar i ett underskott på totalt 9,6 mnkr, föregående år visades ett underskott på 2,4 mnkr. Under 2019 fick Socialnämnden totalt 9,3 mnkr i schablonintäkter för nyanlända personer som blir kommunplacerade i kommunen. Av dessa har 2,5 mnkr gått till ekonomiskt bistånd. Föregående år fördelades hela schablonintäkten ut till IFO vilket då uppgick till 12,2 mnkr. Under 2019 låg de övriga 6,8 mnkr kvar förvaltningsövergripande.

HVB – barn har präglats av allt fler ärenden och att dygnskostnaden för dessa kan variera från en dygnskostnad på mellan 2.000 – 10.000 SEK/dygn. På grund av antalet ökade ärenden var hela budgeten förbrukad redan till sista april 2019. Verksamheten gör ett underskott på 7,6 mnkr.

HVB-vuxenverksamheten genererar ett överskott på 0,9 mnkr till följd av få placeringar under året. En insats som genomförts under 2019 för att motverka placeringarna har varit anställning utav en särskild kontaktperson. Det totala resultatet för HVB-verksamheterna blir ett underskott på 6,5 mnkr.

Kostnaderna för familjehem har stigit markant de senaste åren och ligger även högt för 2019 men visar en tendens på minskning efter prioriterat arbete under 2019. Verksamheten har arbetat för att få ned konsultstödda familjehem. Resultatet för året blir ett underskott på 3,5 mnkr och närmare 1,7 mnkr av detta är underskott för konsultstödda familjehem.

Ekonomiskt bistånd har haft en oförändrad total grundbudget på 5,9 mnkr de senaste åren. Kostnaderna har stigit under 2019 och resultatet för året blir ett underskott på 3,6 mnkr. De 2,5 mnkr av den schablonintäkt som fördelats till ekonomiskt bistånd minskar totala underskottet för året till 1,1 mnkr.

Verksamheten för ensamkommande barn genererar ett överskott på 3,1 mnkr för året. Verksamheten har trappats ned och ersättningsschabloner var höga i början av året för att sen minska kraftigt till slutet av året.

Äldreomsorgen har under året haft svårt att rekrytera personal. Detta har lett till höga kostnader för kvalificerad övertid vid semestrar och sjukfrånvaro men även i den löpande dagliga verksamheten.

Resultatet för äldreomsorgens särskilda boenden blir ett underskott på 8,4 mnkr. Kostnadsdrivande för detta är främst den ofinansierade korttidsenheten Vitsippan men även de extra nattjänsterna som tillkommit på två av boendena efter en IVO (Inspektionen för vård och omsorg) i slutet av 2018. Myndigheten konstaterade att nattbemanning var för låg och förvaltningen har därför utökat bemanningen på två boenden i kommunen från årsskiftet. Den återstående delen av underskottet härrör till att de särskilda boendena allt oftare präglas av ärenden med mer komplicerade brukare (med ett allt oftare utåtagerande beteende). Det är viktigt att möta dessa ärenden på rätt sätt och bemanna upp för ett tryggt boende, såväl för den enskilde, de övriga brukarna som för personalen. Dessa ärenden blir kostnadsdrivande med anledning av dubbelbemanning.

Hemtjänstverksamheten genererar ett stort underskott för året på 10,4 mnkr. Verksamheten har under året påverkats bland annat av resursbristen samt problematik kring delegation och bemanning. Resursbrist har lett till höga kostnader för kvalificerad övertid. Under året har flera åtgärder vidtagits för att aktivt arbeta med Hemtjänstverksamheten vilket har resulterat i att en omorganisation samt en omlokalisering ska genomföras under 2020.

Hemtjänstens LOV (Lagen om valfrihet) - leverantörs timmar låg fortsatt högt under stor del av 2019 men minskade i slutet av 2019. LOV-Leverantörer står för 1,3 mnkr av det totala underskottet. En av anledningarna till de minskade biståndsbedömda timmarna är den åtgärd som arbetats igenom under 2019 av Biståndsenheten vilket påverkat de beviljade timmarna för Hemtjänsten och för LOV-leverantören.

Betalningsansvaret ger ett underskott på 2,7 mnkr. Som tidigare beskrivits är bristen på särskilda boenden hög och den långa kö som funnits under året har lett till att flertalet brukare fått ligga kvar på sjukhuset. Redan under de inledande månaderna uppstod kostnader på 1,6 mnkr och i slutet av året ytterligare 1,3 mnkr. Trenden är att patienter som inväntar hemgång enligt BAL ökar.

Verksamheten enligt HSL, hälso- och sjukvårdslagen, visar ett underskott på 1,9 mnkr. De stora behoven ute i verksamheterna bidrar till att även hälso- och sjukvårdens verksamheter ökar. Tekniska hjälpmedel står för 0,8 mnkr av det totala underskottet. Det faktum att hälso- och sjukvården blev evakuerade från sina tidigare lokaler och har numera sin verksamhet utplacerad på fem olika platser är en påverkande faktor till att verksamheten inte klarar budget på grund av bland annat ökade ej finansierade lokalhyror samt förlorad samordningsvinst.

Inom verksamheten omsorg om personer med psykiska funktionsnedsättningar görs ett överskott på 1 mnkr. Boendestödet har en preventiv effekt på placeringskostnaderna och har utvecklats de senaste åren. Biltvätten som innefattas i denna verksamhet sysselsätter idag flera brukare inom både LSS och SOL (Socialtjänstlagen) -beslut.

Inom SOL – bostad med särskild service har det under året ökat. Verksamheten redovisar totalt ett underskott på 2,1 mnkr.

De kommunala LSS-verksamheterna i form av grupp-bostäder, servicebostäder och daglig verksamhet gör ett överskott på totalt 2,73 mnkr.

LSS-verksamheten för korttidsvistelse har utökat sina lokaler med ytterligare en lägenhet. Detta för att möta det ökade behovet som finns och verksamheten behövde bemanna upp med ytterligare 3,0 tjänst utöver budget under året för att hantera det. Under våren 2019 utökades antal externt placerade korttidsvister. Dock har dessa varit tillfälliga. Totalt gör LSS verksamheten Korttidsvistelse ett underskott på 2,2 mnkr för 2019. Övriga delar inom LSS-verksamheten genererar ett underskott på 0,3 mnkr.

Personlig assistans gör ett underskott på 2,3 mnkr. Vid ingången av 2019 väntade kommunen på besked från Försäkringskassan eller rätten i närmare tio ärenden inom personlig assistans. Ett fåtal besked har inkommit sedan dess men kommunen har fortfarande fler ärende i avvaktan på beslut. Tre av ärendena beräknas få bifall vid bokslutsbedömningen. Det är oviss när besluten inkommer till kommunen. Försäkringskassans hårdare bedömningar i kombination med deras långa handläggningstider gör att de tre ärenden som bokats upp i väntan på beslut kan slå hårt på resultatet under nästkommande år om beslutet blir annorlunda jämfört med bedömningen vid bokslutet. Alla avslag från Försäkringskassan överklagas till rätten.

Försäkringskassan har under året antagit nya riktlinjer från och med den 1 april 2019. Dessa nya antagna

riktlinjer stoppar en retroaktiv sökning och utbetalning av assistansersättning för "ekonomisk stöd av skäliga kostnader" vilket historiskt alltid varit möjligt. I samband med denna förändring har Försäkringskassan avslagit ersättning med grund i de nya riktlinjerna. Detta har Mönsterås Kommun likt andra kommuner överklagat.

Investeringar

Under året har trygghetslarmsinstallation påbörjats på tre särskilda boenden. Ett boende har också fått nya möbler och Allégårdens lokaler har rustats upp i ett första skede med omklädningsrum och skåp inför hemtjänstens flytt 2020.

Under året har delar av lokalerna för Daglig verksamhet enligt LSS, renoverats.

Ett särskilt boende har fått dörrstängare och luftkonditionering.

En konsult har hyrts in för att arbeta med IT-strategier och vara med som projektledare vid installationen av trygghetslarmen samt projektledare inom den digitala utvecklingen.

Förvaltningen gör ett överskott på 1,2 mnkr och önskar att föra med sig detta till 2020 års budget då överskottet beror på förseningar i investeringsprocessen. Dels kopplat till Trygghetslarmen där de sista 40 % erläggs först vid leveransgodkännande. Men även uppskjutna investeringar i Digitalisering/IT-system samt Halvvägshus.

Måluppfyllnad

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Delar av detta målbeskrivs utförligt i socialförvaltningens Års- och kvalitetsberättelse. För att bemanna kostnadseffektivt, då personaltimmar är förvaltningens största utgift, arbetar socialförvaltningen med konsult hjälp av Jotib. SÄBO arbetar mycket effektivt med sin bemanning hemtjänsten har ett arbete kvar att göra. I april 2020 införs en ny organisation inom hemtjänsten som utgår från ett kostnadseffektivt processtänk.

Verksamheterna skall bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Socialförvaltningen har på grund av sin budgetavvikelse granskats av PwC för att kontrollera hur budgetstyrningen fungerar. Se särskild rapport från PwC.

Socialförvaltningen har arbetat med flera olika handlingsplaner för att möta framtidens krav på ett kostnadseffektivt sätt. Flera olika åtgärder pågår men

resultaten påverkas av ökade volymer, komplexa ärenden, lagkrav och brist på lokaler.

Socialnämndens verksamhet kan bidra med en god social service, omsorg och kommunal hälso- och sjukvård.

Socialnämndens verksamhetsmål

Socialnämndens verksamhetsmål har tagits fram med underlag från resultaten av genomförda verksamhetsuppföljningar. Verksamhetsmålen syftar till att höja kvaliteten för de personer som behöver stöd inom ramen för socialförvaltningens verksamhetsområde.

Förvaltningen har arbetat fram mätbara smarta mål med specificerade handlingsplaner för varje verksamhetsområde. Dessa mål följs upp vid särskilda tidpunkter över året. Flertalet av målen kan avläsas i resultaten av öppna jämförelser och brukarundersökningar. Förvaltningen följer sin plan och har uppnått flera målvärden.

Målen följs upp via särskilt inbokade möten och vid medarbetarsamtalen. Målen rapporteras till socialnämnden och KSAU och redovisas årligen i års- och kvalitetsberättelsen.

Målarbetet är planerat på lång sikt för att de ska bli ordentligt förankrade i hela verksamheten och sträcker sig därför över flera år.

I slutet av 2018 togs nya mål för socialförvaltningen som gäller för innevarande mandatperiod.

- Digitala lösningar prioriteras i syfte att förbättra och effektivisera såväl personalens arbetsmiljö som tillvaron för brukare.
- Planeringen av insatser utvecklas så att kontinuiteten för den enskilde optimeras och logistiken fungerar.
- Genomförandeplanen har en central funktion avseende delaktighet och inflytande för den enskilde.
- Allt arbete genomsyras av professionellt förhållningssätt, gott bemötande och med jämställdhet i fokus.

Digitala lösningar prioriteras i syfte att förbättra och effektivisera såväl personalens arbetsmiljö som tillvaron för brukare.

Aktiviteter: digital strategi framarbetat och en LIKA-analys är genomförd. Trygghetssystem för samtliga SÄBO är upphandlat och projekt och tidplan för införande finns och arbetet pågår med implementeringen. Digitala läkemedelsköp utrett, risk analyserat och

under införande. Digital dokumentation under införande.

Planeringen av insatser utvecklas så att kontinuiteten för den enskilde optimeras och logistiken fungerar. Mätning: Ingen brukare ska möta mer än 13 olika omvårdnadspersonal/14 dagar, dag/kväll. Målet mäts två gånger om året, april och oktober.

Äldreomsorgen har inte nått detta mål på alla enheter. Variationen är kopplad till hur stora arbetsgrupperna är och hur sjukfrånvaron ser ut. Kontinuiteten rör sig mellan 6 – 27. Medelvärdet är 15. Kontinuiteten något bättre vid mätningen i oktober. Vi har sett över organisationen och det finns förslag på en annan geografisk indelning och mindre arbetsgrupper, detta genomförs april 2020.

Genomförandeplanen har en central funktion avseende delaktighet och inflytande för den enskilde.

Förekomsten av aktuella genomförandeplaner varierar men de flesta brukare har en genomförandeplan. Ibland gör man en handlingsplan eller en arbetsplan på grund av att brukaren inte medgivit en genomförandeplan. Detta följs upp i verksamhetsuppföljningen och vid egenkontrollen. I samband med införandet av IBIC kommer en ny genomförandeplan anpassad för IBIC. Delar av målet mäts i brukarundersökningen.

Allt arbete genomsyras av professionellt förhållningssätt, gott bemötande och med jämställdhet i fokus.

Mäts i brukarundersökningen och öppna jämförelse se bilaga i års- och kvalitetsberättelsen. Brukarundersökningens resultat ligger nationellt på höga värden, 91-95% av brukarna inom äldreomsorgen är totalt mycket nöjda när det gäller allt sammantaget både inom hemtjänst och inom SÄBO.

Socialnämndens folkhälsomål

- Samtlig personal har ett habiliterande och rehabiliterande förhållningssätt i syfte att bibehålla och/eller utveckla brukarnas funktioner så länge som möjligt.
- Socialnämnden förebygger och medverkar aktivt till att brukare med psykiska funktionshinder bibehåller sin fysiska hälsa.
- Socialnämnden arbetar, tillsammans med regionen och övriga nämnder i kommunen, suicidförebyggande. Arbetet omfattar alla åldrar.

Nyckeltal	2019	2018	2017
IFO			
Familjehemsplaceringar 31/12	23	35	35
HVB-placeringar 31/12	6	10	48
- varav ensamkommande flyktingbarn	1	3	37
Stödboende 31/12	9	10	-
- varav ensamkommande flyktingbarn	6	9	-
Kontaktpersoner/familjer 31/12	28	24	27
Äldreomsorg särskilt boende			
Antal platser särskilt boende (inkl. serviceh. med SÄBO-beslut)	151	151	151
Antal platser korttidsboende (inkl. Vitsippans fem platser)	19	14	14
Personaltäthet dagtid	0,69	0,69	0,68
LSS			
Kommunens bostäder med särskild service	44	44	45
Antal brukare enligt LSS (totalt)	141	128	125
Assistansersättning enligt SFB			
Antal brukare		29	28
- varav som anlitar assistansbolag		15	12

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND

Barn- och utbildningsnämnden har en verksamhet med ansvar för förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, särskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, högskolecentrum samt musik- och kulturskola.

Nämndens ordförande är Jacqueline Doohan och förvaltningschef Magnus Sjöstedt.

Årets viktigaste händelser

Barnomsorgen

Behovet av barnomsorgsplatser har fortsatt att öka under 2019. Det finns tendenser på att behovet kan minska en del under senare delen av 2020 i några tätorter. När förskolan Solhem startar i mars 2020, kommer BUN också att avveckla en del förskolelokaler i Mönsterås. Antalet barn i pedagogisk omsorg (dag-barnvårdare) minskar framöver.

BUN kommer våren 2020 att besluta om nya bidragsbelopp till de fristående förskolorna så de får bidrag på samma grunder som de kommunala förskolorna, som skollagen föreskriver.

Fritidshemmen har utökat sin verksamhet under de senaste fem åren och kommer troligen fortsätta växa en del även under 2020. Det beror på fortsatt ökat elevantal i grundskolan.

Grundskolan

Elever i grundskolan			
Termin - År	Antal elever	Termin - År	Antal elever
VT 2017	1 349	VT 2019	1 475
HT 2017	1 406	HT 2019	1 543
VT 2018	1 431	VT 2020	1 521
HT 2018	1 470	HT 2020	1 543

*HT 2020 är preliminära uppgifter. 142 elever i åk 9 slutar vt 2020 och 164 elever börjar i förskoleklass ht 2020.

Elevantalet ökar på alla kommunens grundskolor. Det pågår en utbyggnad av Mölstadskolan som skall vara klar 2020. En översyn planeras av Krungårdsskolans undervisningslokaler, bland annat inom grundsärskolan. Översynen är budgeterad att ske under 2021.

Fliseryds skola stängdes under höstterminen 2019 på grund av ohälsa bland personal som skulle kunna vara kopplat till byggnadens fysiska status. Ett beslut om ny skola finns och den skall vara klar till höstterminen 2020. Under tiden är skolan utlokaliserad i olika lokaler i Fliseryd.

BUN har beslutat om ett nytt resursfördelningssystem för grundskolan, som inte innebär några utökningar av budget för grundskolan. Däremot kommer omfördelningar ske utifrån ett socioekonomiskt perspektiv.

Detta infördes höstterminen 2019. Det som gör det svårt för grundskolans verksamhet att hålla budget är elevers rätt till särskilt stöd, som ofta är personalkrävande, men som är en rättighet enligt skollagen.

Inom ramen för Skolverkets projekt "Samverkan för bästa skola" har insatser genomförts på Krungårdsskolan F-6 respektive 7-9 och grundsärskolan. Insatserna påbörjades under höstterminen 2017 och slutar i januari 2020.

Digitaliseringen av grundskolan fortsätter, bland annat erhåller elever på mellan- och högstadiet datorer till undervisningen. Lärare fortbildas kontinuerligt om datorn som verktyg för lärande.

Gymnasieskolan

Vid 2019-års slutantagning till gymnasieskolan antogs 36 elever på ett nationellt program. Tre av dessa blev antagna på programinriktat val mot ett nationellt program, 31 kom från åk 9, fyra kom från IM och en kom från annan kommun. På introduktionsprogrammet blev 23 elever antagna. 19 av dessa elever kom från årskurs 9 och fyra elever var nyanlända. Totalt blev 59 elever antagna på Mönsteråsgymnasiet.

Under 2019 har Office 365 införts på gymnasiet som ett stöd för elevernas studier och en återgång till Mönsteråsgymnasiet som ett gymnasium i digital framkant har inletts.

För 2019 dubblerades budgeten för interkommunala ersättningar för gymnasiesärskoleelever. Det gjordes för att stämma överens med det antalet elever som går i gymnasiesärskola i andra kommuner.

Resultatet för eleverna som slutade sommaren 2019 visade att 90% av gymnasiets elever klarade en godkänd gymnasieexamen. Det är ett väldigt högt resultat (jfr ca 76% i riket). För att fortsatt kunna hålla samma, höga kvalitet på undervisningen satsar skolan också på ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för att förbättra elevernas språkutveckling och möjlighet att tillgodogöra sig undervisningen.

Komvux

Antalet elever på Vuxenutbildningen har legat på en stadigt hög nivå de senaste tre läsåren. Det höga anta-

let elever beror på flyktningmottagandet och att eleverna fortsätter från SFI till Grundläggande vuxenutbildning. Nivåflyttningen av elever gör även att behovet av utbildning på gymnasial nivå ökar. Antalet elever fortsätter vara stort och förvaltningen ser inte att behovet av undervisningsplatser minskar den närmaste tiden.

Kurs	Elevantal 171121	Elevantal 180302	Elevantal 190225	Elevantal 190323	Elevantal 190831
SFI	144	147	123	144	135
Grundläggande kurser	51	42	34	34	51
Gymnasiekurser*	35	32	51	51	52
Vård- och omsorg	25	22	24	24	37
El- och energi	3	4	0	0	0
Barn- och fritid	15	15	15	15	14
Distans (extern leverantör)	41	50	6	21	14
Särskild utbildning för vuxna	7	7	5	5	5
FIVO	7	-	12	12	-
Måltidsbiträde	-	-	-	-	14
Summa:	321	319	268+15	304	322
Elever i kö till SFI	55	28	57	40	20

* Elever som endast läser enstaka kurser och inte samtidigt yrkesvux (eleverna är fler i antal än även de elever som läser yrkesvux räknas in)
FIVO = förberedande utbildning inom vård- och omsorg.

Komvux finansieras till stor del med olika statsbidrag, vilket innebär att verksamheternas omfattning bygger på antaganden om hur stora bidragsintäkterna blir. SFI finansieras till övervägande del av flyktingschablonen. Denna schablon har minskat avsevärt under 2019 och förväntas minska ytterligare nästa år. För att höja kvaliteten och språkutvecklingen ytterligare inom SFI startades under hösten fyra olika orienteringskurser. Orienteringskurserna handlade om att ge grundläggande digital kompetens, kunskaper om arbetsliv och arbetsmarknad i Sverige, studieteknik och modersmålsstöd.

Ett samverkansavtal mellan Mönsterås, Oskarshamn och Högsby finns. Det möjliggör för studerande i dessa kommuner att välja bland ett större utbud av utbildningar. Komvux har ett nära samarbete med arbetsmarknadsenheten vilket under läsåret 18/19 resulterade i en utbildning för nyanlända där eleverna studerade yrkessvenska, svenska för invandrare alternativt svenska på grundläggande nivå i kombination med praktik inom vård- och omsorg. Syftet var att eleverna efter avslutad utbildning skulle vara redo att söka en vård- och omsorgsutbildning. Den ettåriga utbildningen FIVO (förberedande utbildning inom vård- och omsorg) avslutades i maj 2019. Av de 12 elever som avslutade utbildningen var det fyra som blev fullt behöriga och fem elever som fortsatte kombinera studier i svenska på grundläggande nivå med vårdkurser (i syfte att uppnå behörighet). Tre elever har valt att läsa andra kurser. I augusti 2019 startade en ny omgång av den tre terminer långa yrkesutbildningen vård- och omsorg. Då intresset var stort startades två grupper vilket innebär att 37 elever påbörjade sina studier. Genomförandet av utbildningen sker i samarbete med

socialförvaltningen då eleverna även genomför APL (arbetsplatsförlagd utbildning).

Under läsåret 19/20 fortsätter komvux sitt samarbete med arbetsmarknadsenheten kring en ny utbildning, Måltidsbiträde. Utbildningen är under ett år och är anpassad för nyanlända och syftet är att eleverna efter avslutad utbildning kan arbeta som måltidsbiträde i både större och mindre kök.

Musik- och kulturskolan

Under året var 250 elever inskrivna i Musik- och kulturskolan. Mönsterås Kommun har blivit beviljade ett statsbidrag från Kulturrådet för kvalitetshöjande åtgärder genom att nå nya och fler målgrupper. Statsbidraget har använts till att fortsätta kursen inom måleri samt för att utöka två lärares befintliga deltidsanställningar till heltid. Avsikten har varit att nå fler målgrupper på ytterskolorna som annars inte skulle ha haft möjlighet att delta i verksamheten. Tre nya kurser i baby/barnrytmik har startats upp från ht-19, med huvudsyfte att främja det lilla barnets motoriska utveckling genom lust och glädje.

En ny pedagogisk lärplattform, Study Along, för kultur- och musikskolor är införskaffad. Syftet är att förbättra och förenkla kommunikationen mellan elever, lärare och vårdnadshavare.

Fortbildning

Barn- och utbildningsförvaltningen har sedan våren 2016 en omfattande fortbildningssatsning för alla förskolor och skolor under benämningen "Utmanade lärande". En kollegial fortbildning som visat sig ge bra effekt och dessutom upplevts som positiv bland personalen. Det finns en fastställd planering för fortbildningen som sträcker sig fram till sommaren 2021.

Undervisningen i förskolor och skolor utvecklas hela tiden i positiv riktning. Barn och elever blir mer och mer medvetna om sitt eget lärande.

I oktober 2017 tog regeringen beslut om en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet som gäller fram till 2022. I strategin uttrycks att personal som undervisar ska ha kompetens att använda digitala verktyg. Förvaltningen har arbetat med utbildningsinsatser om Office 365 som behövs för att säkerställa skolpersonalens digitala kompetens.

Administratörer och chefer har utbildats i Evolution som är kommunens diarie- och ärendehanteringssystem.

Ekonomisk analys

Nämndens resultat blev ett underskott på 8,3 mnkr för 2019. Underskottet beror till största del på minskade intäkter av schablonersättning och ökade kostnader av interkommunala ersättningar för gymnasielever. Några skolenheter visar ett negativt resultat. Det är förskolan Blanka Ängar som från starten våren 2019 var underbudgeterad. Grundskolorna Tillinge-skolan, Krungårdsskolan F-6 och Krungårdsskolan 7-9 överskrider sin budget.

Barn- och utbildningsnämnd (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Barn- och utbildningsnämnd			
Barnomsorg	79 147	79 173	-26
Förskoleklass	8 445	5 998	2 447
Gemensam administration	15 658	17 851	-2 193
Grundskola	95 362	94 065	1 297
Musikskola	3 390	3 503	-113
Skolformsövergripande vrks	9 937	9 421	517
Särskola	5 439	6 157	-718
	217 378	216 167	1 211
Mönsterås Lärocentrum			
Gymnasieskola	57 467	65 462	-7 995
Högskolecentrum	365	413	-48
Vuxenutbildning	4 113	5 568	-1 455
	61 945	71 443	-9 498
	279 323	287 610	-8 287
Investeringar	1 765	812	953

För att BUN skall ha en ekonomi i balans 2020 har förvaltningen bland annat skapat nya rutiner för uppföljning av intäkter från Skolverkets statsbidrag, schablonersättningar och asylbidrag. Timersättningen i resursfördelningen till förskolorna kommer inte att räknas upp under 2020. Bufferten som funnits i grundskolans resursfördelningssystem för elevökningar i grundskolan kommer att tas bort.

Investeringsbudget

I investeringsbudgeten för 2019 har nämnden haft 1,8 mnkr. I huvudsak rör det sig om inköp av möbler till nya förskole- och skollokaler. Det avser också IT-verksamhetssystem som förvaltningen använder för skolans administration. Bytet har upphandlats under 2019 och kommer att verkställas under 2020.

Kommunens övergripande mål

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

BUN arbetar hela tiden med prioriteringar och förbättringar i förhållande till kostnader för att utveckla kvalitet och service till kommuninvånarna. Några exempel som kan lyftas fram är;

- Netpublicator är i bruk inom BUN. Det betyder att BUN:s politiker inte längre får några pappershandlingar skickade med posten.
- Under hösten 2019 har det varit ett aktivt arbete med detaljbudgeten inför 2020. Det har handlat om att spara pengar, men också att göra omprioriteringar inom befintlig budget för att höja kvaliteten. Elevhälsan kommer att förstärkas och en IKT-pedagog kommer att anställas för att stödja digitaliseringen.
- Förvaltningens barnomsorgsadministratör erbjuder tillfällen för medborgare att få hjälp med "barnomsorg via webben". Det har upplevts som mycket positivt av de som nyttjat möjligheten.
- BUN och SN erbjuder ett flertal föräldrautbildningar inom Värme och ramar.

Verksamheterna skall drivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Nämndens resultat blev ett underskott på 8,3 mnkr för 2019. Underskottet beror till största del på minskade intäkter av schablonersättning och ökade kostnader av interkommunala ersättningar för gymnasielever.

För att BUN skall ha en ekonomi i balans 2020 har förvaltningen skapat nya rutiner för uppföljning av intäkter från Skolverkets statsbidrag, schablonersättningar och asylbidrag. Timersättningen i resursfördelningen till förskolorna kommer inte att räknas upp under 2020. Bufferten som funnits i grundskolans resursfördelningssystem för elevökningar i grundskolan kommer att tas bort.

Det pågår ett ständigt arbete i BUN, på förvaltningskontoret och i BUF:s ledningsgrupp och på varje arbetsenhet för att hålla tilldelad budgetram och samtidigt arbeta med de mål som politiken i Mönsterås kommun har beslutat om.

Verksamhetens riktade mål

Verksamhetens riktade mål och resultat finns att läsa i BUN:s rapport "Systematiskt kvalitetsarbete"

BUN har fattat beslut om nya nämndmål som ska gälla från 1 juli 2020. De bygger på det varumärkesarbete med BUN:s löften som gjordes för några år sedan;

- Vi ser till elevens bästa
- Engagemang skapar utveckling
- Trygghet och närhet ger bättre lärande
- Kompetens för framtiden

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala folkbiblioteks- och kulturverksamheten samt stöder annan kulturell verksamhet i kommunen. Kultur- och fritidsnämnden ska verka för att alla kommuninvånare, med prioritet på ungdomar, ska ges möjlighet till en aktiv fritid. Detta sker bland annat genom att nämnden tillhandahåller ett utbud av idrottsanläggningar, motionsspår och leder.

Nämndens ordförande är Maria Robertsson. Patrik Byström är kultur- och bibliotekschef och Oscar Ekstam är fritidschef.

Årets viktigaste händelser

Bibliotekets basservice som tillgång till litteratur och information på olika språk, tidningar och tidskrifter, studieplats, kopiatorer och kulturarrangemang utgör ett viktigt stöd för fortbildning och utveckling i kommunen. Biblioteken arbetar för att vara attraktiva och tillgängliga mötesplatser samt för digital delaktighet och jämställdhet.

Stöd har under året lämnas till kulturföreningar och studieförbund i form av bidrag, men också bl.a. genom kontaktskapande och nätverksbygge för att bidra till fler arrangemang, aktiv kulturverksamhet och goda förutsättningar för entreprenörer inom kulturområdet.

Inför kommunens utvecklingsstrategi 2020-2022 har följande effektmål arbetats fram;

- Biblioteken i Mönsterås ska nå 225 000 besökare
- 850 personer i Mönsterås kommun ska bli digitalt delaktiga
- 500 kulturarrangemang ska genomföras
- I samverkan med BUN ska alla barn från fyra års ålder till Mönsteråsgymnasiets elever skolar tre erbjudas minst två professionella kulturarrangemang per år

Många föreningar och ett gott friluftsliv bidrar starkt till Mönsterås kommuns varumärke. Det goda förenings- och friluftslivet är bland det bästa i länet och bidrar till en attraktiv fritid att vistas, verka och växa i. 2019 blev Mönsterås kommun regionens bästa friluftskommun och rankas som en av Sveriges nionde bästa kommuner. 2018 rankades kommunen som 16:e i Sverige, och näst bäst i länet.

Inför kommunens utvecklingsstrategi 2020-2022 har följande effektmål arbetats fram;

- Genom Naturvårdsverkets undersökning "Sveriges friluftskommun" ska Mönsterås kommun under strategiperioden i snitt rankas som Kalmar läns bästa.
- 360 fritidsgårdsarrangemang ska erbjudas
- 18 nya samarbeten (interna och externa) ska initieras av fritidsgårdarna

Ekonomisk analys

Kultur- och fritidsnämnden (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Nämnd	331	464	-133
Idrottsanläggningar	1 935	1 981	-46
Sporthallar	-214	-122	-92
Fritidslokaler	-29	-51	23
Bidrag	2 057	1 968	89
Bibliotek	5 301	5 014	287
Fritidsgårdar	2 303	2 448	-145
Övrigt	2 522	2 002	520
	14 207	13 705	502
Investeringar	427	37	390

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter redovisar ett överskott på 0,5 mnkr för 2019.

Folkbiblioteken utgör basen i kommunens kulturverksamhet. Budgeten för kommunens fem folkbibliotek uppgår till 5,1 mnkr. Att uppmuntra och stimulera ideella krafter är väsentligt för kommunens verksamhet. I kostnaderna för kulturverksamheterna ingår bidrag till kulturföreningar och studieförbund, kostnader för kulturkontor, kulturaktiviteter samt bokbuss.

Fritidsavdelningen har som mål att skapa ett mångsidigt och bra fritidsutbud. Drift och underhåll av idrottsanläggningar i form av idrottsplatser, konstgräsplan, motionsspår, friluftsområden, isbanor, skidspår etc. utgör en stor del av budgeten.

Under 2019 slutfördes utredning om den konstfrusna isbanans driftkostnad och upphandling för upp- och nedpackning gjordes inför vintern 2019-2020. Vidare kostnadseffektivisering av isbanan fortsätter. I fritidsverksamhetens kostnader ingår kostnader för fritidslokaler kopplade till föreningshuset i Mönsterås, liksom ekonomiska bidrag till föreningar, främst riktade mot barn- och unga i ålder 7-25 år samt funktionsnedsatta. 50 tkr av bidragsmedlen för 2019 har gått till projektet "Klara, färdiga, läs", som drivs tillsammans med kulturavdelningen.

Investeringar

Kultur- och fritidsverksamheterna har endast förbrukat en liten del av budgeterade investeringsmedel. Ansökan om att föra över investeringsmedel till 2020 har tagits beslut om i nämnden.

Måluppfyllelse

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva samt hålla hög kvalitet och servicenivå för medborgarna.

Kulturplan för Mönsterås kommun, "Det goda livet 2016-2019" ligger till grund för kulturavdelningens arbete. Ett arbete med att få fram en Kultur- och fritidsplan ska genomföras under 2020. Biblioteksplanen går in på sitt andra år (2019-2022).

Verksamheterna skall bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.

Fritidsavdelningen ska inom tilldelad ram bekosta underhåll, drift och investeringar av de idrotts- och motionsanläggningar som nämnden disponerar samt subventionera uthyrningen av sporthallar, idrottsplaner och föreningslokaler. Nämnden fördelar också bidrag, främst till föreningar med barn- och ungdomsverksamhet. Aktivitetsbidraget fördelas lika mellan pojkar och flickor i enlighet med jämställdhetsplan. Fritidsavdelningen har arbetat aktivt med de anvisade målen i tillväxtstrategin..

Framtiden

Ett arbete med att ta fram en Kultur- och fritidsplan ska genomföras under 2020.

Nyckeltal	2019	2018	2017
Verksamhetsbidrag	95 470	101 665	89 875
- antal föreningsmedlemmar i åldern 7-20 år	1 978	2 114	1 825
- fördelning pojkar/flickor	1 229/749	1 267/8 847	1 006/819
- män/kvinnor (ej bidragsberättigande)	1 879/1 350	2 632/1 448	2 402/1 472
Utbildningsdagar	15	7	13
- Pojkar/Flickor	5/10	4/1	5/8
LOK-stöd	62 430	70 710	87 105
- Antal sammankomster för ungdomar i åldern 7-20 år	4 162	4 714	5 807
Deltagare LOK-stöd	159 592	174 652	215 780
- Antal deltagare i ledarledda gruppaktiviteter	39 898	43 663	53 945
Medellån per invånare totalt	7,2	6,7	6,7
Antal lån i bokbussen	4 218	4 230	4 591
Nya medier per 100 invånare	30	32	31
Bokad datortid tim/mån	267	186	281
Bibliotekspersonal årsverken/1 000 inv		0,55	0,53
Aktiviteter anordnade av biblioteken	514	413	371
- varav för barn	366	333	291
Registrerade besök Mönsterås bibliotek	59 617	66 267*	60 231

* År 2018 är inte jämförbart pga. förtidsröstning.

ÖVRIGA NÄMNDER OCH VERKSAMHETER

Överförmyndarverksamhet

Överförmyndare: Håkan Sjöborg

Överförmyndaren är en kommunal förvaltningsmyndighet som utövar tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

Överförmyndaren ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunen bedrivs i enlighet med vad som föreskrivs i föräldrabalkens 19 kap, förmynderskapsförordningen (1995:379) samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarens tillsynsverksamhet.

Kommunerna Högsby, Hultsfred, Oskarshamn och Mönsterås samverkar kring överförmyndarverksamheten. Verksamheten drivs från ett gemensamt kansli i Högsby. Var och en av de samverkande kommunerna har en egen överförmyndare. Överförmyndarna har delegerat sina beslutsbefogenheter (med undantag av vissa beslut) till tjänstemännen på det gemensamma kansliet. Tjänstemännen är anställda av Högsby kommun och det är tjänstemännen som besvarar alla verksamhetsfrågor. Organisationen omfattar 5,25 heltidstjänster för samtlig handläggning, administration och arbetsledning.

Namnet på samverkansorganisationen är Överförmyndare i Samverkan Hultsfred/Högsby/Oskarshamn/Mönsterås.

Årets viktigaste händelser

Ställföreträdarna lämnar redovisning över det gångna årets förvaltning i början av varje år, vilket innebär hög arbetsbelastning med granskning av redovisningarna under våren. Inför den årliga granskningen har informationskvällar genomförts i samtliga kommuner.

Under året har en gemensam satsning på utbildning av personalgrupper inom socialtjänsten genomförts, i samverkan med länets överförmyndarkanslier. Detta har förstärkt samarbetet och samsynen kring hantering av ärenden, både mot de egna socialförvaltningarna och inom regionen.

Länet omfattar tolv kommuner. Genom samverkan omfattar länets överförmyndarkanslier sammanlagt sexton kommuner. Överförmyndaren i Högsby är vald till länsombud och är ledamot i Föreningen Sveriges Överförmyndares (FSÖ) styrelse.

Antalet ärenden uppgick vid årsskiftet till 857 (864), varav Mönsterås kommuns ärende uppgick till 180.

Antal ärenden - Mönsterås 2019

Antal ärenden	180
varav förmyndarskap	48
varav godmansärenden	109
varav förvaltare	22
varav ensamkommande barn	1

Antalet ensamkommande barn har fortsatt att minska och uppgår vid årsskiftet till ett ärende, vilket kan jämföras med 70 ärenden för två år sedan.

Ekonomisk analys

Överförmyndarverksamheten har fått del av de extra tillskott som kommunen fått med anledning av det stora flyktingmottagandet och presenterar ett överskott för 2019. Inför kommande år finns dock inga extra medel för flyktingmottagandet att tillgå.

Överförmyndarnämnd (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Överförmyndarnämnd	964	687	278
	964	687	278
Investeringar	0	0	0

Måluppfyllelse

Målen med samverkan är framför allt att säkerställa att kommunerna lever upp till nuvarande och framtida lagkrav, minska sårbarheten för den enskilda kommunen, säkerställa tillgången till erforderlig kompetens, renodla och tydliggöra överförmyndarens uppgift och verksamhet, underlätta rekrytering och fortloppande kompetensutveckling av medarbetare och ställföreträdare samt minska kommunernas kostnader för försörjningsstöd, vård/omsorg samt andra samhällsliga kostnader.

Överförmyndarverksamheten arbetar med ständiga förbättringar och utveckling av verksamheten för att säkerställa en enhetlig rättstillämpning. Under året har utbildning samt informationsträffar för gode män och förvaltare genomförts.

Avstämning av samverkanskommunerna har skett i samband med fastställande av verksamhetsplan.

Revision

Ordförande: Ewa Klase

Vice ordförande: Conny Karlsson

Övriga revisorer: Owe Blomquist, Lars Nilsson och Jan Englund.

Kommunal revision (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Kommunal revision	683	671	12
	683	671	12
Investeringar	0	0	0

Den kommunala revisionen följer budget för 2019.

Revisionen är kommunfullmäktiges instrument för att utöva den demokratiska kontrollen över kommunens verksamhet, såväl den som bedrivs av styrelser och nämnder som den som finns i bolagsform. Revisionen ska arbeta med utvärdering, främja effektivitet, kontrollera den kommunala verksamheten och ekonomin.

Revisorerna granskar årligen all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsråden i den omfattning som följer av god revisionssed.

Revisionen prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande, om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig. Revisionen granskar även de kommunala företagen utifrån likartat synsätt.

Under 2019 har revisorerna haft sammanträden vid tio tillfällen. Revisorerna har under året haft ett möte med kommunfullmäktiges presidium. Vidare har revisorerna träffat ledande representanter från kommunstyrelsen, nämnder och förvaltningar, samt varit närvarande vid kommunfullmäktiges sammanträden.

I juni genomfördes en dag med studiebesök i kommunens kostverksamhet och familjecentralen med dess öppna förskola. Mönsterås kommuns revisorer har också deltagit vid nätverksträff med Borgholm, Mörbylånga och Torsås kommuners revisorer.

Revisionen har genomfört följande granskningar;

- Delårsrapport
- Årsredovisning
- Stiftelser
- Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete
- Granskning av chefernas förutsättningar
- Granskning av socialnämndens ekonomistyrning

Valnämnd

Ordförande: Sara Widerström

Valorganisatör: Frida Welin

Valnämnden administrerar, organiserar och anordnar allmänna val och folkomröstningar samt val till EU-parlamentet. Under 2019 har EU-val genomförts.

Valnämnd (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Valnämnd	332	89	242
	332	89	242
Investeringar	0	0	0

Med anledning av statsbidrag redovisar valnämnden ett överskott på 242 tkr för 2019.

Kommunala bolag och Partistöd

Kommunala bolag & Partistöd (tkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Kommunala bolag	2 405	4 193	-1 788
Partistöd	406	452	-46
	2 812	4 645	-1 834
Investeringar	0	0	0

Kommunala bolag betalar ut medel enligt avtal till Vattenpalatset samt har räntekostnader för lån som finns i koncernen. Verksamheten ger ett underskott för 2019 på 1,8 mnkr.

Partistödet är utbetalat till de partier som har mandat i kommunfullmäktige. Verksamheten ger ett mindre underskott för 2019.

LEDAMÖTER I KOMMUNFULLMÄKTIGE, KOMMUNSTYRELSE OCH NÄMNDSDORDFÖRANDE

Kommunfullmäktige består av 49 ledamöter. Kommunfullmäktiges mandatperiod löper 2018-10-15 - 2022-10-14.

Kommunfullmäktige

Jens Robertsson (C) ordf.
Lars Hollner (S) 1:e vice ordf.
Agnetha Landberg (C) 2:e vice ordf.
Anders Johansson (C)
Robert Rapakko (S)
Leonard Nicklasson (SD)
Reneé Solstad (S)
Lars Johansson (S)
Ann Petersson (C)
Anni Juhl Nielsen (SD)
Lejla Bajraktarevic (S)
Roland Åkesson (C)
Per Lindeberg (M)
Carina Holmberg Olofsson (C)
Conny Johansson (SD)
Jacqueline Doohan (C)
Anne Blomqvist (S)
Madeleine Rosenqvist (KD)
Jimmy Persson (C)
Hélène Carlsson (V)
Martin Nilsson (S)
Magnus Gustafsson (C)
Mikael Karlsson (SD)
Kristina Nyman (S)
Katarina Johansson (C)
Sarah Johansson (C)
Daniel Williamsson (S)
Torbjörn Uddén (L)
Åsa Ottosson (M)
Christer Ohlsson (SD)
Maria Robertsson (C)
Martina Palmér (S)
Håkan Sjöborg (C)
Owe Kåreberg (S)
Håkan Spärlin (C)
Annika Mattila (SD)
Johanna Landbergh (C)
Ulrica Widesdotter (S)
Anna Isacsson (C)
Martin Samuelsson (S)
Anna-Lena Josefsson (C)
Sören Boman (SD)
Madelene Amberman (S)
Reidun Ullström (C)
Roland Pettersson (S)
Lars Magnusson (C)
Chatrine Pålsson Ahlgren (KD)
Britt-Marie Domeij (M)
Sven-Erik Svensson (SD)

Kommunstyrelsen

Anders Johansson (C) ordf.
Robert Rapakko (S) 1:e vice ordf.
Jens Robertsson (C) 2:e vice ordf.
Jimmy Persson (C)
Carina Holmberg Olofsson (C)
Katarina Johansson (C)
Madeleine Rosenqvist (KD)
Per Lindeberg (M)
Lejla Bajraktarevic (S)
Lars Hollner (S)
Kristina Nyman (S)
Sören Boman (SD)
Christer Ohlsson (SD)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Anders Johansson (C) ordf.
Robert Rapakko (S), vice ordf.
Jens Robertsson (C)
Per Lindeberg (M)
Lejla Bajraktarevic (S)

Nämndernas ordförande

Barn- och utbildningsnämnden
Jacqueline Doohan (C)
Miljö- och byggnadsnämnden
Ann Petersson (C)
Kultur- och fritidsnämnden
Maria Robertsson (C)
Socialnämnden
Agnetha Landberg (C)/Håkan Spärlin (C)
Valnämnden
Sara Widerström (C)
Överförmyndare
Håkan Sjöborg (C)

REVISIONSBERÄTTELSE

REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Kommunlagens tionde kapitel samt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Dessutom lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer i redovisningsfrågor som är av principiell betydelse eller av större vikt för kommunsektorns redovisning. Eventuella avvikelser eller förändrade redovisningsprinciper redovisas nedan.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges. Kommunens redovisning sker enligt den s.k. fortlevnadsprincipen, d v s att redovisningen ska fortsätta i all oändlighet. Genom tillämpning av försiktighetsprincipen intar kommunen en försiktig hållning vid värdering av tillgångar respektive skulder. Redovisningen sker på ett öppet sätt, vid tveksamhet mellan två redovisningssätt väljs den mest öppna beskrivningen, öppenhetsprincipen. Oavsett när i tiden en transaktion inträffar hänförs intäkter och kostnader till rätt räkenskapsår, periodiseringsprincipen. Ingående balanser stämmer med utgående balans för närmast föregående räkenskapsår, den s.k. kontinuitetsprincipen.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernsammanställningen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionerlig konsolidering. Med förvärvsmetoden avses att kommunen eliminerar det förvärvade egna kapitalet i dotterbolagen. Proportionerlig konsolidering innebär att den andel av dotterbolagens räkenskaper som tas upp i den sammanställda redovisningen motsvarar den ägda andelen.

Ekonomiska transaktioner mellan de i koncernen ingående bolagen respektive kommunen har i allt väsentligt eliminerats. Obeskattade reserver och bokslutsdispositioner har i den sammanställda redovisningen fördelats på uppskjuten skatt (21,4 %) och eget kapital (78,6 %).

Tillskott till kommunala bolag

Enligt uttalande från Redovisningsrådets akutgrupp, URA 7 ska givaren redovisa tillskott till kommunala bolag under finansiella anläggningstillgångar, aktier och andelar, medan mottagaren ska redovisa posten under fritt eget kapital, erhållet aktieägartillskott. Kommunen redovisar lämnat tillskott till kommunala bolag som kostnad i resultaträkningen medan bolaget redovisar erhållet tillskott direkt mot eget kapital.

Särskild avtals- och visstidspension

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS17.

Pensionsskulden redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen, vilket innebär att all pensionsskuld äldre än 1997-12-31 bokförs inom linjen under ansvarsförbindelser. Endast årets pensionsutbetalningar på denna skuld belastar resultaträkningen.

Den skuld som uppkommit fr.o.m. 1 januari 1998 belastar resultaträkningen fullt ut, vilket innebär att skulden årligen räknas upp med nyintjänad pension och ränta på befintlig pensionsskuld. Samtidigt räknas skulden ned med gjorda utbetalningar hänförliga till skulden som har uppkommit från 1 januari 1998. Den del av pensionsskulden från 2003 som ska utbetalas som individuell del har klassificerats som kortfristig skuld. De delar av intjänade pensionsavgifter som avser efterlevandeskydd och förmånsbaserad pension klassificeras som avsättning.

Avtals- och visstidspension

Kommunen följer (PBF) som reglerar avgångsersättning för förtroendevalda. Avtalet ger full pension (som om man nått ålderspension vid 65 år) vid fyllda 50 år och varit politiker på hel/deltid i minst 12 år.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskuld och semesterdagar redovisas som kortfristig skuld.

Särskild löneskatt

Samtliga pensionsförpliktelser, avsättningar, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelsen, redovisas inklusive särskild löneskatt (24,26 %). Den del av särskild löneskatt som avser årets och föregående års värde har klassificerats som kortfristig skuld.

Skatteintäkter

Kommunalskatten periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänas av den skattskyldige. Värderingen av den preliminära slutregleringen för skatteintäkter baseras på SKR:s prognos i enlighet med RKR:s rekommendation R2.

Fastighetsavgifter

Bidraget har slutreglerats för föregående år. Värderingen av den preliminära slutregleringen för innevarande år har beräknats enligt SKR:s rekommendationer.

Statsbidrag och anslutningsavgifter

RKR:s rekommendation R2 Intäkter tillämpas. Detta innebär bland annat att statsbidrag till investering intäktsförs på det sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning. Ej offentligt bidrag till investering intäktsförs den period som kommunen får intäkten.

Leasing

All leasing i kommunen redovisas som operationell leasing eftersom inga leasingavtal överstiger 3 år och faller då inom ramen för korttidsinventarier enligt RKR R4.

Samtliga hyresavtal gällande fastigheter klassificeras som operationella då de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet inte överförs till kommunen.

I beräkning av ansvarsförbindelsen har minimileasingavgift är beräknats till nominellt belopp. Nuvärdesberäkning har gjorts med räntesatsen 5 %.

Placerade pensionsmedel

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerade som omsättningstillgångar. I balansräkningen upptagna värden utgör kommunens andel av de för samtliga delägare i KLP placerade medlen. De i balansräkningen upptagna tillgångarna värderas enligt LKBR 7:6 till verkligt värde, vilken är än förändring jämfört med tidigare år då tillgångarna värderades enligt *lägsta värdets princip*.

Avsättningar återställning deponi, Jungnerholmarna

Avsättningar för kommunens deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera plikten på balansdagen. Beloppet baseras på projektering som gjordes 2001. Kalkylen avräknas och uppdateras årligen. Åtagandet är nuvärdesberäknat med en ränta på 3 %. Avsättningen till Jungnerholmarna återförs årligen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas under finansiella anläggningstillgångar som uppskjuten skattefordran eller under avsättning som uppskjuten skatteskuld. Justering har gjorts för tidigare år vilket kan innebära att poster under fordringar respektive skulder förändrats. Uppskjuten skatt nettoredovisas efter förändringar enligt ovan.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Värdet har satts till 1 basbelopp. Gränsvärdet gäller för maskiner och inventarier med undantag för datorer avsedda för elever inom skolverksamheten. Beträffande investeringar i byggnader, mark och tekniska anläggningar finns inget gränsvärde.

Exploateringsmark

Exploateringsmark redovisas som omsättningstillgångar. Efter det att exploateringsområdet färdigställt överförs omsättningstillgångarna som ska kvarstå i kommunens ägo till anläggningstillgångar.

Pågående anläggningar

Anläggningsprojekt bedöms löpande under året, slutlig bedömning sker vid årets slut.

Avskrivningar och kapitalkostnader

Anläggningstillgångarnas avskrivning påbörjas så snart anläggningen tas i bruk utifrån en bedömning av tillgångens (komponenternas) nyttjandeperiod med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående anläggningar/inventarier görs inga avskrivningar. Internräntan beräknas på bokfört värde, räntesatsen har varit 1,75 % under året.

K3-regler

Från och med 2014 tillämpas Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3") tillämpas för bolagen.

Särredovisningar

VA-verksamheten särredovisas i enlighet med VA-lagen. Inga övriga särredovisningar görs inom kommunen.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen är inte fullt ut anpassad utifrån RKR R15. De i R15 angivna rubrikerna används inte ordagrant eller i samma ordning som förespråkas i R15, men innehållet som anges i R15 finns med i förvaltningsberättelsen. Ytterligare anpassningar av förvaltningsberättelsen kommer att göras till kommande års årsredovisningar.

Mönsterås kommun

Box 54, 383 22 Mönsterås • Tel: 0499-170 00 • E-post: kommun@monsteras.se
monsteras.se

